

LEADER HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület

2014-2020

2016. június

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz	5
2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata	6
3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	13
4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése	17
4.1 Helyzetfeltárás.....	17
4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések	21
4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások	22
4.4 SWOT	24
4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása	26
5. Horizontális célok	27
5.1 Esélyegyenlőség.....	27
5.2 Környezeti fenntarthatóság.....	28
6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása.....	28
7. A stratégia beavatkozási logikája	29
7.1 A stratégia jövőképe.....	29
7.2 A stratégia célhierarchiája	29
8. Cselekvési terv	31
8.1 Az intézkedések leírása.....	31
8.2 Együttműködések.....	55
8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	55
8.4. Kommunikációs terv.....	61
8.5. Monitoring és értékelési terv	63
9. Indikatív pénzügyi terv	65
Mellékletek.....	67

A térség, különösen az elmaradottabb déli rész társadalmi tőkéje kimerült, a fiatalok elvándorlása, az elöregedés, az újratermelődő mélyszegénység és az egészségi állapotra és iskolázottságra vonatkozó statisztikák folyamatos romlása miatt kritikus állapotba került.

A térség gazdasága gyenge, az intenzív, nagyüzemi szántóföldi növénytermesztés dominál, amelynek termékei feldolgozatlanul, hozzáadott érték nélkül hagyják el a térséget. A helyi termékek kínálata szűkös, a térség kisebb, családi gazdálkodói sem állítanak elő közvetlenül fogyasztható, értékesíthető helyi termékeket. Rövid ellátási láncok nincsenek, energia és élelmiszer tekintetében a térség behozatalra szorul. Az energiafelhasználás fosszilis forrásokra épül. A KKV szektor számát és erejét tekintve is rendkívül fejletlen. Foglalkoztatási szempontból meghatározó szerepe van a közmunkának, produktivitása viszont minimális.

Turisztikai szempontból az ország egyik fő vonzerejét jelentő Balaton fővároshoz legközelebb eső szakasza jelenti a térség északi határát, amely egy szűk, 2-2,5 hónapos szezonban hatalmas idegenforgalmat generál. Ezt a háttértelepülések egyelőre, termékek és szolgáltatások híján nem képesek kihasználni, a part menti települések pedig nem jártak sikerrel a szezon hosszabbítását illetően.

A térség természeti erőforrásainak – talaj, víz, biológiai sokféleség - helyzete sem kedvezőbb, leginkább az intenzív növénytermesztés hatására állapotuk folyamatosan romlik. Dombvidék lévén a legsúlyosabb degradációt a talajok vízeróziója okozza, a másik jelentős negatív körülmény a mintegy 70 éve változatlanul a lefolyás gyorsítására, a vízfolyások teraszainak kiszáritására irányuló téves, a visszatartással ellentétes vízgazdálkodás. Mindez az egyre fokozódó klímaváltozási hatások tekintetében a térség amúgy is gyenge klímarezilienciájának romlását jelenti.

1. Elérendő célok

Jövőkép: A térség gazdasági gyengülése néhány helyi termék, turisztikai szolgáltatás megerősödésével mérséklődött, a helyi gazdaság diverzifikálódott, képes már élelmiszer és energia szükségleteinek jelentős részét új, helyi, fenntartható forrásokból kielégíteni, a népességfogyás a városi betelepülőknek és a szociális szolgáltatások javulásának köszönhetően mérséklődött, közösségei megerősödtek, a térség klíma rezilienciája a biodiverzitás fejlesztési és vízgazdálkodási erőfeszítéseknek köszönhetően fejlődött.

Átfogó célok:

- A helyi gazdaság fenntartható fejlesztése, különös tekintettel a települések energia és élelmiszer önellátó képességének javítására, a szolidáris gazdaság erősítésére és az innováció lehetőségeinek kihasználására
- A térség kedvezőtlen szocio-demográfiai trendjeinek mérséklése, különös tekintettel népesség fogyásának, elszegényedésének és más szempontú kontraszelektálódásának mérséklésére
- A térség klímarezilienciájának növelése a természeti erőforrások degradációs folyamatainak mérséklésével, a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás előmozdításával

Specifikus célok:

- A hozzáadott érték növelése a helyi termék infrastruktúra fejlesztésén keresztül
- A turisztikai vonzerők fejlesztése, hatékonyabb kihasználása
- Megújuló energiaforrások közösségi célú hasznosításának segítése
- A térség forrásbevonó képességének javítása és megerősítése
- A helyi szociális szolgáltatások fejlesztése

- A térség biodiverzitásának megőrzése
- Az integrált térségi vízgazdálkodás előmozdítása

2. Támogatandó területek, tervezett intézkedések

- Térségi és települési közösségi termelő, ill. feldolgozó kapacitások létrehozása, fejlesztése
- A helyi turisztikai törekvéseket is támogató, mikrovállalkozói, helyi termék fejlesztő termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységek támogatása
- A Koppányvölgy Natúrpark szolgáltatásainak fejlesztése
- Innovatív turisztikai szolgáltatások segítése
- A helyi biomassza közösségi energetikai hasznosításának támogatása
- Konkrét további forrásbevonást megalapozó vizsgálatok, tervek elkészítése közösségi projektek számára
- A hátrányos helyzetű mikrotérségek animációját, pályázati részvételét segítő humán erőforrás fejlesztés
- A mélyszegénységben élők reintegrációjának elősegítése a terepi és iskolai szociális munka megerősítésével (EFOP 1.7)
- REAL iskolai műhelyek fejlesztése
- A tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak támogatása
- A vízviasszatartást és integrált vízgazdálkodást célzó kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása
- Látképi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájelemek rekonstrukciója

3. A munkaszervezet bemutatása

A munkaszervezet – az elődjének tekinthető, azonos humán erőforrással dolgozó LEADER+ gesztorszervezetet is beleszámítva – több mint 11 éve tevékenykedik a térségben, így megfelelő helyismeretre, projekt generálási és menedzsment tapasztalatot szerzett és megfelelő fizikai hátteret, valamint bizalmon alapuló együttműködést épített ki a térség önkormányzataival, civil szervezeteivel, vállalkozóival és egyházaival. Központja, székhelye a legfejletlenebb mikrotérségben Koppányvölgyben működik.

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz

A Koppányvölgye HACS Helyi Fejlesztési Stratégiájának átfogó céljainak az EU 2020 tematikus célkitűzésekhez való viszonyát mutatjuk be, tekintettel arra, hogy a VP és más OP-k célrendszere ez utóbbiak derivatívái. A HFS átfogó céljai a következők:

1. A helyi gazdaság fenntartható fejlesztése, különös tekintettel a települések energia és élelmiszer önellátó képességének javítására, a szolidáris gazdaság erősítésére és az innováció lehetőségeinek kihasználására. (intézkedések: 1.-8.)
2. A térség kedvezőtlen szocio-demográfiai trendjeinek mérséklése, különös tekintettel népesség fogyásának, elszegényedésének és más szempontú kontraszelektálódásának mérséklésére. (intézkedések: 9.-11.)
3. A térség klímarezilienciájának növelése a természeti erőforrások degradációs folyamatainak mérséklésével, a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás előmozdításával (intézkedések: 11.-14.)

5

EU TEMATIKUS CÉL 1: A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése

Mindhárom célunk támogatja, mivel törekszünk a helyi biomassza innovatív hasznosítási formáinak előmozdítására (int.5.), innovatív turisztikai termékek létrehozására (int.3.,4.), valamint szociális innovációk megvalósítására (int. 9.-11.) és a természetvédelmi kezelés innovatív, közösségi formáinak bevezetésére (int. 12.,13.)

EU TEMATIKUS CÉL 2: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása

2. sz. célunkhoz tartozó 9. intézkedésben az IKT kompetenciák fejlesztését célzó képzéseket tervezünk az elmúlt években TÁMOP forrásból finanszírozott, sikeres, kiscsoportos képzések folyamán szerzett tapasztalataink alapján.

EU TEMATIKUS CÉL 3: A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása

Erre irányul az 1. sz., gazdaságfejlesztést célzó átfogó célunk, főként a 2.,3. és a 4. intézkedésekkel.

EU TEMATIKUS CÉL 4: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban

Az 1. átfogó cél 5. intézkedése közvetlenül erre irányul, de az 1. és 2. tevékenységben is ide sorolható projekteket (hidrokultúra, akvapónia, stb.) részesítünk előnyben, 6. intézkedésünk pedig települési SEAP tanulmány készítését is lehetővé teszi. A szociális célrendszerünk 9. intézkedésében környezettudatosságot fejlesztő fórumok, képzések lesznek energiaracionalizálási, megújuló energia hasznosítási témákban.

EU TEMATIKUS CÉL 5: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat megelőzés és - kezelés előmozdítása

1. átfogó célunk 1.-2. intézkedéseiben előnyben részesülnek a természeti erőforrások degradációját mérséklő új, kísérleti kultúrákat meghonosító projektek. 3. átfogó célunk kifejezetten a térség klíma rezilienciájának növelésére irányul mindhárom (12.,13.,14.) intézkedésével.

EU TEMATIKUS CÉL 6: A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása

1. átfogó célunk 5. és 8. intézkedései, a 2. átfogó cél 9. intézkedése (képzés, tudatosítás, szemléletformálás), valamint a 3. célunk intézkedései (12.-14.) támogatják.

EU TEMATIKUS CÉL 7: A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban

Ehhez a tematikus célhoz HFS-ünk nem kapcsolódik.

EU TEMATIKUS CÉL 8: A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása

Ehhez a tematikus célhoz HFS-ünk nem kapcsolódik.

EU TEMATIKUS CÉL 9: A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem

Helyi együttműködések generáló és erősítő az 1. átfogó cél 1., 3., 5., 7., 8. intézkedése, valamint a 2. cél 9. és 11. intézkedése és a 3. célunk 12. és 13. intézkedései.

EU TEMATIKUS CÉL 10: Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében

2. sz. átfogó célunk 10. intézkedése a helyi alapfokú oktatás helyi szükségleteknek megfelelő fejlesztésére irányul.

EU TEMATIKUS CÉL 11: A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása

Ehhez a tematikus célhoz HFS-ünk nem kapcsolódik.

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

1. Milyen módon biztosított a tervezési folyamat átláthatósága

Az alulról építkező HFS készítés egyik lényeges sajátossága – és egyben valódiságának bizonyítéka -, hogy az egymás utáni időszakokra vonatkozó stratégiák egymásra épülnek. Térségünkben a folyamat a LEADER+ programmal indult el, majd a 2007-2013 LEADER programmal folytatódott, így e szakaszok sikereinek és kudarainak értékelése jelenti a kiindulási alapot a harmadik szakasz tervezéséhez. A helyi projekt tapasztalatok közül kiemelkednek a mélyszegénység mérséklésére irányuló 3 éves szociális projekt tapasztalatai, a Koppányvölgy Natúrpark létrehozását megalapozó participatív helyi tervezés, a helyi szakképzés megújítására irányuló, 2011 óta folyamatos erőfeszítés és a térségben előkészített, fenntartható természeti erőforrás gazdálkodást célzó megújuló energia termelő és élőhely rehabilitációs mintaprojektek.

Egyesületünk a jelenlegi tervezési folyamat során is nagy hangsúlyt fektet a tervezési folyamat átláthatóságának és nyitottságának biztosítására. Ennek egyik eszköze, hogy az egyesület honlapján (www.kvke.hu) a tervezéssel kapcsolatos összes lényeges információ (projektterv gyűjtés formája, módja, tervezési fórumok időpontjai és helyszínei, stb.) közzétételre kerül. Ezen kívül a térségi önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek képviselőiből álló egyesületi tagság közvetlen meghívót kap a HFS tervezéshez kapcsolódó rendezvényekre és eseményekre, amelyeket személyes kapcsolatrendszerükön keresztül, helyben tovább terjesztenek. A meghívottak listája folyamatosan növekszik, mert hozzáadjuk a fórumokon megjelenő és e-mail címet megadó megjelent érdeklődőket is. **(A véleményezési folyamat címlistája az 1. sz. mellékletben található)** A Tabon, Adándon, Kőröshegyen megrendezésre került mikrotérségi szintű, írásban dokumentált tervezési fórumok lehetőséget biztosítottak a térségi szereplőkkel való személyes párbeszédre, a fejlesztési elképzelések részletes megbeszélésére, a HFS –el kapcsolatos észrevételek és javaslatok megtárgyalására. Ezen kívül az egyéb, szűkebb településcsoportokat érintő témákban (Koppányvölgy Natúrparkhoz tartozó települések fejlesztési tervei, romák által sűrűbben lakott települések, a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet és a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet által érintett kedvezményezett járások és települések sajátos problémái) külön térségi és települési fórumok kerültek megrendezésre.

Az egyesület ezen kívül a központi irodájában (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.) állandó telefonos és személyes konzultációs lehetőséggel állt és áll az érdeklődők rendelkezésére.

Az egységes módszertan alapján készült, nyilvánosan elérhető és folyamatosan gyűjtött projektterv gyűjtő adatlap hozzájárul a térségi fejlesztési ötletek megismeréséhez és a tervezési folyamatba való integrálásukhoz.

2. A közösség bevonása érdekében végzett tevékenységek bemutatása

A térségi vállalkozások, önkormányzatok és civil szervezetek képviselői a teljes tervezési folyamat során, többféle formában is részt vesznek a HFS elkészítésében.

A HFS elkészítését koordináló és az elkészült dokumentumot a közgyűlés elé terjesztés előtt véleményező elnökség munkáját a térségi szervezetek képviselőiből és a térséget ismerő szakértőkből álló, tematikus tervezői csoportok (gazdasági, szociális és környezeti tematikus tervezői csoport) segítik. Elsődleges feladatuk, hogy konzultatív szakértői testületként részt vegyenek a HFS helyzetfeltáró részének és az erre épülő intézkedési tervének kidolgozásában.

A térségi szereplők véleményei és fejlesztési elképzelései több módon is becsatornázásra kerültek a tervezési folyamatba. Egyrészt az egyesület honlapján is közzétett, egységes projektterv gyűjtő adatlapon keresztül, amelynek kitöltésével és levélben vagy elektronikus úton való visszaküldésével számos térségi szervezet küldte be fejlesztési elképzeléseit a 2014 – 2020 közti időszakra vonatkozóan. Elmondható, hogy döntően a települési önkormányzatok és kisebb részben a vállalkozások és civil szervezetek éltek ezzel a lehetőséggel.

Másrészt a tematikus csoportok által előkészített dokumentumokhoz kapcsolódóan szervezett mikrotérségi és tematikus fórumokon személyes konzultációra és véleményalkotásra nyílt lehetőség. Megállapítható, hogy a résztvevők ezeken a találkozókon elsősorban a HFS helyzetfeltáró részével kapcsolatban foglaltak meg kiegészítéseket, a tervezett intézkedésekkel egyetértettek.

A Koppányvölgye HACs esetében az állandó népesség több, mint 15%-a él a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet kedvezményezett járás és a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet kedvezményezett település területén. A társadalmi kirekesztődéssel veszélyeztetett csoportok esetünkben elsősorban a mélyszegénységben élőket jelentik, etnikai hovatartozástól függetlenül. Jelentősebb arányú, cigány származású lakosság Értény és Teleki községeinkben található, ahol minden esetben bevontuk a helyi konzultációkba a kisebbségi önkormányzatok képviselőit. Értény község esetében participatív tervezési tevékenységet a LEADER+ program óta folytatunk az ottani közösséggel.

A mélyszegény csoportokkal való közvetlen kapcsolat teremtést és tapasztalatszerzést főként a TÁMOP 5.1.3. program (mélyszegénységben élők integrációja) keretében, terepi szociális munkások bevonásával folyó 3 éves munkánk alapozta meg, de segített az evangélikus egyházzal együtt

megvalósított családi együttműködési projektünk (TÁMOP 5.5.1.) is. Ennek révén ma is együtt dolgozunk azokkal a „kalibrált” közösségi véleményalkotókkal (családsegítők, szociális munkások, pedagógusok, helyi véleményvezérek) akik akkor már bizonyították hitelességüket. Általában nagy kihívást jelent a hátrányos helyzetű, nehezen elérhető csoportok bevonása a tervezésbe, de munkánkat ez a több mint 10 éves múlt segítette, amelynek folyamán (LEADER+ és a 2007-2013 időszak) már kiépíthettük és bejárathattuk kapcsolati rendszereinket. Ezekre alapozva és a szociális tervezési csoport munkáján keresztül, valamint a helyben tartott fórumok révén be tudtuk vonni a releváns célcsoportokat.

A szociális témacsoport munkájában a területen dolgozó, a problémákkal elsőként szembesülő és ezért azokat jól ismerő szakemberek (szociális munkás, területi gondozók, pedagógusok) vettek részt. A hátrányos helyzetű csoportokhoz (mélyszegénységben élők, romák, szenvedélybetegek, tartós munkanélküliek) tartozók érdekartikulációs képessége csekély, érdekeik képviselését tovább gyengítette az ellátó rendszer újabb átszervezése és az alapfokú oktatási intézmények integrációja. Összességében elmondható, hogy a térségi szintű, tendenciózus problémák bemutatására és a HFS szűk kereti között adható válaszok megtalálására legalkalmasabb módszer a szociális területre fókuszáló tervezési témacsoport felállítása volt.

3. Kik vesznek részt a tervezésben, milyen formában és milyen feladatokat/szerepeket töltenek be a folyamatban?

A tervezési folyamatot az egyesület 11 fős, térségi önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások képviselőiből álló elnöksége koordinálja, amelyben a többséget a civil és vállalkozói szektor képviselői alkotják. Az elnökség maga is széles körű helyi képviseleti és szakmai potenciált képvisel.

Gelencsér Géza, agrármérnök, vidékfejlesztési és környezetgazdálkodási szakértő

Schmidt Jenő, közigazdász, Tab polgármestere, a TÖOSZ elnöke

Holovits Huba, pedagógus, Balatonföldvár polgármestere

Pál György, agrármérnök, nyugdíjas falugazdász, őstermelő

Varga György művelődésszervező, Törökkoppány polgármestere, agrárvállalkozó

Szatmári Kornélia, pedagógus, Ádánd polgármestere

Hajdú Zoltán Levente, református lelkész

Kovács Antal, vállalkozó (turizmus)

Gutman László, jogász végzettségű vállalkozó (szőlészet - borászat)

Sósfalvi Ede, pedagógus, civil szervezet vezető (turizmus, oktatás)

Pintér Gábor, Koppányszántó polgármestere

Az elnökség munkáját 3 tematikus (gazdasági, szociális és környezeti), az adott terület térségi szereplőit és a térséget ismerő külső szakértőket összefogó, véleményezési és javaslattevési jogosultsággal rendelkező tervezői csoport segíti.

A tematikus csoportok célja, hogy az adott tématerületen dolgozó, hozzáértő, a térségi problémákat ismerő szakemberek segítségével a tervezési területre vonatkozó, pontos helyzetfeltárás készülhessen és erre alapozva a valós problémákra a program biztosította keretek között releváns válaszokat adó intézkedések kerüljenek meghatározásra.

A tematikus csoportokban résztvevő személyek:

Szociális Tematikus Tervezési Csoport résztvevői			
Név	Szervezet	Beosztás	
Schellné Csuti Renáta	Törökkoppány Község Közös Önkormányzati Hivatala	családsegítő	
Kiss Szilveszter	Reménység Gyermekegély és Rehabilitációs Alapítvány, Nágocs	elnök	
Geiger Renáta	Törökkoppány Község Közös	védőnő	

	Önkormányzati Hivatala	
Varga Andrea	Klebensberg Intézményfenntartó Központ	a Törökkoppányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója
Pinczési Ferenc	Rudnay Gyula Szakközépiskola, Tab	igazgató helyettes
Arató Lóránd	Evangelikus Egyház, Tab	lelkész
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	elnök

Gazdasági Tematikus Tervezési Csoport résztvevői		
Név	Szervezet	Beosztás
Lakos János		agrár vállalkozó
Paál György	korábban a térség falugazdásza	őstermelő
Ifj. Varga György		agrár vállalkozó
Ősz Nándor	NAK	tanácsadó (Tabi járás)
Simor Ákos	NAK	tanácsadó (Siófoki járás)
Pach Gábor	Zimek Pálinka Manufaktúra Kft.	ügyvezető
Pongráczné Színek Angéla	vállalkozó (falusi turizmus / szállásadó)	
Reichert Róbert	Multiker 3 Kft. (nyomda, kereskedelem)	Ügyvezető
Kadlicskó György	Egyéni Vállalkozó (asztalosipar)	
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	elnök

Környezeti Tematikus Tervezési Csoport résztvevői		
Név	Szervezet	végzettség
Weiperth András	MTA Ökológiai Kutató Központ, Duna-kutató Intézet	MSC biológus
Enyingi Tibor	Sokoró Natúrzsóna Kft	agrármérnök-biológus
Dr. Vona Márton	Geo-Sivo Kft.	környezetmérnök
Pók Zóra		hidrogeológus
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	elnök

A térségi lakosság, vállalkozások, civil szervezetek és önkormányzatok képviselői a mikrotérségi és tematikus fórumok, valamint a projekt ötlet gyűjtés során, illetve a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület központi irodájában biztosított ügyfélszolgálat keretében jelezhették a HFS-el kapcsolatos észrevételeiket.

A projektötletet főként a települési önkormányzatok, kisebb részben a vállalkozások, civil és egyházi szervezetek juttattak el egyesületünkhöz, a térségi és tematikus fórumokon az önkormányzatok mellett jelentős számban képviseltették magukat a térségi civil és egyházi szervezetek, valamint a vállalkozások.

4. Mit eredményezett a közösség részvétele? Milyen megállapításokkal, javaslatokkal járultak hozzá az érintettek a stratégia kialakításához? Ezek hogyan épültek be a stratégiába?

A munkaszervezet által készített alapidokumentumokat elsőként a létrehozott tematikus tervező csoportok tárgyalták meg és fogalmazták meg javaslataikat a tervezési folyamatot koordináló elnökség számára. Az így elkészült HFS tartalom került megvitatásra a térségi és tematikus fórumok keretében.

A tematikus csoportokban az adott tématerület szakértői a helyzetfeltáró résztől a tervezett intézkedésekig megvitatták az elkészült dokumentációkat és értékes javaslatokkal segítették a stratégia kialakítását. A csoportok egységes menetrend alapján első ülésükön a HFS helyzetfeltáró részével, különösen a SWOT elemzéssel foglalkoztak. A második ülés témája pedig a helyzetfeltárás alapján a tervezett intézkedések meghatározása volt.

A szociális témacsoportban a helyzetfeltárással kapcsolatban a kedvezőtlen szocio-demográfiai folyamatok kaptak nagy hangsúlyt és ezzel összefüggő célkitűzések (mélyszegénység mérséklése, az újratermelődés megakadályozása, fiatalok helyben maradásának ösztönzése, az iskolázottság fokának javítása, stb.).

A szociális témacsoport résztvevőinek ülésein a SWOT elemzéssel kapcsolatban tett, a csoport által elfogadott megállapítások kódszámai:

- ET 1., ET3., ET 4, ET5., GYT 1, GYT 2., GYT 3., GYT 4, GYT 8., LT 1., LT 3, VT 1., VT 2,

A szociális témacsoport résztvevőinek ülésein a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

- a mélyszegénységben élők reintegrációjának elősegítése a terepi és iskolai szociális munka megerősítésével és egy mikro támogatást nyújtó "ernyő-alappal"
- REAL iskolai műhelyek fejlesztése
- Youth-check típusú ernyő projekt

A gazdasági témacsoportban a térségi szereplők a jelenlegi nagyüzemi növénytermesztés szerény fajlagos jövedelmezőségét, dominanciájának hátrányait, a helyi élelmiszer és energia ellátási rendszerek hiányát, a vállalkozói szektor gyengeségét, az innováció és a megfelelő szolgáltatások hiányát emelték ki. Ezen keresztül pedig javaslatokat fogalmaztak meg a helyzet megváltoztatására (nagyobb fajlagos termelési értéket és növényborítottságot jelentő kultúrák meghonosítása, állattartás és helyi együttműködési rendszerek fejlesztése). E mellett a Balatoni üdülőkörzethez tartozó településeken – a parti zóna kivételével – hiányzik a turisztikai infrastruktúra és a kapcsolódó szolgáltatások rendszere. A csoport tagjai lehetőséget látnak az ún. szelíd turisztikai lehetőségek fejlesztésében. Általánosságban szükséges lenne helyi mikrovállalkozások létrehozásának segítése és megerősítése, de ez messze meghaladja a jelenlegi LEADER költségvetés lehetőségeit.

A gazdasági témacsoport résztvevőinek ülésein a SWOT elemzéssel kapcsolatban tett, a csoport által elfogadott megállapítások kódszámai:

- EG 1, EG 2, EG 3, EG 5, EG 6., EG7, GYG 1, GYG 2, GYG 3, GYG 4, GYG 5, GYG 10, LG 2, LG 3, LG 4, VG 1, VG 2, VG 4,

A gazdasági témacsoport résztvevőinek ülésein a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

- Térségi és települési közösségi termelő, ill. feldolgozó kapacitások létrehozása, fejlesztése
- A helyi turisztikai törekvéseket is támogató, mikrovállalkozói, helyi termék fejlesztő, termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységek támogatása
- A Koppányvölgy Natúrpark szolgáltatásainak fejlesztése
- Innovatív turisztikai szolgáltatások segítése
- Konkrét további forrásbevonást megalapozó vizsgálatok, tervek elkészítése közösségi projektek számára
- A helyi biomassa közösségi energetikai hasznosításának támogatása

A környezeti tematikus csoport munkájában résztvevő, a térséget igen jól ismerő szakértők elsősorban a természeti erőforrások degradációjával, a velük való fenntartható gazdálkodással, különösen a megújuló energia hasznosításával és a vízvisszatartást célzó vízgazdálkodással kapcsolatban tettek megállapításokat és fogalmaztak meg intézkedési javaslatokat.

A környezeti témacsoport résztvevőinek ülésein a SWOT elemzéssel kapcsolatban tett, a csoport által elfogadott megállapítások kódszámai:

- EK 1, EK 2, GYK 1, GYK 2, GYK 3, GYK 4, GYK 5, GYK 6, GYK 7, LK 1, LK 2, VK 1, VK 2, VK 3, VK 4,

A környezeti témacsoport résztvevőinek ülésein a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

- Látképi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájelemek rekonstrukciója;
- A tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak támogatása;
- A vízvisszatartást és integrált vízgazdálkodást célzó kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása.

A tematikus tervezői csoport által elkészített SWOT analízis, valamint a célkitűzések és a tervezett intézkedések a mikrotérségi fórumok keretében szélesebb körben is megtárgyalásra kerültek. A fórumokon az alábbi javaslatok érkeztek a HFS SWOT analízisével kapcsolatban.

a társadalmi szemléletű megállapítások:

- ET 2, GYT 5, GYT 6, GYT 7, LT 2, LT 4, VT 3, VT 4,

a gazdasággal kapcsolatos megállapítások:

- EG 4, GYG 6, GYG 7, GYG 8, GYG 9, LG 1, VG 3,

a környezet tárgykörében tett megállapítás:

- EK 3.

A tematikus tervezői csoportokban és a települési fórumokon a SWOT analízissel és az intézkedésekkel kapcsolatban tett javaslatok és megállapítások részletezése az 2. sz. mellékletben szerepel.

A mikrotérségi fórumokat követően a tervezői csoportok közösen megtartott záró ülésén a résztvevők összegezték a fórumokon elhangzott észrevételeket és javaslatokat. Ezt követően pedig véglegesítették a HFS tervezetét, amelyet elfogadásra javasoltak az elnökség és a Közgyűlés számára. A tervezési csoportok munkájának segítése és a térségi szereplők 2014 – 2020 közötti időszakban tervezett fejlesztési terveinek megismerése érdekében egységes módszertan alapján projektötlet gyűjtésre került sor.

A beérkezett projekt javaslatok döntő többsége a Vidékfejlesztési Program központilag meghirdetésre kerülő intézkedéseire kapcsolódott (közösségi terek felújítása, létrehozása), illetve támogatási igényük meghaladja a LEADER program anyagi lehetőségeit. A projekt tervek egy része azonban olyan fejlesztési ötletet tartalmazott, amely illeszkedik a helyzetfeltárás alapján megfogalmazott intézkedésekhez és későbbi projektgenerálással pályázattá, majd életképes projektté alakítható.

5. A közösség részvételét alátámasztó események (fórumok, műhelymunkák, fogadónapok) listája¹ (az esemény megnevezése, időpontja, a résztvevők létszáma, rövid összefoglalók az eseményről), egyéb dokumentumok rövid összegzése (pl. kérdőívek, projekt adatlapok)

A Koppányvölgye HACS elnöke tagja a Somogy Megyei TOP tervezés koordinációs bizottságának, így a TOP és a helyi tervezés harmóniájának megteremtésére több esélyünk nyílt. Meghívást kaptunk a TOP tervezést megalapozó járási projekt ötlet gyűjtő fórumokra is, így már ott információt kaptunk a helyi fejlesztési szándékokról. Ezen túlmenően részt vettünk a Dél-Dunántúli RFÜ által szervezett participatív tervezési fórumon és a későbbi járási tervezési fórumokon is (ITP2).

12

HFS tervezési tematikus csoport megbeszéléseink a következők voltak:

2015. december 09., – A szociális témacsoport első ülése
2015. december 10. – A gazdasági témacsoport első ülése
2015. december 11. – A környezeti témacsoport első ülése
2015. december 15. – A szociális témacsoport második ülése
2015. december 16. – A gazdasági témacsoport második ülése
2015. december 17. – A környezeti témacsoport második ülése

2016. január 06. – A szociális témacsoport harmadik ülése
2016. január 07. – gazdasági témacsoport harmadik ülése
2016. január 08. – A környezeti témacsoport harmadik ülése
2016. január 20. – A tematikus csoportok együttes ülése

HFS tervezési fórumok:

2016. január 07. – Értény
2016. január 13. – Ádánd
2016. január 14 – Törökkoppány
2016. január 14. – Tab
2016. január 14. – Kőröshegy

A tematikus csoport megbeszélések és a tervezési fórumok részletezése a 3. sz. mellékletben található.

Projektötlet gyűjtés

A tervezési folyamatban való részvétel minél szélesebb körű nyilvánosságának biztosítása a térségi fejlesztési tervek megismerése céljával projektterv gyűjtő adatlap került megküldésre az önkormányzati, vállalkozói és civil szektor képviselőinek, illetve a HACS honlapján is közzétételre került.

A projektötlet gyűjtés keretében 28 db szervezet jelzett összesen 67 db fejlesztési tervet eltérő előkészítettségi szinten. A projektek közül 1 db érkezett egyházi szervezettől, míg a civil és a vállalkozói szektor képviselői 3 illetve 5 db fejlesztési javaslatról adtak tájékoztatást. A fennmaradó 58 db javaslatot az önkormányzatok nyújtották be.

A projektötlet gyűjtés tapasztalatait összefoglalva megállapítható, hogy a települési önkormányzatok fejlesztési tervei döntően a települési infrastruktúra fejlesztésre, illetve a közösségi ingatlanokhoz kapcsolódó fejlesztésekre vonatkoznak. Ezen tervek egy része a Vidékfejlesztési Program alapvető szolgáltatások fejlesztését és a falvak megújítását célzó intézkedése keretében meghirdetésre kerülő pályázatok keretében lesz megvalósítható, más részük a megyei TOP pályázatok céljaihoz illeszkedik.

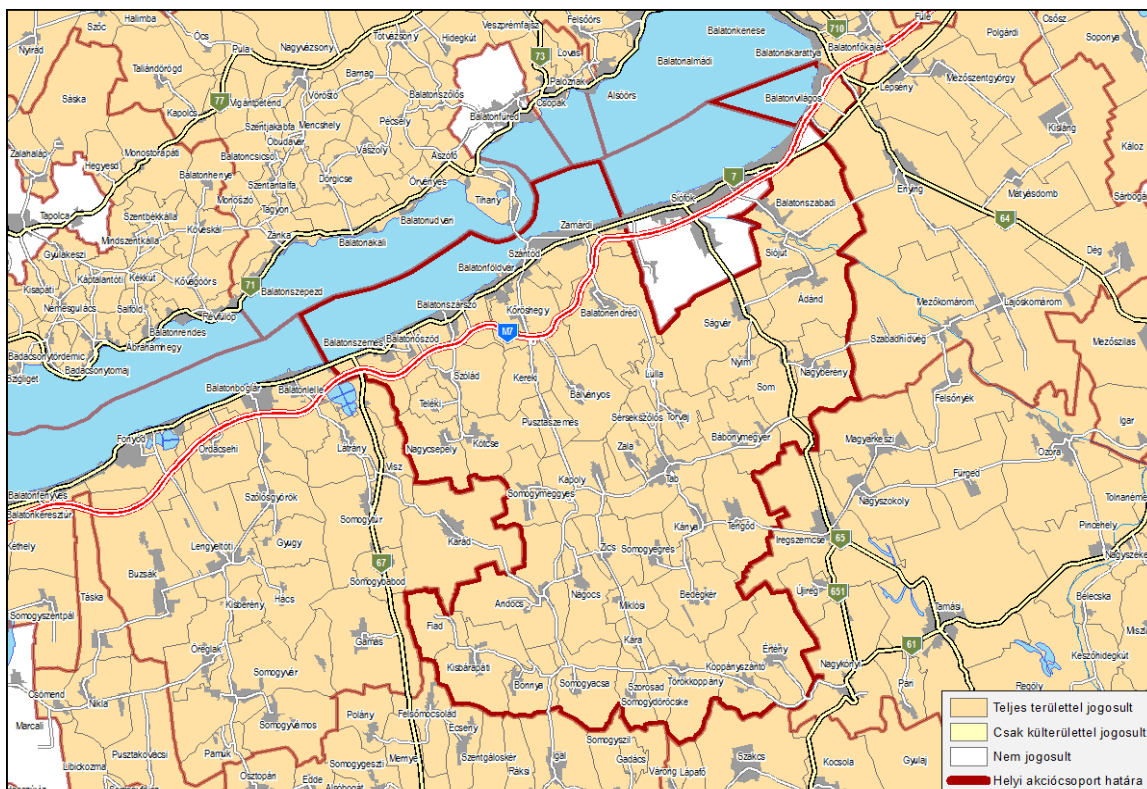
¹ A HFS-ben listázott események dokumentumaiba (meghívó, jelenléti ív, emlékeztető, fotó) és az egyéb dokumentumok (pl. kérdőívek, projekt adatlapok) a helyszínen betekintést kell biztosítani.

A fejlesztési javaslatok jóval kisebb része az, amely a LEADER program szűkös kereteit is figyelembe véve fogalmaz meg újszerű, a központi pályázatokból nem támogatható projektervet.

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

A Koppányvölgye Helyi Akciócsoportot Somogy megye észak-keleti részének, azaz Külső – Somogynak **47 települése** (a Siófoki és Tabi járások teljes területe) és Tolna megye 2 települése alkotja, összterülete **1012,09 km²**. A statisztikai adatok alapján az állandó lakosok száma **39.968 fő**, amely a nyári időszakban a Balaton parti településeken nagyságrendekkel megnő.

13

1. Földrajzi, társadalmi, gazdasági koherencia/homogenitás, közös jellemzők

A Koppányvölgye LEADER HACS területe három, szinte párhuzamos, nyugat – keleti irányú vízfolyás, a Jaba, a Kis-Koppány és a Nagy-Koppány patakok völgyeit foglalja magában. A területének egésze a Külső-Somogyra jellemző, löszre épülő dombvidék, a hazai átlagnál magasabb erdőborítottsággal és alacsonyabb termőképességű mezőgazdasági területekkel. Településszerkezete aprófalvas jellegű, a térség természeti tőkében, éppen az elmaradottságnak köszönhetően viszonylag gazdag. Természeti tőkéjének meghatározó, különleges eleme a Balatonnak a terület északi határát jelentő Balatonvilágos és Balatonszemes közötti szakasza és a terület déli határát jelentő Koppányvölgy Natúrpark által lefedett, 3 jelentős NATURA 2000 élőhelyet is magában foglaló térség, amely egyben a legszegényebb, legelmaradottabb településeket fogja össze.

A területet délről a nagyobb gazdasági erővel bíró Kaposvári járás, Nyugati és Keleti irányból pedig a közúti hálózat Balatont (M7) és Kaposvárt összekötő útjai határolják (6505 és 65).

A HACS területét leginkább a fenti adottságokból, vagyis a Balaton partján fekvő és a háttértelepülések közötti különbségből adódó kettősség jellemzi leginkább.

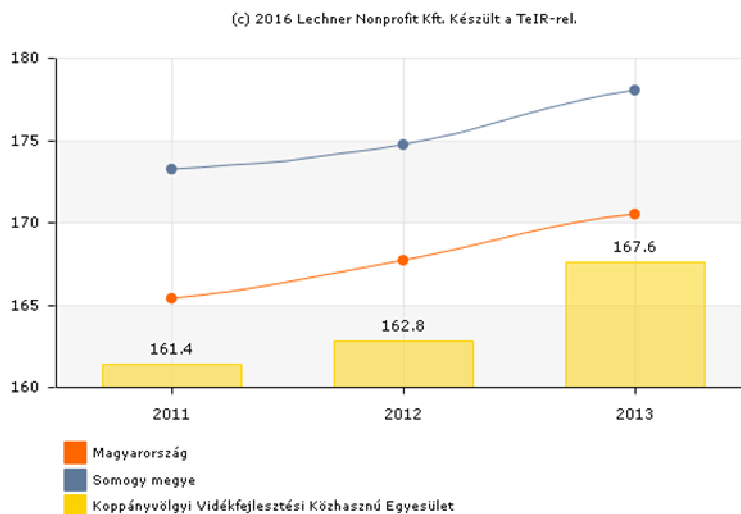
A Balaton-parti települések a szűk turisztikai szezonból élnek, a háttértelepülések jelentősebb ipari és szolgáltatói jelenlét híján és a nagyüzemi mezőgazdaságnak köszönhetően egyre inkább

elszegényednek. Siófok szintén kisváros, több mint 25000 fős lakossággal, de jelentős ipari és szolgáltatói tevékenység nélkül, így a környező településekre gyakorolt pozitív gazdasági hatása elenyésző. A Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) egészen Tabig lenyúlik, ugyanakkor a balatoni idegenforgalom hatása a parti települések mögötti térségben minimális. A BKÜ, mivel fejlesztési lehetőségekkel, önálló büdzsével nem járt, ugyanakkor a kisebb településeknek inkább hátrányt jelentett az egyes fejlesztési konstrukciókból való kizárás (pl. 2007-2013 VP egyes konstrukciói), egy jelentés nélküli fejlesztési kategóriává vedlett.

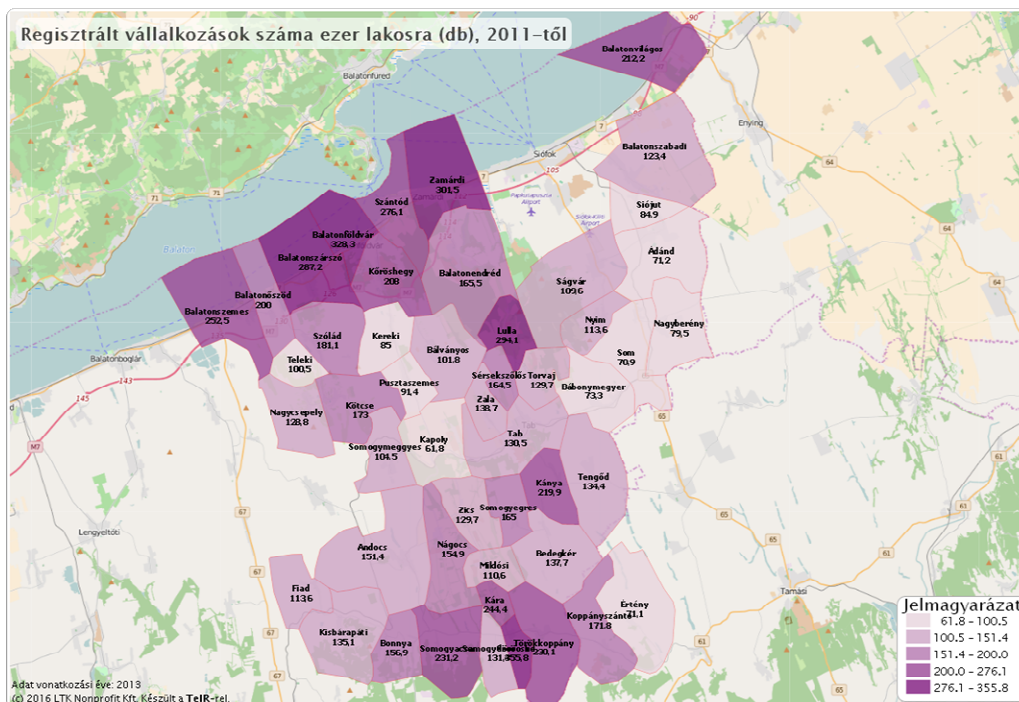
A Tabi járás más nagyobb városi vonzáskörzetekhez nem kapcsolódik, központja 5000 fő alatti kisváros (Tab), déli része jellegzetes, fokozottan hátrányos helyzetű aprófalvakból álló belső periféria. A járás legnagyobb munkáltatója a Tab városban működő multinacionális elektronikai összeszerelő üzem és a települési önkormányzatok (közmunka), ami rendkívül kitetté teszi a helyi foglalkoztatás helyzetét.

Eltekintve a parti településektől, a HACS településeinek szociális, környezeti és gazdasági körülményei nagyon hasonlóak, a gyorsuló elvándorlásnak és a visszamaradó népesség kor, iskolai végzettség, vagyoni helyzet és egészségügyi állapot szerinti („multifaktorális”) kontrasztelekciójának köszönhetően passzív, elszegényedő lakossággal. Ez azt jelenti, hogy a helyi lakosságra épített fejlesztési elképzelések a humán tőke elégtelensége („roncs társadalom”) miatt jelentős többletráfordítással alapozhatók csak meg.

A gazdasági erő tekintetében a térség első látásra átlagosnak tűnhet - 49 település átlagában az 100 lakosra jutó vállalkozások száma a 2013. évben 167,6 db volt, amely kis mértékben marad el a 170,5 db-os országos átlagtól – ugyanakkor az alábbi ábrából jól látható, hogy a statisztikát a Balaton part településeinek idegenforgalmi bevételei tartják magasabban. A háttértelepülések nagyon kedvezőtlen képet mutatnak, általánosságban elmondható, hogy KKV szektoruk teljesen fejletlen, így a támogatás abszorpciók képességük is minimális, ahogyan ezt a 2007-2013 GOP források felhasználása is jól tükrözi.

Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2011-től

Regisztrált vállalkozások számának területi eloszlása

2. Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek

A Koppányvölgyi HACS jelenlegi területe alapvetően két, már a LEADER + programban is résztvevő helyi akciócsoport (Balatonföldvári és Törökoppány környéki) összeolvadásával jött létre, melyhez csatlakoztak a Siófoki térség települései. Ennek révén a lehetőség nyílt a korábban kiépített együttműködések megőrzésére, megerősítésére. Az eddigi LEADER programok legfontosabb eredménye a helyi közösség megerősítése, az együttműködési rendszerek létrehozása volt. A decentralizált végrehajtási-döntési rendszer szervezése során tartós, érdemi párbeszéd, majd több konkrét térségi szakmai és szervezeti együttműködés, összefogás, hálózatosodás jött létre olyan szereplők között, amelyek a Leader HACS megalakulása és működése nélkül nem jöttek volna létre. Ilyen jelentősebb struktúrák a Koppányvölgyi Civil Háló, a legszegényebb 10 település nonprofit közhasznú gazdasági társasága, a Koppányvölgyi Élőhely Rehabilitációs Kísérleti Terület komplex felmérésére kapcsán létrejött tudományos összefogás a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, a WWF, az MME és három egyetem, a SZIE, a KE és SE bevonásával, az Élhető Vidékért 2010 országos környezetgazdálkodási konferencia kapcsán létrejött szakmai műhely, amely komplex térségi fejlesztési programot dolgozott ki az elszegényedett aprófalvas térség társadalmi, gazdasági és környezeti problémáinak megoldására és ilyen a Koppányvölgyi Túraút kapcsán létrejött helyi összefogás is. Mindezek eredményeként, 10 település összefogásával 2014-ben létrejött a Koppányvölgy Natúrparc, amely forma szerint is a helyi önkormányzatok, civil és vállalkozói szereplők együttműködésére épül és egyik fő tevékenysége a vidékfejlesztés. A HACS térségen belül megvalósuló, tájrehabilitációs, ill. fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás kialakítását célzó, közhasznú projektek előkészítését magában foglaló Fekete István Mintaprogram (KEOP 7.9.0.) megvalósítása révén fejlődtek és erősödtek a környezet és természetvédelemmel foglalkozó állami szervezetekkel, hatóságokkal, egyetemekkel és más térségi szereplőkkel való együttműködések. Fontos térségi együttműködési rendszert építettünk ki a TÁMOP 5.1.3. projektnek köszönhetően a térségi szociális ellátó és oktatási intézmények, hatóságok, munkaügyi szervezetek, az egyházak és az önkormányzatok között.

Nemzetközi együttműködések terén egyesületünk, főként alternatív forrásokból (NEA, LEONARDO, ERASMUS) az alábbi, jelentősebb szakmai kapcsolatokat építette ki:

- Skócia: környezettudatosságot fejlesztő szemléletformálás, erdei iskolai tevékenység, fiatalok közösségi programjai;
- Finnország: édesvíz tavak ökológiai állapotjavítása (biomanipulációs halászat);

- Ausztria és Szlovénia: megújuló energiaforrások hasznosítása – kapcsolódó szakképzés;

E mellett a HACS több LEADER térségek közötti pályázat megvalósításában is együttműködő partnerként vett részt. Az egyik megvalósult projekt célja a Balaton parti és a háttértelepülések turisztikai együttműködésének fejlesztése, a háttértelepülések turisztikai célpontként való megjelenítése volt a kerékpáros infrastruktúra (kerékpáros megálló és kiszolgáló létesítmények fejlesztése, kölcsönözhető kerékpáros eszközpark kialakítása,) fejlesztésével, marketing anyagok (szórólapok, szolgáltatókat jelző egységes arculati elemek) és a kerékpáros túraútvonalakat bemutató mobil applikáció elkészítésével. Egy másik projektben Tamási várossal valósítottunk meg egy korszerű IKT eszközökre (drónos videotechnológia) épülő komplex projektet.

3. Az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához

A Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület és a Völgy Hangja Fejlesztési Társaság Közhasznú Egyesület tevékenységének köszönhetően a tervezési területen rendelkezésre áll a stratégia intézkedéseinek sikeres megvalósításához szükséges szervezeti, hálózati háttér, a LEADER módszertan alkalmazásának köszönhető együttműködési kultúra, valamint a kellő szakértelem is a vidékfejlesztés (helyi gazdaságfejlesztés), a szociális fejlesztés és a környezetgazdálkodás területén egyaránt. Megvalósított projektjeink révén, a helyi kapcsolatrendszeren túl, vidékfejlesztési, szociális és környezetgazdálkodási területen széles körű, tervezési, megvalósítási munkáinkba bevonható szakértői kapcsolatrendszert sikerült kialakítanunk az elmúlt tíz évben.

Az elmúlt évek fejlesztéseinek (2007-2013 VP) eredményeként a legszükségesebb helyeken létrejöttek a közösségi terek, a helyi termék előállítás és értékesítés alapinfrastruktúrája (közösségi feldolgozók, termelői piacok), szálláshelyek és egyéb szolgáltatások a szelíd turisztikai formák beindításához szükséges minimális mértékben, valamint a települések élelmiszer és energia önellátását szolgáló kísérleti kapacitások.

Kihasztnálatlannak, ill. alacsony hatékonysággal kihasználnak tekinthető a térség természeti tőkéje, agro-ökológiai potenciálja is, sok a nem művelt, vagy nem megfelelő hatékonysággal és/vagy fenntarthatósággal művelt terület is. Kapcsolódó erőforrás a településeken még meglévő háztáji termelő infrastruktúra és tudás is, de ennek kihasználása, tekintettel a háztáji gazdálkodással még foglalkozók 60 év feletti korára, nehezebb kérdés.

Jelentős fejlesztési alap a Völgy Hangja Fejlesztési Társaság Közhasznú Egyesület koordinációjával a HACS tervezési területének 10 leghátrányosabb helyzetű településének részvételével megalakított Koppányvölgy Natúrpark. Az egyesület elnöke és az alapító szervezetek képviselői ünnepélyes keretek között Magyarország 8. natúrparkjaként 2014. év őszén vehették át a cím adományozásáról szóló okiratot a Földművelésügyi Minisztériumtól. A natúrpark létrehozásában nagy szerepe volt a településeken korábban hiányzó, az elmúlt években kialakított új szálláshely kapacitásoknak, valamint a turisztikai attrakciók tudatos fejlesztésének (túraútvonal hálózat kiépítése, szolgáltatások felmérése és fejlesztése).

Fontos erőforrás a rendkívüli mértékben leromlott társadalmi tőke tekintetében az a mintegy 50 helyben élő „családi gazdálkodó”, akik a kárpótlást követően önállósodtak és fokozatosan meg tudtak erősödni, vagy legalább megmaradni. Számukra nagyon fontos az alacsony jövedelmezőségű szántóföldi növénytermesztésből való elmozdulás a magasabb fajlagos jövedelmet hozó kultúrák, művelésmódok felé. Ebből a szempontból is fontosak a területen még működő ilyen gazdálkodási formák (szőlő, gyümölcs) és a meghonosodott új kultúrák (bodza, homoktövis).

Biztató alapot jelentenek még az egyre nagyobb számban megjelenő városi kitelepülők, akiknek az első hulláma főként az adósságcspadából menekülőkből állt, míg az elmúlt években már vidéki gazdálkodási, ill. más megélhetési tervekkel rendelkezők is megjelentek.

Nagy és jórészt kihasználatlan erőforrást jelent a Balaton vonzereje, amely jelenleg csupán egy igen intenzív, de rövid idegenforgalmi szezont generál, ugyanakkor ennél sokkal többet jelenthetne, hiszen térségünk a fővárosból egy óra alatt megközelíthető.

Erőforrás a „Koppányvölgy” mint turisztikai brand viszonylagos bevezetettsége, ismertsége is.

4. Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást, részvételt lehetővé tevő helyi karakter.

A létrejött civil háló a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján a kedvezményezett járások közé tartozó Tabi járás leghátrányosabb helyzetben levő településeinek civil szervezetei közötti együttműködés erősítésének céljával került kialakításra még a LEADER+ időszakban. A hálózat révén a korábban elszigetelten, települési szinten működő egyesületek és alapítványok térségi összefogásával közös fejlesztések valósultak meg, rendszeres párbeszéd, együttműködés alakult ki és új helyi szervezetek létrehozását is segítettük. A részt vevő, korábban passzív, vagy nem létező szervezetek pályázati forrásokat szereztek, amely jótékony hatást gyakorolt a települések társadalmi életére, növelve a civilek társadalmi beágyazottságát, elismertségét. Ezt az együttműködési hálózatot tovább erősítették a TÁMOP forrású pályázatok, amelyek során hatékony, oda-vissza működő kommunikációs csatornák alakultak ki. Ezek legfontosabb szereplői a helyi általános iskolák vezetői és pedagógusai, a szociális ellátó- és jelzőrendszerben dolgozók (családsegítők, védőnők, szociális munkások, közéleti vezetők, ill. idősothton vezetők, stb.), bölcsődék, óvodák, középiskolák pedagógusai, polgármesterek és jegyzők, körzeti orvosok, egyházak képviselői és a munkaügyi központ munkatársai.

A másik fontos kapcsolatrendszer számunkra a természeti erőforrás gazdálkodás témakörében az elmúlt 10 évben, számos projekt megvalósítási folyamat és fórum során kialakított szakmai együttműködési háló, amelynek külföldi és hazai tagjain kívül meghatározó a helyi szakértőkkel, gazdálkodókkal, hatóságokkal (DDNPI, BFNPI), oktatási intézményekkel (Kaposvári Egyetem) és egyéb szervezetekkel (Balatoni Fejlesztési Tanács munkaszervezete, Halászlát Rt) kialakított, folyamatos együttműködés.

A térségen belüli együttműködések mellett a HACS vezető tisztségviselői (a két elnökhelyettes a Tabi és a Siófoki járást képviseli) révén, az elnökség tudatos földrajzi eloszlásán keresztül is számottevő kapcsolati, ill. információs potenciált képvisel. A megyei önkormányzattal, a TOP helyi tervezővel is együttműködünk, az egyesület elnöke tagja a Somogy Megyei TOP tervezést koordináló bizottságnak. Az immár évtizedes, zavarok, visszaélések, szabálytalanságok, ill. vezetőségi viszályok, vagy személyi fluktuáció nélküli, stabil helyi LEADER működésnek köszönhetően bizalmi viszony alakult ki szervezetünkkel szemben, ennek megfelelően többféle ügyben (térségfejlesztési, munkaügyi, vállalkozásfejlesztési, stb.) fejlesztési, pályázati ügyekben is folyamatosan keresnek bennünket a helyi önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozók.

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

4.1. Helyzetfeltárás

1. Térszerkezeti adottságok

A HACS területe három egykori statisztikai kistérségből, a Tabi, Balatonföldvári és Siófoki kistérségekből alakult ki az elmúlt években. Ez ma két teljes járást, a Siófoki és Tabi járásokat foglalja magába. A jellemzően aprófalvas térség nagyvárosi centrumoktól messze esik, azok nem hatnak rá számottevően. A megyeszékhely, Kaposvár, a térség déli határától mintegy 35 km-re fekszik és az M7-M6 autópályák által megrajzolható gazdasági erővonalak közé esve maga is fejlődési dilemmákkal küzd. A kedvezőtlen tömegközlekedési viszonyok – ritka buszjáratok, egyetlen, lassú vasúti szárnyvonal - miatt térségünkben a megyeszékhelyre történő ingázás nem jellemző. A Siófokot, Tabot és Kaposvárt összekötő, az állapota miatt többször megszüntetésre jelölt vasúti szárnyvonalon a Balaton part és a megyeszékhely közötti 80 km távolság megtétele közel 4 órát vesz igénybe, tehát ingázásra teljességgel alkalmatlan. A Tabi járás déli részén a megszűnés határán lévő, elmaradott aprófalvak évtizedek óta nehezen fejleszthető, ún. belső perifériát képeznek térségfejlesztési szempontból. Ez a térség legszegényebb része, majd a part felé haladva a települések helyzete

fokozatosan javul, ugyanakkor a parttól néhány kilométerre is vannak hasonló sorsú zsáktelepülések (Teleki, Kötcse).

A fővárosból a nyári belföldi turizmusból adódó forgalom jelentős része Siófokon éri el a Balatont, hiszen az M7 autópályán és vasúton is ez a legközelebbi jelentős balatoni desztináció. Idegenforgalmi és gazdasági szempontból jelentős még a szántódi rév szerepe is. Sajnálatos tény, hogy a déli part infrastruktúrája hagyományosan és az elmúlt évtizedek örökségeként is nem az igényes, fizetőképesebb vendégek megtartására épült. Az utóbbi évtizedben Siófok és környéke kifejezetten az olcsó „buliturizmus” székhelyévé vált. Ezzel az adottsággal nehéz a rendkívül szűk turisztikai szezon hosszabbítása és a vendégkör minőségi javítása.

A Balaton-parti, egy-két ezres kisvárosok foglalkoztatási, ellátási hatása jelentéktelen, semmiben nem különbözik a néhány hasonló méretű községétől. Nagyobb hatásról az 5000 fő alatti Tab esetében beszélhetünk, ahol a térség legnagyobb foglalkoztatójaként számon tartott üzem, egy multicég (Flextronics) leányvállalata, működik változó, 1-2 ezer fő közötti munkahelyet biztosítva. Ez az egypólusú jelleg ugyanakkor rendkívül kitetté teszi a járási munkaerőpiacot.

2. Környezeti adottságok

A HACS területének északi határát a Balaton déli partjának Balatonvilágos és Balatonszemes közé eső szakasza jelenti, délről a Kapos és a Koppány vízgyűjtőjének elválasztója határolja. A lösz anyagú, kelet-nyugati irányú patak völgyekkel és észak-dél irányú völgyekkel szabdalta külső-somogyi domboság dombjait egykor erdők, völgyeit mocsaras, lápos rétek borították, ahol változatos és gazdag élővilág tenyészt. Az erdőket jórészt kiirtották, bár a HACS területének déli részén az országos átlagot még mindig meghaladja az erdőborítottság, helyükön először legelők, majd a téveszesítést követően szántók kaptak helyet. A mocsaras területeket árkokkal, drénezéssel lecsapolták és hasonlóan rét, legelő, majd szántó került a helyükre. A szántóterületek minősége közepes, ill. gyenge. A kárpótlást követően, az állattartás elsozódásával mindenhol az intenzív növénytermesztés dominanciája alakult ki. Mindez a helyi természeti erőforrások – a talajkincs, a vízkincs és az élővilág – drámai leromlását eredményezte, amelynek következményei már most láthatóak, de éppen a soron következő, a klímaváltozás egyre szélsőségesebb hatásaival terhelt időszakban válnak majd igazán súlyossá.

A természetesnek, ill. inkább természetközelinek minősíthető élőhelyek (erdők, egykori domboldali legelők, rétek és vizes élőhelyek – 3 NATURA 2000 terület) nagy része a Nagy-Koppány patak völgyében található, ezért is jött létre a Koppányvölgy Natúrpark ezen a területen. Sajnálatos tény, hogy az élőhelyek fragmentációja szélsőséges mértékűt ölt, a szántóföldi területek maximalizálása számos esetben még a nemrég meglévő zonális élőhelyeket is elpusztította, amelyek rehabilitációja az ökológiai korridorok fenntartása miatt alapvető fontosságú.

A dombvidékre jellemző domborzati adottságok mellett folytatott nagyüzemi intenzív szántóföldi gazdálkodás a löszön kialakult, könnyen erodálható erdőtalajokat szinte teljesen elpusztította, amivel a klímaváltozás hatásaihoz történő alkalmazkodás fő biológiai alapja pusztult el. Ezt a helyzetet súlyosítja a völgyek természetes vízfolyásainak ésszerűtlen, lefolyás gyorsító szabályozása (rendszeresen tisztított egyenes trapézmeder), ami a patakok teraszait kiszárította, a talajvíz szintet méterekkel csökkentette és a víz visszatartás mértékét minimumra csökkentette. Az erózió miatt jelentős a felszíni vizek diffúz szennyezése is, főként a műtrágyázásból eredő tápanyagszennyezés, ami a patakok ökológiai állapotát a nem elfogadható szintre rontja (Víz-Keretirányelv).

Sajnos az erdőgazdálkodás helyzete sem kedvezőbb, az országos átlagot meghaladó erdőborítottság csalókan kedvezőnek tűnő statisztikai ellenére. Az állami kezelésben lévő erdőterületek gazdasági értelemben sem vesznek részt a helyi népesség megtartásában, környezeti szempontból pedig gyenge és egyre romló genetikai állományú faültetvényekről beszélhetünk. A tarvágásos gazdálkodás kizárólagossága jellemző, amely gyorsítja a talajeróziót, rombolja a biodiverzitást és kedvezőtlen változásokat okoz a helyi vízháztartásban. Az egységes korú és fajú, erdőszerkezeti szempontból is egységesre alakított (kellő holtfa, cserje és másodlagos koronaszint nélkül) állományok a biodiverzitás folyamatos degradációját alapozzák meg.

A HACS térségében az ipari eredetű szennyezés jelentéktelen, a lakossági szennyvíz sem jelent problémát a gyorsan fogyó népesség és a magas kalcium tartalmú lösz alapkőzetnek köszönhetően. A

térség gazdasága (agrárius) és a lakosság fosszilis energia függő, amit csak a jelentős tűzifa felhasználás enyhít némileg.

A térség épített környezetének sajátágaiként a háttértelepülések népi építészeti értékek és a déli Balaton partra jellemző, spontán terjedéses jegyeket mutató, stílus és szerkezet nélküli nyaralóövezetek említhetők. Földvárak is vannak a területen, de ezek nem látványosak, turisztikai szempontból nehezen használhatók ki. A jelentős honfoglalás-kori és török hódoltság-kori múltból számottevő épített értékek sajnos nem maradtak fenn.

3. Kulturális erőforrások

A térség humán tőkéje a helyi népesség több tényezőre (fiatalok, képzetebbek, vagyonosodók elvándorlása, a „TSZ”-éra örökségeként itt hagyott magatartásminták: passzivitás, gyenge identitástudat, vállalkozói szemlélet hiánya, stb.) visszavezethető kontraszelekciója miatt visszafordíthatatlan sorvadásnak indult („roncsársadalom”). Ez a kulturális, különösen a szellemi örökség megőrzését szinte lehetetlenné teszi.

A térség kulturális öröksége tekintetében a Balatonhoz, a szántódi révhez, a szántódpusztai majorsági műemlékegyütteshez, a balatonendréd csipkéhez, Koppány vezér egykori szállásvidékéhez és Törökkoppány török hódoltság-kori múltjához kapcsolódó értékek, a Koppányvölgy folklórja, archaikus hímzései, valamint néhány földvár maradványai emelkednek ki.

A lokalitáson túlmutató adottságként elsősorban a Balaton mint természeti, kultúrtörténeti érték és hagyományos belföldi és a külföldiek által is jól ismert turisztikai desztináció említendő meg. A háttértelepülések elmaradottságnak köszönhetően gazdagabb természeti és népi kulturális örökségét a Koppányvölgy Natúrpark kívánja megőrizni és bemutatni.

4. A társadalom állapota

A térség legnagyobb és egyben legnehezebben kezelhető problémája a társadalmi tőke rohamos hanyatlása, főként az LHH státuszú településeken. A több tényezőtől eredő – fiatalok elvándorlása, sikeresebb (főként agrár) vállalkozók városba költözése, a tehetősebb családokhoz tartozó idősök fejlettebb szolgáltatást nyújtó településekre, intézményekbe költöztetése, stb. – és több tényezőre kiterjedő, ún. multifaktorális kontraszelekciónak köszönhetően eltűnik a helyi közösségi megújulás, közösségteremtés mennyiségi, de elsősorban minőségi alapja. Az itt maradó népesség a látványos előregedésen túl az iskolázottsági (0-2% közötti felsőfokú végzettségű), egészségügyi (a Tabi kistérség a keringési és a daganatos megbetegedések, valamint a férfiak várható élettartama tekintetében is az utolsók közötti) és vagyoni helyzetre vonatkozó mutatók szerint is drámai állapotot és folyamatos romlást mutat.

Ráadásul a demográfiai, gazdasági és a fenti trendekre vonatkozó hivatalos statisztikákat a következő körülmények is jelentősen torzíják pozitív irányban:

- a tanköteles kor elérése után a fiatalok szinte 100%-a elhagyja a térséget és nem jön vissza, de a máshol tanuló / dolgozó fiatalok bejelentett lakhelye megmarad, lévén a szülői, nagyszülői ház az egyetlen nagyobb vagyonelem, amit a rokonok miatt is „lakni” kell;
- a nagyobb agrárvállalkozások egy része ugyan helyben fizet iparűzési adót, de foglalkoztatási szerepe jelentéktelen és a termelés által okozott egyéb externális hatásokat (természeti erőforrások degradációja, szennyezés, kisebb agrárvállalkozások elnyomása, stb.) nem méri;
- az utóbbi években megnőtt az iparűzési / gépjármű súlyadó kedvezményei miatt papíron kistérségtelepülésekbe költöző vállalkozások száma (pl. kamionos telephely);
- az utóbbi években megnőtt az LHH státusz révén elérhető pályázati előnyök miatt az aprófalvak telephellyel, vagy székhellyel bejelentkező vállalkozások (LHH keselyűk) száma;
- terjedő trend, hogy az elmaradott, ezért viszonylag érintetlen faluképpel rendelkező zsákfalvak nagy része üdülőfaluvá válik és a jó módú hétvégi háztulajdonosok, a települések reménytelen helyzetét látva, állandó lakosként bejelentik magukat.

A súlyos szolgáltatáshiány, a szolgáltatások rendkívül alacsony minősége, az itt vásárolható áruk magasabb ára, stb. mind olyan további faktorok, amelyek predesztinálják a mélyszegénység

újratermelődését. Mindez az LHH térségekben fajlagosan többszörös szociális terheket (segélyezés, közmunka, egészségügyi állapot, stb.) halmoz fel.

A térségben az idegenforgalmi bevételek révén jobb gazdasági helyzetű part menti települések közösségi terei mennyiségi és minőségi értelemben is megfelelőek (IKSZT működik pl. Balatonszárszó, Balatonszemes, Balatonszabadi, Kőröshegy, Kereki településeken), ezzel szemben a háttértelepüléseken ez jórészt megoldatlan, IKSZT is mindössze egy településen (Törökkoppány) működik.

Az aprófalvak, különösen a térség déli részének társadalmi helyzetét nem lehet már „egyszerű”, jövedelmi alapú deprivációként értelmezni, hanem inkább egy olyan összetett „leépülésként”, amelyben az ott lakók már nem képesek az esetleges jövedelemszerző lehetőségeket kihasználni, megtartani és a jövedelem rendelkezésre állása esetén abból nem képesek az átlagos családra, egyénre jellemző életmódot kialakítani és megtartani.

Közösségi terekkel ez az állapot nem javítható, szociális szakemberek JELENLÉTÉVEL (pl. TÁMOP 5.1.3. konstrukció) és rugalmas vidékfejlesztési eszközrendszerrel (pl. a klasszikus LEADER módszertan szerinti helyi fejlesztéssel) elmozdulás érhető el, de nem a szokványos, projektciklust követő, rövid időintervallumban.

Térségünk déli településein, a tabi és tamási járásban fekvő településeken az aktív korú inaktívak aránya kiugróan magas (100 aktív korúból több mint 80 inaktív). Az amúgy sem magas szintű szociális alapszolgáltatások a térségben az önkormányzati társulások meggyengítésével (járások létrehozása) visszafejlődtek. A Tabi járásban a korábban a térségben terepi szociális munkát is végző alapszolgáltatási központ már csak Tab város nappali idősellátásában tevékenykedik, a családsegítés szempontjából több mikrotérség ellátatlan maradt. Az iskolák a központosítás miatt egyre inkább kikerülnek a helyi közösségi folyamatokból. Az orvosi ellátásban a népességszökkenés miatt megszűnnek az állandó helyi körzeti orvosok, az ellátás romlik.

5. A gazdaság helyzete

A térség gazdaságának két meghatározó szektora a mezőgazdaság és a turizmus. Az agráriumra a nagyüzemi, intenzív növénytermesztés dominanciája jellemző, ami, főként az LHH státuszú településeken a káros externáliák miatt (helyi foglalkoztatási hatása minimális, elnyomja a kisebb gazdálkodókat, nem képes rövid ellátási láncokat generálni, vagy abban részt venni, folyamatosan degradálja a természeti erőforrásokat, stb.) gyorsítja a települések sorvadását. A birtokszerkezetre jellemző, hogy a területek 80-90%-át ilyen nagyobb üzemméretű (600 – 5000 ha) gazdálkodók használják, akik rendszerint nem is élnek (fogyasztanak) a térségben. Településenként átlagosan 1-2 ún. családi gazdálkodó működik, jellemzően 50 – 150 ha közötti üzemmérettel és sajnálatos módon a nagyobb gazdaságokkal egyező profillal. Az egykori kertészeti ágazatok (szőlő, gyümölcs) még működő maradványai és az újabb ültetvényi kultúrák (bodza, homoktövis, levendula, stb.) is főként a parti sávban találhatóak. Sajnálatos körülmény az is, hogy az agrárium többnyire tőzsdei termékeket (gabonafélék, kukorica, napraforgó, repce) állít elő, amelyek feldolgozás nélkül hagyják el a térséget. Ennek megfelelően a térségben nagyon kevés helyi élelmiszer termék található jelenleg, ráadásul az egykor virágzó háztáji gazdálkodás is teljesen elszorvadt, a kerteket kevesen művelik, ők is a 60 éven felüli korosztályokba tartoznak.

Hasonló tüneteket mutat a 90 % fölötti arányban állami kézben lévő erdőgazdálkodás is: a káros externáliák ugyanazok (nincs foglalkoztatás – nem vesz részt a népesség eltartásában, a természeti erőforrások degradációját gyorsítja, stb.) és a termékek is feldolgozatlanul hagyják el a térséget.

Az idegenforgalom egyik kiemelkedő vonzereje a Balaton, amely azonban egy szűk, 2-2,5 hónapos szezonra korlátozódik. Nehezen korrigálható hátrány, hogy az infrastruktúra az olcsó tömegturizmus igényei szerint alakult ki az elmúlt évtizedekben, így „átállítása” igényesebb, fizetőképesebb célcsoportokra még hatékony marketing munka mellett is reménytelen, mindenesetre még egy településre vonatkozóan is nagyságrendekkel meghaladná a teljes LEADER költségvetés lehetőségeit. A szezont kihasználó vállalkozásokra is egyre inkább jellemző, hogy kevesebb a helyi, családi jellegű vállalkozás, a professzionális szálláshelyek és vendéglátóhelyek inkább a külső befektetők kezében vannak.

A szolgáltatások az egyre csökkenő és szegényedő népesség helyzetét követik. Az utóbbi években megerősödött az iparúzési, ill. súlyadó kedvezmény miatt (kamionos szállítmányozók, stb.) és az LHH pályázati kedvezmények miatt bejelentkező cégek jelensége, amelyek természetesen helyi tevékenységet nem folytatnak, nem foglalkoztatnak, így a statisztikát torzítják.

A KKV szektor a térség déli részén rendkívül gyenge, valós statisztikát a kedvezményekért áltevékenységgel bejelentkezők, a külső befektetők által birtokolt nagygazdaságok és az erdőgazdaságok teljesítményének levonása után lehetne előállítani, amit a LEADER szervezet helyismeretére támaszkodva pótolhat (éppen ez a program egyik lényeges sajátja). Ennek, valamint az általános passzivitásnak megfelelően a fejlesztési források abszorpciók mutatói, főként a mikrovállalkozás fejlesztés esetében nagyon alacsonyak (lásd GOP források felhasználása).

6. Összegezés

Az álltársadalmi érdekel közelítve a leglényegesebb fejlesztési elveink:

- a klímareziliencia növelése és az ökoszisztéma szolgáltatások minél magasabb színvonalú fenntartása;
- a térség által generált, egész társadalomra rótt szociális (és fenntartási) teher enyhítése a költségek csökkentésével (települések energia és élelmiszer önellátása) és helyi jövedelem(adó)források generálásával.

A mai magyar vidék, különösen az aprófalvas térségek "fenntartása" szempontjából leglényegesebbnek a helyi klímareziliencia fokozását, az ökoszisztéma szolgáltatások megőrzését, fejlesztését és a rentábilis helyi termékek (élelmiszer, kézműipar-helyi örökség, turizmus) előállítását tartjuk. A társadalomra rótt teher enyhítése szempontjából a közmunka színvonalának, hasznosságának fejlesztését és a helyi, különösen az önkormányzati és közösségi funkciók működtetési költségeinek csökkentését - energia racionalizáció, megújuló energia használata, szociális problémák, mélyszegénység enyhítése - tartjuk fontosnak.

4.2. A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

A 2007-2013 közti időszak Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának megvalósításával kapcsolatban megállapítható, hogy a LEADER módszerben rejlő lehetőségek – pl. a nem egységesíthető helyi problémák olcsóbb és hatékonyabb helyi kezelése - kiaknázatlanok maradtak és a módszer imázsa teljesen negatívvá vált. Az okok közül a leglényegesebbek: a KET -alapú eljárásrendszer alkalmatlansága; a ritkán kiírt és szűk benyújtási határidőkkel meghirdetett pályázati alkalmak; a célhoz és az igényekhez viszonyítva elégtelen források; a tervek és célterületek uniformizálása, valamint a delegált feladatokkal elnyomott animációs potenciál és más források bevonásának „szankcionálása”. A helyzetet súlyosbította, hogy a végrehajtási időszak alatt 3 IH váltotta egymást, amely jelentős késedelmet és sok ésszerűtlen változást eredményezett, amelyet a kifizető ügynökség büntető hatóság jellegű hozzáállása kísért végig.

A fent vázolt megvalósításai körülmények között és egy elszegényedő, többségében LHH státuszú aprófalvakból álló, városi centrummal nem rendelkező térségben a HACS munkája nehéz volt, azért is, mert a módszertan előnyeit ismertük (LEADER+ tapasztalatunkból és külföldi tanulmányutakból), ezért ennek megvalósítását erőltettük. Ilyen megközelítésmóddal sokkal rosszabbul jártunk, mint egy, a módszert még nem ismerő szervezet, mert tényleges elhivatottsággal szerveztünk tagokat és ígértünk meg egy valós helyi döntési autonómiára alapuló megvalósítási rendszert. A döntési autonómia rohamos szűkülése – elsőként az EPAP tervező rendszer alkalmazásával – pofonként érte a közösséget, amelyet újabb ilyen hatások követtek. Ennek eredményeként a tagok elvesztették az érdeklődésüket, mivel nem maradt valós tétje az üléseknek, csupán a túlszabályozott rendszerből kikerülő „termékek” jóváhagyása.

A lehetőségek maximális kihasználásával - amely leginkább a HVS eredeti tartalmának makacs védelme és a HVS-hez leginkább illeszkedő projektek generálása volt - igyekeztünk az elején vállalt

indikátorokat teljesíteni, valós, bizalomra épülő helyi partnerséget és együttműködési hálózatot kialakítani és a munkaszervezetet tartósan integrálni a térség fejlesztésének fő szereplői közé. Ez sikerült is.

A HACS munkaszervezetének kitartó, a pályázók igényeit szem előtt tartó ügyfélközpontú hozzáállásának köszönhetően a III. tengely 4 jogcímére összesen 109 db, a IV. tengelyes LEADER jogcímre 105 db nyertes pályázat került benyújtásra, a megítélt támogatás összege a III. tengely jogcímei esetében 1.997.562.802 Ft, a LEADER jogcím esetében pedig 652.025.663 Ft volt.

Amennyiben a jövőben a kormányzat ki szeretné aknázni a módszerben rejlő lehetőségeket –az elmaradott, aprófalvas területek fejlesztésére szinte az egyetlen hatékony alternatíva -, akkor fel kell szabadítani az eljárásrendszert a KET alól, minél teljesebb döntési autonómiát biztosítani a helyi döntési grémiumnak, valamint elegendő forrást rendelkezésre bocsátani, amelyből valós elmozdulás érhető el, legalább a helyi gazdaságfejlesztés területén. Feltétlenül biztosítani kell, hogy a HFS-t a tényleges helyzethez lehessen igazítani, ha erre szükség adódik (migráció, szélsőséges időjárás, pénzügyi válság, egyéb előre nem látható események) és, ami még ennél is fontosabb módot adni arra, hogy egy projekt ötlet, a korai fázistól fogva lehetőséget kapjon a fokozatos módosításra és fejlesztésre annak érdekében, hogy maximálisan illeszkedjen a HFS-hez.

Célszerű és hatékony a LEADER megközelítésmód ötvözése a professzionális helyi (egyéni kompetencia alapú mentorálásra épülő) szociális munka jelenlétének biztosításával.

Az eddigi LEADER programok hatása, a módszer eredeti küldetésének megfelelően, a közösségi tervezés és végrehajtás hatásaként elsősorban közösségi szinten értelmezendő. Hazánkban a közösségi tervezést és végrehajtást jelentősen korlátozta a kialakított eljárásrend és a közösségi hatás helyett valós helyi gazdasági elmozdulást vártak el a programoktól, megalapozott és megfontolt fejlesztési stratégiát kérnek számon rajtuk, akkor, mikor ezt a vonatkozó fejlesztéspolitikai programok sem tették meg. Mindez, főként az egy-egy településre jutó források tekintetében abszurdnak mondható elvárás. Mindazonáltal térségünkben megerősödtek a helyi közösségek és a települési együttműködések, amelyek olyan tartós struktúrák létrejöttéhez vezettek, mint a natúrpark, termelői piacok, stb. Ahol volt alkalmas helyi vezető, ott a közmunkára alapozottan is életképebb tevékenységi rendszerek alakulhattak ki. Az indokolatlanul alacsonyra csökkentett forrásból szeretnénk olyan kapacitásokat támogatni, amelyek további források bevonását segítik, valamint olyan közösségi törekvések továbbfejlesztését, amelyek az alkalmas helyi vezető rendelkezésre állása miatt már túl vannak a kezdeti bizonytalanságokon. Vállalkozói támogatás intenzitással csak a kötelező előírások miatt tervezünk, ezzel tartós struktúrák nem jönnek létre, mivel a helyi KKV szektor fejletlen, így javarészt külső, városi vállalkozások használják majd ki ezeket a forrásokat, ugyanúgy, ahogy a múltban is.

4.3. A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

1. Külső koherencia, kiegészítő jelleg

A HFS szempontjából kiemelkedően fontosak a megyei TOP megújuló energia felhasználást támogató célkitűzései, valamint a Koppányvölgy Natúrpark látogatóközpontjának létesítése szempontjából a turizmusfejlesztést célzó intézkedései.

A HFS céljait nagyban segítené, ha a HACS térségben legalább egy REL szervezet támogatást nyerhetne és ezzel megerősíthetné a térségi helyi termék struktúrát. Céljainkat segítenék a KEHOP biomassza alapú energiatermelést segítő, valamint élőhely fejlesztést és helyi kisvízfolyások szabályozását segítő intézkedései, de ezek sajnos nagyon korlátozottak forrás és hozzáférés tekintetében egyaránt. Szintén segítenék céljainkat a VP együttműködések támogató intézkedései, különösen a helyi vízgazdálkodásra vonatkozóan. településeink kétharmada hátrányos helyzetű, újratermelő mélyszegénységgel küzdő falu, így az EFOP számos intézkedése releváns számunkra. Ezt az eddigi pályázati aktivitásunk (TÁMOP 5.1.3, 5.5.1, 3.2.11.) is jelzi, jelenleg is két EFOP pályázat előkészítését végezzük (1.2.1.).

A GINOP vállalkozásfejlesztési konstrukciói is jelentősek, de a helyi mikrovállalkozói szektor gyengesége, a helyi pénzügyi szolgáltatások színvonala és elérhetősége a 2014-2020 időszakban sem hoz majd jobb térségi abszorpciók eredményeket, mint a GOP esetében.

2. A HFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/jelentős projektek

Térségünk szinte kizárólag kistelepülésekből, túlnyomó részben 1000 fő alatti, munkaerőpaici és infrastrukturális hátrányai miatt kiürülő és elszegényedő aprófalvakból áll. Ilyen körülmények között a 2007-2013 időszakban a GOP források felhasználása tekintetében a parti sáv kivételével szinte fehér foltnak minősült a terület, így a gazdaságfejlesztés prioritása miatt aránytalanul megnövelt GINOP sem jelent majd elérhető segítséget a felzárkózásban, sőt inkább növelni fogja a leszakadást. Ennek ellenére az elmúlt években kiépítettünk egy együttműködést a Kaposvári Egyetemmel a Fekete István Mintaprogram kapcsán, amelynek alapján további együttműködési lehetőségként a Koppányvölgyben tervezett fehérje előállítás és az erre alapozott háztáji baromfitenyésztési integráció tervezését, megvalósítását és monitoringját, valamint az erre telepíthető kutatás-fejlesztési tevékenységeket azonosítottuk, mint az egyetem GINOP-ba illeszthető programját.

Térségünk szempontjából kiemelkedő jelentőségű lehet a TOP, valamint a KEHOP élőhelyfejlesztésre és megújuló energia termelésre fordítható forrása, amelyre térségünkben a Fekete István Mintaprogram révén kész projekt tervek állnak rendelkezésre 3 biogáz kiserőmű, 5 vizes élőhely rehabilitáció és egy szakközépiskolai biomassa fűtőmű létesítésére. A Fekete István Mintaprogram Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetet érintő elemeit a Balatoni Fejlesztési Tanács (BFT) határozatban támogatta, szervezetünk pedig kezdettől együttműködik a BFT siófoki munkaszervezetével.

Stratégiánk összhangjának megteremtését a TOP tartalmával az is biztosította, hogy a TOP tervezési folyamatban a megyei önkormányzat jóvoltából részt vehettünk és a HACS vezetője tagja volt a megyei TOP tervezést koordináló bizottságnak is.

Tervelőzményként jelentős a Koppányvölgy Natúrpark által összefogott 10 legszegényebb aprófalura vonatkozó komplex cselekvési terv, az erre a térségre vonatkozó több éves ökológiai tudományos kutatómunka eredményei valamint a térség 14 településén megvalósított TÁMOP 5.1.3. megalapozó és intézkedési tervei.

Tab város megújuló energiához kapcsolódó városi terveit (szakképzés, bemutatóközpont, kiserőmű) szervezetünk kezdeményezésére és segítségünkkel dolgozta ki.

A helyi szakképzés megújítására, központi EU forrásokból (LEONARDO Innovation Transfer) egy új szakképzési tananyagot és akkreditációs dokumentációt hoztunk létre 2012-2014-ben megújuló energetikai szaktechnikusok képzésére. A Fekete István Program keretében előkészített megújuló energetikai beruházások mindegyike ezen képzés beindításának tanüzemi, gyakorlati oktatási alapját képezi. A gyakorlati oktatás módszertanának részletes kidolgozása ERASMUS+ forrásokból, osztrák és szlovén együttműködéssel jelenleg is folyik.

3. A HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások

A Natúrpark program a Koppányvölgyi Natúrpark kapcsán fontos számunkra, de a megalakulás (2014) óta a program a törvényi alap ellenére még nem határozta meg önmagát (a koncepció készül), így a pontos illeszkedés megítélése nehéz. Sajnos címzett források semmilyen OP-ban sincsenek a natúrparkok számára, mindazonáltal az eddigi és jelenleg is folytatott tevékenységeink (vidékfejlesztés, helyi értékek megőrzése, oktatás-szemléletformálás, turizmus fejlesztés) megfelelnek az előírtaknak. Natúrparkunk a térség legszegényebb (éppen ezért legérzékenyebb) részén van, a hazai natúrparkok közül is itt a legalacsonyabb az egy főre jutó jövedelem, így a HFS-ben is igyekeztünk szerény forrást biztosítani a natúrparkhoz kapcsolódó közösségi és vállalkozói törekvések számára.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Szelíd Vidékfejlesztési Programja számára generáltunk és generálunk helyi projekteket, amellyel szintén jelentősen erősödött a térség helyi termék

infrastruktúrája (helyi termék értékesítését segítő szállítóeszköz, gyümölcs feldolgozó és cukrászati kapacitások).

4.4. SWOT

ERŐSSÉGEK (E)

GAZDASÁG (G)

1. A legelőgazdálkodás, gyümölcs és szőlőtermesztés, gyógynövénytermesztés és erdészet számára kedvező agro-ökológiai adottságok
2. Szőlő és gyümölcstermesztési alapok, új ültetvények, biogazdaságok, új kultúrák
3. Turisztikai vonzerő: Balaton, háttértelepülések táji és örökségi értékei, főváros közelség (M7)
4. A helyi termék infrastruktúra egyes közösségi elemei létrejöttek
5. A térségben lévő kb. 100 db, 50 ha-t meghaladó családi gazdaság
6. Létrejött a Koppányvölgy Natúrpark és a háttértelepülések turizmusfejlesztést megalapozó szolgáltatásai
7. Az agro-biodiverzitás helyi értékei még fellelhetők

KÖRNYEZET (K)

1. Gazdag természeti örökség: vizes élőhelyek, gyepterületek, erdők (13 Natura 2000 terület)
2. Jelentős természeti erőforrások (talaj, vízkincs, biodiverzitás) - az ökoszisztéma szolgáltatások magas szintje
3. A környezetszennyezés minimális

TÁRSADALOM (T)

1. Gazdag helyi kulturális örökségi (régészeti, történelmi, néprajzi) értékek
2. Háztáji gazdálkodás hagyományai és tárgyi feltételei fennmaradtak
3. A Völgy Hangja Egyesület és az általa mentorált helyi civil együttműködési hálózat
4. Megjelentek a városból vidékre települők
5. A helyi vonatkozású „Koppány” történelmi név felhasználásával kialakított „Koppányvölgy” elnevezés ismertsége megnőtt, erősödött a térségi identitástudat

GYENGESÉGEK (GY)

GAZDASÁG

1. Az alapanyag előállítás, főként az alacsony termelési értéket adó, a térséget feldolgozatlanul, hozzáadott érték nélkül elhagyó, a helyi környezeti és szociális terheket fokozó, külső befektetők által birtokolt, intenzív növénytermesztés dominanciája
2. Állattenyésztés, különösen az extenzív formák elszorvadása
3. Import függőség (agrár inputok, takarmányfehérje, élelmiszer)
4. Fosszilis energia függőség és gyenge energiahatékonyság
5. A vállalkozások száma és teljesítőképesége elenyésző, az innováció és tudástranszfer szintje minimális
6. Helyi termelési – fogyasztási rendszerek hiánya, hosszú ellátási láncok, különösen az élelmiszer és energia ellátásban
7. Elmaradott települési infrastruktúra és szolgáltatáshiány, a szolgáltatások mennyisége és minősége romlik
8. Turisztikai infrastruktúra és szolgáltatások fejletlensége
9. A háztáji gazdálkodás elszorvadt
10. A térség fejlesztési forrás bevonó képessége alacsony

KÖRNYEZET

1. A térség klímarezilienciája gyenge az ésszerűtlen természeti erőforrás használat és a degradációs folyamatok miatt (talajerózió, talajvízszint csökkenés, biodiverzitás csökkenés)
2. Integrált vízgazdálkodás hiánya: a víz visszatartás helyett az összegyülekezés és lefolyás helytelen, öncélú gyorsítása
3. Kedvezőtlen talajgazdálkodás: erózió, szerkezetromlás, szervesanyag tartalom csökkenés
4. Az agroökológiai adottságokhoz képest alacsony erdőborítottság - kedvezőtlen faj és korösszetételű, gyenge természetességű erdők
5. Felszíni vizek növekvő diffúz tápanyag/vegyszer terhelése, romló ökológiai állapota
6. A hulladékgazdálkodás szemléletben és infrastruktúrájában is elmaradott, korszerűtlen
7. Természeti és természet közeli élőhelyek megőrzése, kezelése nem megoldott, a legelőgazdálkodás megszűnt, nagy az özönnövény fertőzősége

TÁRSADALOM

1. Kedvezőtlen szocio-demográfiai folyamatok: aktív korú inaktív aránya, elvándorló fiatalok száma, mélyszegények aránya egyaránt nő
2. Vállalkozói (független gazdálkodói) hagyományok gyengék, a vállalkozói szemlélet minimális
3. Együttműködési kultúra, érdek artikulációs és érdek érvényesítési képesség hiánya, gyenge közösségek
4. Leépülő szociális szolgáltatások
5. Gyengülő alapfokú képzés, romló térségi szakképzés
6. Helyi értelmiség, mértékadó középosztály hiánya
7. Az aprófalvak népességének multifaktorális kontraszelekciója (kor, iskolázottság, vagyoni és egészségügyi állapot, egyéb kompetenciák)
8. Alacsony szintű fogyasztói tudatosság (egészség, környezet)

LEHETŐSÉGEK (L)

GAZDASÁG

1. Az egészséges, vegyszermentes, házi eredetű, kézműves és tájjellegű élelmiszer iránti fizetőképes kereslet nő
2. A globális élelmiszer, energia és víz igény nő
3. Klímaváltozás hatásaihoz jobban alkalmazkodó, innovatív kultúrák, művelési rendszerek (smart agriculture, green economy) megjelenése
4. Autentikus élményt nyújtó, interaktív, zöld és szelíd turisztikai formák iránti igény nő

KÖRNYEZET

1. Ökoszisztéma szolgáltatások felértékelődése
2. Környezetipari, megújuló energiahasznosítási (biomassza) és energia racionalizálási technológiai fejlődés, innováció

TÁRSADALOM

1. Szolidáris gazdaság erősödése, szociális innovációk megjelenése (sharing economy, crowd financing, stb)
2. A vidéki, falusias életmód felértékelődése – kitelepülési trendek megjelenése
3. A távmunka és a távoktatás lehetőségeinek bővülése az IKT fejlődésével
4. Migráció (pl. magyarajkúak)

VESZÉLYEK (V)

GAZDASÁG

1. A vidékfejlesztés, területi felzárkóztatás degradált fejlesztéspolitikai státusza megmarad

2. Népszámmegőrtásban és tájfenntartásban hátrányos gazdálkodás (intenzív növénytermesztés) gyorsuló térnyerése a helytelen agrárpolitika és/vagy a túlnépesedés miatt
3. A fosszilis energia és élelmiszer függőség fokozódása
4. Belső erőforrások kihasználása visszafordíthatatlanul külső befektetők kezébe kerül

KÖRNYEZET

1. A természetvédelem és a fenntartható környezetgazdálkodás degradált fejlesztéspolitikai státusza
2. Klímaváltozás - szélsőséges meteorológiai események gyakoriságának és súlyosságának vártnál gyorsabb növekedése
3. Természeti erőforrások – talaj, biodiverzitás, víz, táj – degradációs folyamatai a klímaváltozással felgyorsulnak
4. Új humán, állati és növényi kórokozók, invazív ill. gyomfajok megjelenése, gyorsuló térnyerése

TÁRSADALOM

1. A mélyszegénység felzárkóztatásának degradált fejlesztéspolitikai státusza
2. A területi leszakadás, elszegényedés, kedvezőtlen szocio-demográfiai folyamatok felgyorsulnak, társadalmi feszültségek
3. Nem kívánt, szabályozatlan migráció
4. Kistéleplési iskolák megszüntetése, további szolgáltatások leépítése

4.5. Fejlesztési szükségletek azonosítása

Itt is megjegyzendő, hogy a SWOT-ban a térség helyzetének mind teljesebb feltárására törekedtünk, amelynek alapján számos alapvető fontosságú fejlesztési szükséglet merül fel, amelyek viszont a lehető legmagasabb szaktudással sem befolyásolhatók érdemben a rendelkezésünkre bocsátott minimális forrással. Az érdemi hatások eléréséhez többszörös, de inkább egy nagyságrenddel nagyobb forrás szükséges, így a helyzet ahhoz hasonlítható, mintha egy manikűrollóval kellene kukoricát aratni. Még sajnálatosabb, hogy a Vidékfejlesztési Program egésze sem tartalmaz a jelenlegi formájában a helyzet érdemi javításához elegendő forrást, habár a program forrásainak nagyságrendje ezt lehetővé tenné. Ennek megfelelően előrebocsátjuk, hogy a HFS beavatkozásai által érintett szükségletek kiválasztását a források minimális mértéke korlátozta.

A meglévő belső erőforrásokra építve (EG 1.-7.) igyekszünk néhány új, helyi terméket előállító közösségi és vállalkozói feldolgozó kapacitás, helyi termék, innovatív turisztikai szolgáltatás létrehozását ösztönözni, ami egyben a gyengeségek leküzdésében is segít (GYG 1.,6.,8.), kihasználja a piaci igényeket (LG 1.,2.4.) és enyhíti az import élelmiszer függőséget (VG 3.).

A biomassza potenciálra (EG 1.) és a technológiai fejlődésre (LK 2.) alapozva szeretnénk enyhíteni a fosszilis energia függőséget (GYG 4.), erősíteni az önellátást (GYG 6.)

A Koppányvölgy Natúrpark, mint fontos belső erőforrás (EG 6., EK 1.-3., ET 5.), fejlesztése fontos a háttérteleplések gazdasági megerősítése érdekében.

A térség gyenge forrásbevonó képességét (GYG 10.) külön meg kívánjuk erősíteni a közösségi pályázatokhoz szükséges tervek, felmérések elkészítésének támogatásával és a teleplések pályázati koordinációt segítő humán erőforrásának erősítésével.

A térség társadalmi tőkéjének súlyos erózióját (GYT 1., 2., 3., 5., 7.) szociális innovációk (LT 1) segítségével kívánjuk mérsékelni, a további rohamos romlás (VT 2.,) elkerülése érdekében.

A természeti erőforrások állapotának (E 1.-3.) megőrzése, rehabilitációja érdekében megteremtjük a kisebb beavatkozások lehetőségét, ami egyben az egyre romló klímarezilienciát (GYK 1., 2., 3., 7.) is közvetlenül fejleszti és megteremti az alapját a helyi ökoszisztéma szolgáltatások relatív színvonalának hasznosításához (LK 1.). Mindez segít a legsúlyosabb veszélyek (VT 2.-4.) bekövetkezésének esetén is. Ehhez kapcsolódóan a vízviszatartás fokozása érdekében külön

intézkedést tervezünk a helytelen vízgazdálkodás (GYK 2.) pozitív mintáinak megteremtése érdekében, ami a dombvidéki jelleg miatt különösen fontos.

Közel 50 település 2020-ig mintegy 0,5 milliárd Ft teljes forrással rendelkezik a programban, ami két-három közepes feldolgozó üzem, vagy két kisebb vizes élőhely, vagy 8 – 10 multifunkciós közösségi ház létrehozására elegendő. Nagy probléma pl. a KKV-k rendkívül alacsony száma, amelynek fejlesztése (oktatás-képzés, speciális inkubációs tevékenységek, speciális pénzügyi eszközök, stb.) messze meghaladja e program lehetőségeit, bár sajnálatos, hogy az országos fejlesztéspolitika sem tervezett a probléma kezelésével. Ennek függvényében a teljeskörű elemzés helyett csak a HFS szempontjából releváns fejlesztési irányokat emeljük ki:

- a térség természeti tőkéjére, agro-öko potenciáljára alapozva olyan fejlesztések támogatandóak, amelyek nagyobb fajlagos jövedelem elérését teszik lehetővé az agráriumban és/vagy megerősítik a helyi termék kínálatot, kihasználva az egészséges helyi termékekre irányuló piaci kereslet növekedést; *itt sajnos szűk keresztmetszetet jelent az elhatárolási kényszer (VP egyéb intézkedései) - ennek elkerülésére a LEADER-en belül az EU-s szabályozás egyébként módot adna -, aminek alkalmazásával sablonos, nem célzott és nem hatékony intézkedések jönnek létre;*
- a jelentős ökoszisztéma szolgáltatásokat nyújtó térség klímarezilienciájának fejlesztése oly módon, amely hozzájárul a turisztikai vonzerő fejlesztéshez és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodási módok kialakulásához is; *itt a szűk keresztmetszetet elsősorban a természetvédelmi és vízügyi hatóságok retrográd szemléletmódja és az engedélyezési eljárások kialakulatlan gyakorlata jelenti, másodsorban a hazánkban általánosan alacsony környezettudatosság ;*
- a térség eddigi civil szervezeti és közösségfejlesztési eredményeire alapozva meg kell teremteni a helyi érdek artikulációhoz szükséges közösségi rendszereket a társadalmi innovációs lehetőségek kihasználásával a területi lemaradás mérséklése és a leszakadó társadalmi rétegek reintegrációjának érdekében; *itt a szűk keresztmetszetet a helyi szociális szolgáltatások folyamatos gyengülése jelenti, amelyet nem lesznek képesek ellensúlyozni az elenyésző forrásból gazdálkodó közösségfejlesztési projektek; megemlítendő még az alkalmas humán erőforrás szűkösége is;*
- a térség természeti és kulturális erőforrásaira, országos jelentőségű vonzerejére (Balaton) alapozva új turisztikai szolgáltatások kifejlesztésének segítése, kihasználva a szelíd turisztikai formák iránti érdeklődést; *szűk keresztmetszetet jelent a helyi termék értékesítést, kóstoltatást megnehezítő, bonyolult és kontraproduktív szabályozás.*

5. Horizontális célok

5.1. Esélyegyenlőség

A Koppányvölgye HACS esetében az állandó népesség több mint 15%-a aránya él a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet kedvezményezett járás és/vagy a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet kedvezményezett település területén. Amint arra a fentiekben a társadalom állapotának leírásánál már kitértünk, esetünkben az újratermelődő szegénység, ill. mélyszegénység jellemző, főként a térség déli felében (Tabi járás egésze, a Tamási járásba eső két település, valamint a balatonföldvári térség néhány elzártabb településén. Jelentősebb, 10 %-ot elérő, vagy meghaladó cigány kisebbségről csak Értény, Koppányszántó és Teleki településeken, valamint a Siófokhoz tartozó, így a HACS-ba formálisan nem tartozó Kiliti esetében beszélhetünk, amelyek közül Értényben alakult ki a legsúlyosabb helyzet, egyrészt elzártsága (perifériális zsákfalú), másrészt az eddigi helytelen fejlesztéspolitika miatt (iskoláját megszüntették).

Az elmúlt években fontos tapasztalatot halmozott fel a TÁMOP 5.1.3 projektünk megvalósítása, amely 14 Tabi járáshoz tartozó településre terjedt ki. Ennek tapasztalatai alapján vannak olyan körülmények, amelyeken helyi szinten nagyon nehéz javítani: a szociális jelzőrendszer impotenciája, a szociális ellátórendszer gyengesége, a terepi szakemberek hiánya és eltérő minősége. A felnőtt korosztályban az egyéni kompetenciákra épülő mentorálási munka, valamint az asszertivitás, a pénzzel való gazdálkodás, a foglalkoztathatóság javítását célzó kiscsoportos tevékenységek

végezhető hatékonyabban, de ez a megfelelő végzettségű és felkészültségű munkatársak (szociális munkások, szociálpedagógusok, gyógypedagógusok, pszichológusok) függvénye. Sokat segítene az iskolai szociális munkás alkalmazása, valamint olyan, szabadon és rugalmasan kezelhető mikrotámogatási alap, amelyből a szükséglet felmerülésekor finanszírozhatóak lehetnének az aktuális szükségletek (pl. képzések, vizsgák, jogosítvány, stb. megszerzéséhez szükséges költségek fedezése, kisgépek, szerszámok beszerzése, amelyekkel egyéni vállalkozói munkák végezhetőek, stb.). A legfőbb, legfontosabb és leghatékonyabb beavatkozási terület a szegénység újratermelődésének megakadályozására az alapfokú képzés, azon belül is az általános iskola. Az erre hangolt intézkedéseink (REAL, Youth Check) ezen a területen kívánják a beavatkozásokat erősíteni. Monitoring szempontból a bevont kedvezményezettek száma és a közülük pozitív eredményt (kézségek, kompetenciák elsajátítása, egészségügyi kezelés, gyámügyi, vagy egyéb pozitív eredményt hozó eljárás, esetleges elhelyezkedés, jövedelemteremtés, stb.) elérők száma szerepelhet. Megjegyzendő azonban, hogy célzott többletforrás (EFOP) nélkül a LEADER források egészének erre fordításával lehetne csak némi hatást elérni 2-3 éves időtartam alatt.

5.2. Környezeti fenntarthatóság

Helyi Akciócsoportunk már a LEADER+ időszakban is a fenntarthatóság elvét helyezte a fejlesztési folyamat fókuszába. Az akkori program domináns részét képezték a közvetlenül ehhez kapcsolódó intézkedések: természetközeli, kisléptékű szennyvízkezelés, megújuló energia hasznosítás, illegális szemétlerakók felszámolása, élőhely rehabilitáció, élő kultúrák meghonosítása, stb. Ez a trend folytatódott a 2007-2013 időszak alatt is. Jelenlegi intézkedéseink közel fele szintén közvetlenül a természeti erőforrások (víz, talaj, biológiai sokféleség, agro-biodiverzitás, táj) megőrzéséhez kapcsolódik. A fennmaradó intézkedések pedig a társadalmi fenntarthatóság, vagyis a környezeti és gazdasági szempontból egyaránt fenntartható, népességmegtartást szolgáló társadalmi-gazdasági rendszerek kialakítását célozzák.

A környezeti fenntarthatóság iránti elhivatottságunkat jól jelzik a Koppányvölgyhöz köthető, az elmúlt években született tudományos publikációk a természeti erőforrás gazdálkodás és természetvédelem területén, amelyeket tevékenységünk generált. Az élőhelyek, abiotikus és biotikus helyi tényezők, tájkonfliktusok tudományos igényű felmérésén túl megteremtettük a műszeres ökológiai monitoring helyi feltételeit is (kézi fotométeres vízminőség elemzés, talajtérképezési műszerek, precíziós GPS, drón, kamerák, infra fotócsapdák, fotó és videotechnika, távcsövek, stb.).

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

Integrált elemnek tekinthető a Koppányvölgy Natúrpark fejlesztését célzó és a további forrásbevonást (elsősorban TOP és KEHOP) megalapozó tervek, engedélyek megszerzését támogató intézkedéseink.

További integrált elem a TÁMOP 5.1.3. konstrukció utódjának szánt EFOP 1.7. program helyi megvalósításához kapcsolódó, kisebb összegű beszerzéseket (egyéni igények szerinti tanfolyam, vizsga, eszköz, stb.) lehetővé tevő intézkedésünk, amelynek hiányára a helyi 5.1.3. program tapasztalatai mutattak rá. Az LHH települések általános iskolai képzéséhez kapcsolt, vállalkozói szemléletet fejlesztő programunk (REAL) és a fiatalok asszertivitását, önrendelkezését, konszenzusteremtési kultúráját fejlesztő közösségi programunk (Youth Check – fiatalok mikro projektjeit támogató ernyő projekt) törekvései is ebbe a fejlesztési célrendszerbe illeszkednek.

A helyi biomaszra potenciál közösségi hasznosítását segítő és a természeti erőforrás gazdálkodás fenntarthatóságát fejlesztő (tájkarbantartási célú közösségi állatállomány, kisebb vízkormányzási beavatkozások, tájelem rekonstrukciók) a korábban általunk generált és a TOP ill. KEHOP forrásokba betervezett Fekete István Mintaprogram célrendszerébe kapcsolódnak.

Innovatív elemként említhető maga a natúrpark, mint fejlesztendő, komplex (a LEADER elveknek teljesen megfelelő) kategória. Szociális innovációként sorolhatók fel az EFOP 1.7. mellé tervezett ernyőprojektünk (inkább ernyő-alap) és az eddigi LEADER időszakokban sikeres (pl. a svéd és skót példa alapján), a helyi fiatalokat animáló, és az EU által kiemelten multiplikációra javasolt Youth Check módszertant alkalmazó ernyőprojektünk, valamint a kísérleti jelleggel már tesztelt REAL vállalkozói szemlélet fejlesztő oktatást segítő műhelykapacitások létrehozása.

7. A stratégia beavatkozási logikája

7.1. A stratégia jövőképe

A térség gazdasági gyengülése néhány helyi termék, turisztikai szolgáltatás megerősödésével mérséklődött, a helyi gazdaság diverzifikálódott, képes már élelmiszer és energia szükségleteinek jelentős részét új, helyi, fenntartható forrásokból kielégíteni, a népességfogyás a városi betelepülőknek és a szociális szolgáltatások javulásának köszönhetően mérséklődött, közösségei megerősödtek, a térség klíma rezilienciája a biodiverzitás fejlesztési és vízgazdálkodási erőfeszítéseknek köszönhetően fejlődött.

7.2. A stratégia célhierarchiája

Jövőkép

A térség gazdasági gyengülése néhány helyi termék, turisztikai szolgáltatás megerősödésével mérséklődött, a helyi gazdaság diverzifikálódott, képes már élelmiszer és energia szükségleteinek jelentős részét új, helyi, fenntartható forrásokból kielégíteni, a népességfogyás a városi betelepülőknek és a szociális szolgáltatások javulásának köszönhetően mérséklődött, közösségei megerősödtek, a térség klíma rezilienciája a biodiverzitás fejlesztési és vízgazdálkodási erőfeszítéseknek köszönhetően fejlődött.

	Átfogó cél(ok)
1.	A helyi gazdaság fenntartható fejlesztése, különös tekintettel a települések energia és élelmiszer önellátó képességének javítására, a szolidáris gazdaság erősítésére és az innováció lehetőségeinek kihasználására
2.	A térség kedvezőtlen szocio-demográfiai trendjeinek mérséklése, különös tekintettel népesség fogyásának, elszegényedésének és más szempontú kontraszelektálódásának mérséklésére
3.	A térség klímarezilienciájának növelése a természeti erőforrások degradációs folyamatainak mérséklésével, a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás előmozdításával

	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
1.	A hozzáadott érték növelése a helyi termék infrastruktúra fejlesztésén keresztül	A támogatott projektek által létrehozott új munkahelyek száma (FTE)	2 fő
2.	A turisztikai vonzerők fejlesztése, hatékonyabb kihasználása	A létrehozott vagy fejlesztett turisztikai szolgáltatásokat igénybevevők száma	300 fő
3.	Megújuló energiaforrások közösségi célú hasznosításának segítése	Létrehozott vagy fejlesztett biomassa alapú közösségi	5 db

		rendszerek száma	
4.	A térség forrásbevonó képességének javítása és megerősítése	Az új humán erőforrásnak köszönhetően benyújtott pályázattal rendelkező körjegyzőségek száma	3db
5.	A helyi szociális szolgáltatások fejlesztése	Létrehozott REAL műhely kapacitásokat használó, valamint a támogatott közösségi akciókban résztvevő fiatalok létszáma	200 fő
6.	A térség biodiverzitásának megőrzése	A megőrzött vagy javuló környezeti állapotú területek nagysága	300 ha
7.	Az integrált térségi vízgazdálkodás előmozdítása	A vízvisszatartási céllal átalakított vízkormányzással érintett terület nagysága	60 ha

A célrendszer célcsoportjának leglényegesebb elemét a helyi vállalkozók képeznék, de térségben, különösen a déli felében, számuk elenyésző. Tekintettel a helyi társadalom állapotára (fogyás, elöregedés, alacsony iskolázottság, stb.) a mikrovállalkozói szektor fejlesztése sem egyszerű feladat. Vállalkozói szektor híján a helyi fejlesztés kénytelen az önkormányzati (közmunka) kapacitásokra és más közösségi formákra alapozni, habár a civil szektor is rendkívül fejletlen.

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá ²						
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Térségi és települési közösségi termelő, ill. feldolgozó kapacitások létrehozása, fejlesztése	X						
2.	A helyi turisztikai törekvéseket is támogató, mikrovállalkozói, helyi termék fejlesztő termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységek támogatása	X						
3.	A Koppányvölgy Natúrpark szolgáltatásainak fejlesztése		X					
4.	Innovatív turisztikai szolgáltatások segítése		X					
5.	A helyi biomassza közösségi energetikai hasznosításának támogatása			X				
6.	Konkrét további forrásbevonást megalapozó vizsgálatok, tervek elkészítése közösségi projektek számára				X			
7.	A hátrányos helyzetű mikrotérségek animációját, pályázati részvételét segítő humán erőforrás fejlesztés				X			
8.	A mélyszegénységben élők reintegrációjának elősegítése a terepi és iskolai szociális munka megerősítésével (EFOP 1.7)					X		
9.	REAL iskolai műhelyek fejlesztése					X		
10.	A tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak támogatása						X	
11.	A vízvisszatartást és integrált vízgazdálkodást célzó kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása							X
12.	Látképi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájelemek rekonstrukciója						X	

A választott célok szöveges indoklása

A meghatározott célok a helyzetfeltárás és a beazonosított fejlesztési szükségletek megállapításain alapulnak.

A térség gazdasági fejlődésének kulcs eleme a magasabb hozzáadott értékű helyi termékek számának növelése, ami a helyi közösségi és a vállalkozói szektor feldolgozó kapacitásainak bővítésével és a piacra jutás segítségével érhető el. A cél elérését szolgáló intézkedések mutatószáma a támogatott projektek által létrehozott új munkahelyek száma (FTE), azonban az egy-egy projektre jutó támogatás nagyságrendje mellett illuzórikus elvárás a foglalkoztatás, ezért ezt csak a három nagyobb feldolgozó kapacitás esetében terveztük.

A térség főként a Balaton által generált éves forgalomra és a déli részen létrehozott natúrparkra alapozva képzeli el a turizmus fejlesztését. A turizmus fellendítéséhez szükség van helyben hozzáférhető helyi termékekre és egyedi szolgáltatásokra.

A közösségi fenntartási költségek és lakosság megélhetési költségeinek igen nagy hányadát teszik ki az energiaköltségek, amelyet túlnyomórészt jelenleg drága, fosszilis forrásokból fedeznek. Ugyanakkor a biomassza az igényekhez képest szinte korlátlan megújuló forrást jelent, amelynek jelenlegi használata sem mennyiségi, sem hatások tekintetében nem megfelelő.

A térség jelenleg gyenge forrásbevonó képességének megerősítését célozza a megalapozó vizsgálatok és tervek elkészítésének támogatása és a gyenge pályázati humán kapacitás fejlesztése. A tevékenységek eredményességét a megerősített humán erőforrás kapacitásnak köszönhetően benyújtott pályázattal rendelkező körjegyzőségek száma mutatja.

A vázolt drámai helyi társadalmi helyzet elengedhetetlenné teszi a helyi szociális szolgáltatásrendszer fejlesztését. Ennek egyik lényeges eleme az EFOP 1.7 intézkedése keretében megerősítésre kerülő iskolai és terepi szociális munka a hozzá kapcsolódó ernyő projekttel, a REAL iskolai műhelyek fejlesztése, valamint a helyben élő fiatalok közösségeit fejlesztő ernyő projekt. Az intézkedés eredményességét a létrehozott REAL műhely kapacitásokat használó, valamint a támogatott közösségi akciókban résztvevő fiatalok létszáma mutatja.

A rohamosan degradálódó természeti erőforrások és az ezzel egyidőben fokozódó klímaváltozási hatások szükségessé teszik a térség biodiverzitásának, mint a válaszadási képesség alapjának megőrzésére és fejlesztésére irányuló intézkedések megvalósítását. Ezek a tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak megteremtése mellett a látképi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájelemek rekonstrukcióját támogatják. Indikátorként a megőrzött vagy javuló környezeti állapotú területek nagysága szolgál.

A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás szükségessé teszi a vízviszataratás és az integrált vízgazdálkodás előmozdítását a térségben. Ennek eszköze a kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása. Ennek eredményessége a rehabilitált vizes élőhelyek, kisvízfolyási hullámterek számával jellemezhető.

8. Cselekvési terv

8.1. Az intézkedések leírása

I. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

Térségi és települési közösségi termelő, ill. feldolgozó kapacitások létrehozása, fejlesztése

2. Specifikus cél:

A hozzáadott érték növelése a helyi termék infrastruktúra fejlesztésén keresztül

3. Indoklás, alátámasztás:

A térségben több vállalkozás és a közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően számos települési önkormányzat rendelkezik alapanyag termelő kapacitással. A szinte teljesen hiányzó feldolgozó, termék előállító kapacitás gátolja a magasabb hozzáadott értékű helyi termékek előállítását. A helyi alapanyagok, termények többsége hozzáadott érték, ill. feldolgozás nélkül hagyja el a térséget. Ez különösen az önkormányzatok számára jelent problémát, mivel a közfoglalkoztatási programok változó termésmennyisége miatt a közétkeztetés igényeit meghaladó mennyiség levezetését nehezen tudják biztosítani, ezen kívül a térség helyi termék kínálata jelenleg rendkívül szegényes, ami a turisztikai törekvéseket is visszaveti.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

EG 1, EG 2, EG 4, GYG 1, GYG 3, GYG 6, LG 1, LG 2, LG 3, VG 4

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Meglevő, vagy új, térségi vagy települési szintű, közösségi tulajdonban levő termelő és/vagy feldolgozó kapacitások fejlesztése, létrehozása.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége, beruházást tartalmazó projekteknél műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %
- Közbeszerzési eljárások lefolytatása, Max. 1 %
- Ingatlanvásárlás (föld, épület stb.) Max. 2 %
- Terület-előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák stb.) Max. 2 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések
- Marketing költség (a projekt tevékenységhez kapcsolódó, nem a kötelezően kommunikációs tevékenységek költsége)
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

Térségi (legalább 5 települést érintő) projekt esetében a fentiekén kívül elszámolható költségelem a projektmenedzsment költség (max 2,5 %)

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés hozzáadott értéke a térségi összefogásban, a több települést érintő hatásban és a közösségi tulajdonban, szolidáris gazdasági jellegében nyilvánul meg. A VP M04 és M06 intézkedésétől a kedvezményezettek körében tér el, mivel a VP nem támogatja az önkormányzatok, egyházi és civil szervezetek, illetve szociális szövetkezetek beruházásainak megvalósítását.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy egyházi jogi személy, illetve szociális szövetkezet.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Térségi szint: legalább 5 települést érintő termelő vagy feldolgozó kapacitás

Jogosultsági kritériumok:

- Nincs kizorító vagy helyettesítő hatása.
- Reális költségvetés.
- A projekt önállóan működőképes egész vagy már létező tevékenység kiegészítő eleme.

- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.
- Térségi projekt esetében új munkahelyet hoz létre.

33

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- Előnyt élveznek a térségi, valamint a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.
- Előnyben részesül az a projekt, amely a fejlesztés eredményeként új, konkrét terméket hoz létre.
- Helyben termelt vagy gyűjtött alapanyagra épül.
- Települési szintű projekt esetében új munkahelyet hoz létre.
- Előnyt élvez az a projekt, amely több, de legalább 5 települést érint.
- Előnyt élvez az a projekt, amely több, a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett települést érint.

8. Tervezett forrás:

- allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 158 millió Ft
- A nagyobb közösségi feldolgozó kapacitások létrehozásának támogatása esetében az alaprendelet értelmében adható magasabb, a non-profit tevékenységhez rendelt támogatási arányt kívánunk biztosítani a következő indoklás alapján:
 - térségünk többségében hátrányos helyzetű aprófalvakból áll, ahol sok helyen a polgármesteri hivatal az egyetlen foglalkoztató és integrációs, ill. más termelői értékesítési lehetőségek híján a háztáji termeléssel sem egészíthető ki a jövedelem;
 - a kistelepülések és az itt működő civil szervezetek saját forrással nem rendelkeznek, hitelképességük a nyomott helyi ingatlanárak (fedezethiány) miatt eleve korlátozott;
 - a közmunkára alapozott tevékenységek nem tekinthetők valós profit-orientált üzleti tevékenységnek, az előállított áruk mennyisége és minősége nem kiszámítható, az értékesítés ad-hoc jellegű, ugyanakkor fontos szociális célt valósítanak meg, így kizárólag a szociális gazdaság fogalomkörében értelmezhetők, ahol a megtérülés nem értelmezhető;
 - az elvándorlás csak akkor enyhíthető, ha létrejönnek a háztáji jövedelemtermelés térségi alapfeltételei, amelyek non-profit alapon működnek;
 - térségünk lösz alapkőzetten képződött, erodált, rossz termőképességű talajokkal (átl. 10-15 AK) rendelkező dombvidék, amely 40-50%-al rosszabb jövedelmezőséget jelent a gazdálkodásban, így az intenzív gazdálkodást végzők száma és gazdasági ereje is kisebb az átlagosnál. Ez megnöveli a háztáji gazdálkodás jelentőségét a térségben, ami jelenleg a feldolgozók (vágóhid, stb) hiányában nem fejlődik.

ennek megfelelően a támogatás aránya:

A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján
 nem besorolt járásokban: 75%,
 kedvezményezett járásokban 85%,
 fejlesztendő járásokban 90%

komplex programmal fejlesztendő járásokban 95%;

A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 90 %

c. a projektméret korlátai:

Térségi (legalább 5 települést érintő) pályázat esetén:

a támogatás maximális összege: 40 millió Ft.

Települési szintű pályázat esetén:

a támogatás maximális összege: 8 millió Ft.

d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás, saját teljesítéssel az önerő a projekt értékének 10%-áig kiváltható

34

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

a. A támogatott projektek száma (db): 8 db

b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)

önkormányzat: 4 db

civil szervezet: 4 db

Eredmény indikátor:

létrehozott, illetve fejlesztett közösségi termelő vagy feldolgozó kapacitások száma: 8 db.

II. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A helyi turisztikai törekvéseket is támogató, mikrovállalkozói, helyi termék fejlesztő termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységek támogatása

2. Specifikus cél:

A hozzáadott érték növelése a helyi termék infrastruktúra fejlesztésén keresztül

3. Indoklás, alátámasztás:

A Balatontól távolabb eső háttértelepülések turisztikai és helyi termék kínálata szegényes, a vállalkozói réteg szinte teljesen hiányzik. Különösen igaz ez a legdélebbi, fejlesztendő és komplex programmal fejlesztendő járásokhoz (Tabi és Tamási) tartozó településekre. Szükséges a turisztikai fejlesztéseket támogató helyi termék előállító kapacitások fejlesztése, a termékek piacra jutásának támogatása.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

EG 1, EG 2, EG 5, ET 2, GYG 1, GYG 3, GYG 6, GYG 9, LG 1, LG 2, LG 3, VG 4

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Olyan mikrovállalkozások helyi termék fejlesztő, termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységének támogatása, amelyek vállalják, hogy az előállított termékek és az előállítási módok bemutatásával segítik a helyi turisztikai törekvéseket, hozzájárulva ezzel a turisztikai kínálatának bővítéséhez.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költség típusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége,

beruházást tartalmazó projekteknel műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %

- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések
- Marketing költség (a projekt tevékenységhez kapcsolódó, nem a kötelezően kommunikációs tevékenységek költsége)
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A jelen intézkedés a támogatás mértékében tér el a GINOP mikrovállalkozások kapacitásfejlesztését célzó intézkedéseitől, mivel azokban a támogatás minimum összege 5.000.000 Ft, míg a jelen felhívás maximális támogatási összege 3.000.000 Ft.

A VP beruházási intézkedéseitől való lehatárolás:

- Non-annex termék előállítás esetében az intézkedés a VP 6.2., 6.4., 4.2. horizontális intézkedésektől való lehatárolása:

- mezőgazdasági termelőnek minősülő mikrovállalkozások nem támogathatóak;
- induló nem mezőgazdasági vállalkozás nem támogatható;

- Feldolgozott élelmiszer előállítás esetén az intézkedés VP 6.3., 4.2. intézkedésektől való lehatárolása:

- az intézkedés keretében induló vagy 50% alatti mezőgazdasági árbevétellel rendelkező mezőgazdasági termelő, őstermelő helyi termék előállításra vonatkozó fejlesztése támogatható;

Mezőgazdasági termék előállítás (Annex 1) esetében az intézkedés VP 6.3., 4.1. horizontális intézkedésektől való lehatárolása:

- az intézkedés keretében elsődleges mezőgazdasági termék előállítás esetében induló (40 év feletti) vagy a 3000 STÉ alatti mezőgazdasági termelőnek minősülő mikrovállalkozás, őstermelő fejlesztése támogatható. 3000 EUR $\leq$ STÉ $\leq$ 6000 EUR esetén a nem főállású őstermelő, egyéni vállalkozó, társas vállalkozás támogatható.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthatnak be a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező mikrovállalkozások és a pályázati felhívás megjelenését megelőzően őstermelői regisztrációval rendelkező magánszemélyek.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- Nincs kizorító vagy helyettesítő hatása.
- Holt teher.
- Reális költségvetés.
- A projekt önállóan működőképes egész vagy már létező tevékenység kiegészítő eleme.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- Előnyt élveznek a térségi, valamint a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.
- Új munkahelyet hoz létre, illetve tart meg.
- Konkrét terméket hoz létre.
- Helyben termelt vagy gyűjtött alapanyagra épül.

36

8. Tervezett forrás:

- a. alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 100,68 millió Ft.
- b. a támogatás aránya:
A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján
nem besorolt járásokban: 50%,
kedvezményezett járásokban 60%,
fejlesztendő járásokban 70%
komplex programmal fejlesztendő járásokban 70%;
A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 70 %
- c. a projektméret korlátai:
a támogatás maximális összege: 3 millió Ft.
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Az intézkedés megvalósításának becsült kezdete és vége, féléves pontossággal.

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. I. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
34 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
vállalkozások: 34 db
Eredmény indikátor:
létrehozott, illetve fejlesztett helyi termék előállító kapacitások száma: 34 db.

III. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A Koppányvölgy Natúrpark szolgáltatásainak fejlesztése

2. Specifikus cél:

A turisztikai vonzerők fejlesztése, hatékonyabb kihasználása

3. Indoklás, alátámasztás:

A 2014. évben 10 település közigazgatási területén létrejött a Koppányvölgy Natúrpark. A települések mindegyike 1000 fő, többségük 500 fő alatti lakosságszámmal rendelkező, elmaradott kistelepülés, kevés elérhető szolgáltatással. A korábbi években az EMVA 2007-2013 közötti forrásaiból megkezdett szolgáltatásfejlesztés folytatásaként szükséges a helyben, több látogató számára is elérhető, új,

elsősorban témaudvar / nyitott porta jellegű (egy-egy gazdálkodási, néprajzi hagyomány vagy egyéb helyi vonatkozású tartalom, téma interaktív megismerését lehetővé tevő) szolgáltatások kialakítása a turisztikai kínálat bővítése érdekében.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

EG 3, EG 6, EK 3, ET 1, ET 5, GYG 5, GYG7, GYG 8, LG 4, LT 2

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A Koppányvölgy Natúrparkhoz tartozó településeken olyan mikrovállalkozások, civil és egyházi szervezetek illetve önkormányzatok által megvalósított fejlesztések támogatása, amelyek hozzájárulnak a településeken elérhető, több személy által is igénybe vehető szolgáltatások körének bővítéséhez.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége, beruházást tartalmazó projekteknél műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések
- Marketing költség (a projekt tevékenységhez kapcsolódó, nem a kötelezően kommunikációs tevékenységek költsége)
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés a VP M06 intézkedésétől a pályázók körében tér el, mivel a VP csak mezőgazdasági vállalkozások fejlesztését támogatja, a jelen intézkedés keretében pedig nem mezőgazdasági tevékenységet végző mikrovállalkozások is, valamint önkormányzatok és civil szervezetek nyújthatnak be támogatási kérelmet. További elhatároló körülmény a Koppányvölgy Natúrpark, mint területi korlátozó feltétel.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthatnak be a Koppányvölgy Natúrpark területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező helyi mikrovállalkozások, civil szervezetek, szociális szövetkezetek és a fejlesztés helye szerinti település önkormányzata.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A fejlesztés kizárólag a Koppányvölgy Natúrparkhoz tartozó települések közigazgatási területén valósítható meg.

Jogosultsági kritériumok:

- Nincs kizorító vagy helyettesítő hatása.
- Holt teher (vállalkozások esetén).
- Reális költségvetés.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
- Nem jár környezet károsító hatással.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- Új, innovatív, egyidejűleg több személy által is igénybe vehető szolgáltatást hoz létre.
- Új munkahelyet hoz létre, illetve tart meg.

8. Tervezett forrás:

- allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 27,7 millió Ft.
- Civil szervezetek és szociális szövetkezetek és önkormányzatok a Koppányvölgy Natúrpark területén nem szálláshely, vagy vendéglátóhely jellegű, innovatív szolgáltatásfejlesztései (pl. természetvédelmi terepi és egyéb megfigyelések, erdei iskolai modulok, vezetett látogatások, stb.) esetében a nonprofit támogatási intenzitást alkalmazzuk a következő indoklással:
 - a Koppányvölgy Natúrpark fokozottan hátrányos helyzetű aprófalvakból áll;
 - az itt működő non-profit szervezetek nem rendelkeznek a saját erőhöz szükséges forrásokkal;
 - a támogatandó tevékenységekből nem realizálható piaci jellegű árbevétel, legfeljebb a költségek megtérülését részben, vagy egészben fedező díj;
 - az ilyen önköltséges szolgáltatások elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy az ide látogatók megismerhessék az itt folyó természetvédelmi, helyi szolidáris gazdaságfejlesztési és közösségfejlesztési munkát, különös tekintettel az alap-, közép- és felsőfokú közoktatásban tanuló diákokra, akiknek szemléletformálása alapvető fontosságú.

a fentiek okán a támogatás aránya:

A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján

mikrovállalkozások esetében:

fejlesztendő járásokban 70%

komplex programmal fejlesztendő járásokban 70%;

önkormányzati és civil szervezeti és szociális szövetkezet pályázók esetében:

fejlesztendő járásokban 90%

komplex programmal fejlesztendő járásokban 95%;

- a projektméret korlátai: a támogatás maximális összege: 5 millió Ft.
- a támogatás módját (hagyományos vagy egyszerűsített³ költségelszámolás) vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás, saját teljesítéssel az önerő a projekt értékének 10%-áig kiváltható

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- A támogatott projektek száma (db)
5 db
- A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
vállalkozások: 2 db
önkormányzatok: 2 db

civil szervezetek: 1 db
Eredmény indikátor:
létrehozott szolgáltatások száma: 5 db.

IV. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

Innovatív turisztikai szolgáltatások segítése

2. Specifikus cél:

A turisztikai vonzerők fejlesztése, hatékonyabb kihasználása

3. Indoklás, alátámasztás:

A Balatoni háttértelepüléseken szinte teljesen hiányoznak, de a parti menti településeken is igen kis számban találhatók újszerű, egyedi turisztikai szolgáltatások. A látogatók számának szinten tartása, illetve növelése érdekében a helyi turisztikai kínálatot innovatív szolgáltatásokkal szükséges gazdagítani, különösen a 290/2014. (XI.26.) és a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járások és települések területén.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

EG 3, EK 3, ET 1, GYG 5, GYG 7, GYG 8, LG 4, LT 2

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Olyan, mikrovállalkozások, civil szervezetek és szociális szövetkezetek által megvalósított fejlesztések támogatása, amelyek hozzájárulnak a településeken elérhető, innovatív, a térségben még nem működő turisztikai szolgáltatások körének bővítéséhez.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége, beruházást tartalmazó projekteknél műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések
- Marketing költség (a projekt tevékenységhez kapcsolódó, nem a kötelezően kommunikációs tevékenységek költsége)
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés a VP M06 intézkedésétől a pályázók körében tér el, mivel a VP mezőgazdasági vállalkozások fejlesztését támogatja, a jelen intézkedés keretében pedig nem mezőgazdasági tevékenységet végző mikrovállalkozások is, valamint civil szervezetek és szociális szövetkezetek nyújthatnak be támogatási kérelmet.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthatnak be a HACS területén lévő településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező mikrovállalkozások, civil szervezetek és szociális szövetkezetek.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- Nincs kizorító vagy helyettesítő hatása.
- Holt teher (vállalkozások esetén).
- Reális költségvetés.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
- Nem jár környezet károsító hatással.

40

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- A kiválasztási eljárás során előnyt élveznek a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett települések közigazgatási területén megvalósuló projektek.
- Új, innovatív, egyidejűleg több személy által is igénybe vehető szolgáltatást hoz létre.
- Új munkahelyet hoz létre, illetve tart meg.

8. Tervezett forrás:

- a. allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 50 millió Ft.
- b. a támogatás aránya:
A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján:
nem besorolt járásokban: 50%,
kedvezményezett járásokban 60%,
fejlesztendő járásokban 70%
komplex programmal fejlesztendő járásokban 70%;
A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 70 %
- c. a projektméret korlátai: a támogatás maximális összege: 5 millió Ft.
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. I. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
10 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)

vállalkozások: 8 db
civil szervezetek / szociális szervezetek: 2 db
Eredmény indikátor:
létrehozott szolgáltatások száma: 10 db.

V. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A helyi biomassza közösségi energetikai hasznosításának támogatása

41

2. Specifikus cél:

Megújuló energiaforrások közösségi célú hasznosításának segítése

3. Indoklás, alátámasztás:

A 2007-2013 közötti tervezési időszakban több településen került sor biomassza hasznosító energetikai rendszerek telepítésére, azonban egyes településeken a biomassza hasznosításhoz szükséges eszköz és géppark hiányos, illetve nem állnak rendelkezésre megfelelő kapacitásban a szükséges kiszolgáló, tároló épületek és építmények.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

GYG 4, LK 2

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Az intézkedés keretében a biomassza felhasználást segítő eszközök és gépek beszerzése, valamint az előállított anyagok tárolására szolgáló épületek, építmények kivitelezése támogatható.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költség típusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége, beruházást tartalmazó projekteknél műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbekészítések
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés nincs átfedésben a VP M07 intézkedésével, mivel az a nonprofit szervezetek esetében csak a közösségi épületek energiahatékonyságát javító építési beruházásokat támogat, a jelen intézkedés pedig a szükséges eszköz és géppark beszerzését, illetve a kiegészítő épületek és építmények kivitelezését támogatja.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy egyházi jogi személy, illetve szociális szervezet.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- A fejlesztésnek nincs helyettesítő hatása.
- Reális költségvetés.

- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

42

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- A kiválasztási eljárás során előnyt élveznek a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.
- A fejlesztéssel érintett településen több közösségi használatú épületben működik biomassza alapú fűtési rendszer és a fejlesztés ezen rendszerek ellátásához kapcsolódik.
- A fejlesztés eredményeként létrehozott kapacitás több (legalább három) település meglévő igényeinek kielégítését célozza.

8. Tervezett forrás:

- allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 40 millió Ft.
- a támogatás aránya:
A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján
nem besorolt járásokban: 75%,
kedvezményezett járásokban 85%,
fejlesztendő járásokban 90%
komplex programmal fejlesztendő járásokban 95%;
A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 90 %
- a projektméret korlátai: a támogatás maximális összege: 10 millió Ft.
- a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás, saját teljesítéssel az önerő a projekt értékének 10%-áig kiváltható

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- A támogatott projektek száma (db)
4 db
 - A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
önkormányzatok: 3 db
civil szervezetek: 1 db
- Eredmény indikátor:
létrehozott vagy fejlesztett biomassza alapú közösségi rendszerek száma: 4 db.

VI. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

Konkrét további forrásbevonást megalapozó vizsgálatok, tervek elkészítése közösségi projektek számára

2. Specifikus cél:

A térség forrásbevonó képességének javítása és megerősítése

3. Indoklás, alátámasztás:

A HACS illetékességi területéhez tartozó 49 település közül 24 db tartozik a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő, további két település pedig a komplex programmal fejlesztendő járáshoz. E mellett további 5 község a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett település. Ezeken a településeken az önkormányzatok mellett a helyi civil és egyházi szervezetek is forráshiánnyal küzdenek. Ennek következtében nem tudják megelőlegezni a meglevő, a társadalmi, gazdasági és környezeti problémák megoldására irányuló pályázataik előkészítésének jelentős költségét.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

GYG10

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A térség nonprofit szervezetei által tervezett, a HFS céljaival összhangban levő projektek megvalósításának segítése az előkészítő tervdokumentációk (építészeti és szakági tervek, vizsgálatok, felmérések, engedélyek) elkészítéséhez nyújtott támogatás révén.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- Projekt előkészítés, ennek keretében:
- jogszabály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése:
- megvalósíthatósági tanulmány,
- környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat,
- egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget,
- szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is,
- tervellenőr költsége, ha alkalmazása jogszabály alapján kötelező,

Az intézkedésen belül egyrészt olyan hatástanulmányok, terület átminősítések finanszírozását tervezzük, amelyek hosszabb időt vesznek igénybe és az engedélyes tervezést megelőzően végzendők el (előzetes megvalósíthatósági tanulmányok, környezetvédelmi hatástanulmányok, közösségi földterület művelésből való kivonása, stb.), másrészt olyan előzetes vizsgálatok, felmérések elvégzését, megalapozó tanulmányok elkészítését, amelyek más (nem VP) konstrukciójú pályázatok benyújtásához szükségesek. A kettős finanszírozást a bizonylatok, számlák elszámolhatósághoz szükséges záradékolása, amelyet más konstrukciók is megkövetelnek, lehetetlenné teszik, de ezen túl a felhívásban is egyértelműen megfogalmazzuk az erre vonatkozó szabályokat és külön nyilatkozatot is kérünk a pályázóról erre vonatkozóan.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés nincs átfedésben sem a VP sem más OP-k intézkedéseivel, mivel az előkészítő dokumentációk elkészítését az 1-től 5 millió Ft-ig terjedő költségvetésben célzottan egyetlen intézkedés sem támogatja, azok csak elszámolható költségelemként szerepelnek az elnyert pályázatokon belül.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy egyházi jogi személy, illetve szociális szövetkezet.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- Reális költségvetés.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
- Az intézkedésre városi rangú települések nem nyújthatnak be pályázatot

Kötelezettségvállalások:

- Valamely OP, hazai vagy közösségi EU, illetve más nemzetközi pályázati felhívása alapján benyújtani tervezett projekt előkészítésére irányul.
- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- Előnyt élveznek a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.
- Több (legalább 2 db) települést érintő projektek előkészítése történik meg a pályázat keretében.

8. Tervezett forrás:

- allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 0 millió Ft.
- a támogatás aránya:
A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján
nem besorolt járásokban: 75%,
kedvezményezett járásokban 85%,
fejlesztendő járásokban 90%
komplex programmal fejlesztendő járásokban 95%;
A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 90 %
- a projektméret korlátai:
a támogatás minimális összege: 0,5 millió Ft.
a támogatás maximális összege: 2,5 millió Ft.
- a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: félévétől – félvéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
0 db
 - b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
önkormányzatok: 0 db
civil szervezetek: 0 db
- Eredmény indikátor:
elkészült projekt előkészítő dokumentációk száma: 0 db.

VII. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A hátrányos helyzetű mikrotérségek animációját, pályázati részvételét segítő humán erőforrás fejlesztés

2. Specifikus cél:

A térség forrásbevonó képességének javítása és megerősítése

3. Indoklás, alátámasztás:

A HACS illetékességi területén működő körjegyzőségek döntő többsége, valamint a kis számú, térségi működési területű civil és egyházi szervezet – elsősorban a szűkös anyagi lehetőségek miatt - nem rendelkezik a 2014-2020 közötti tervezési időszak pályázatainak előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges munkaerővel. Jól jelzi ezt a szükségletet az 500 fő alatti települések részesedése a GOP, VP és ROP források megszerzésében. Az így háttérbe szoruló települések forrás-szerzési lehetőségeinek javítása érdekében szükséges a legalább körjegyzőségi szinten a kapcsolódó humán kapacitás fejlesztés (mikrotérségi pályázati referens, animátor) támogatása.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

GYG10

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A térség forráshiányos nonprofit szervezetei által tervezett, a HFS céljaival összhangban levő projektek megvalósításának segítése a projektgenerálásban és a projektek lebonyolításában jártas humán kapacitás szervezeten belüli megteremtésével. Az intézkedés keretében támogatást nyert pályázók legalább egy körjegyzőség területéhez tartozó településeken fejtik ki tevékenységüket, nonprofit módon segítik a projektek előkészítését és a pályázatok benyújtását, illetve lebonyolítását. Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- A projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai: bruttó munkabére, személyi jellegű egyéb kifizetései (pl. utazási költségtérítés), munkaköri alkalmassági vizsgálatának díja, bérjárulékai
- A szakmai megvalósításban közreműködő személyeknek a megvalósításhoz kapcsolódó útiköltsége, kiküldetési költsége.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés nincs átfedésben sem a VP sem más OP-k intézkedéseivel, mivel a projekt előkészítést, pályázat benyújtást és lebonyolítását segítő személyek bérköltségét célzottan egyetlen

intézkedés sem támogatja, az csak elszámolható költségelemként szerepel az elnyert pályázatokon belül.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy egyházi jogi személy.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- A pályázó a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkezik az alkalmazni kívánt, megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező személytől az álláshely betöltésére vonatkozó szándéknyilatkozattal;
- Reális költségvetés.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- Előnyt élveznek a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.
- A projektben érintett települések száma.

8. Tervezett forrás:

- a. alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 20 millió Ft.
- b. a támogatás aránya:
A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján
nem besorolt járásokban: 75%,
kedvezményezett járásokban 85%,
fejlesztendő járásokban 90%
komplex programmal fejlesztendő járásokban 95%;
A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 90 %
- c. a projektméret korlátai:
a támogatás minimális összege: 3 millió Ft.
a támogatás maximális összege: 5 millió Ft.
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás, saját teljesítéssel az önerő a projekt értékének 10%-áig kiváltható

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
4 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
önkormányzatok: 3 db
civil szervezet: 1 db

Eredmény indikátor:

A új, saját mikrotérsgéi pályázati referens / animátor kapacitással rendelkező körgjegyzőségek száma: 4 db.

VIII. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A mélyszegénységben élők reintegrációjának elősegítése a terepi és iskolai szociális munka megerősítésével (EFOP 1.7)

2. Specifikus cél:

A helyi szociális szolgáltatások fejlesztése

3. Indoklás, alátámasztás:

A HACS illetékességi területéhez tartozó 49 település közül 24 db tartozik a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő, további két település pedig a komplex programmal fejlesztendő járáshoz. E mellett további 5 község a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett település. Jelentős a szegénységi küszöb alatt élő, külső segítség nélkül élethelyzetén változtatni képtelen lakosság aránya. A szociális ellátó rendszer jelenlegi kapacitásai nem teszik lehetővé a kialakult helyzet kezelését, a mentorálással egybekötött, egyéni kompetencia alapú segítségnyújtást. Szükséges a szociális rendszer megerősítése a korábban a térség több települését érintően sikerrel megvalósult TÁMOP 5.1.3-09/2 pályázat tapasztalataira támaszkodva.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

ET3, ,GYT 1, GYT 4, GYT 7, VT 1, VT 2

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Az EFOP 1.7 intézkedésével összhangban és a térség 14 települését érintő TÁMOP 5.1.3-09/2 pályázati konstrukció által lefedtetett alapokra és megserezett tapasztalatokra támaszkodva az intézkedés célja a hátrányos és leghátrányosabb helyzetű Tamási és Tabi (kedvezményezett) járásokban, mélyszegénységben élő lakossági csoportok társadalomba való visszailleszkedésének támogatása a szociális rendszer megerősítésével. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok reintegrációja érdekében az ellátórendszeren kívüli terepi és iskolai szociális munka humán kapacitásának fejlesztése, közösségfejlesztő programok lebonyolítása, összhangban több településnek a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet szerinti helyi esélyegyenlőségi programjával.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Semmilyen hasonlókonstrukcióval nem mutat hasonlóságot.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázat benyújtására a Koppányvölgyi vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, mint LEADER HACS jogosult.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek

8. Tervezett forrás:

- a. alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 100 millió Ft
- b. a támogatás aránya: 100 %
- c. a projektméret korlátai:
- d. a támogatás módja:

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2020. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
1 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
civil szervezetek: 1 db

IX. intézkedés**1. Az intézkedés megnevezése:**

REAL iskolai műhelyek fejlesztése

2. Specifikus cél:

A helyi szociális szolgáltatások fejlesztése

3. Indoklás, alátámasztás:

Az általános iskolás korú gyermekeket – különösen a hátrányos helyzetű családokban élőket - sem a család sem pedig a jelenlegi közoktatási rendszer nem segíti az alapvető gazdasági és tudatos pénzkezelési ismeretek elsajátításában. Vállalkozói szemléletük fejlesztése érdekében kísérleti jelleggel ún. REAL iskolai műhelyek kerültek kialakításra, ahol a 12-14 éves gyerekek tanórai előkészítést követően tanórán kívüli gyakorlati foglalkozások keretében helyi termékeket készítenek, értékesítik és tanórai foglalkozások keretében a kapcsolódó gazdaságossági kalkulációkat is gyakorolják. A sikeresnek bizonyult program eredményeinek szélesebb körű elterjesztése érdekében új, a gyakorlati foglalkozásokat lehetővé tevő műhelyek kialakítására van szükség.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

ET 4, GYT 2, GYT 5, VT 4

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A iskolás korosztály gazdasági szemléletmódjának és pénzügyi tudatosságának kialakítása érdekében tartott gyakorlati foglalkozások lebonyolítására szolgáló, élelmiszer jellegű helyi termék előállítására is alkalmas, csempézett, mosdóval, mosogatóval, korracél asztallal és kisipari feldolgozó eszközökkel ellátott közösségi műhelyek kialakítása és fejlesztése.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszámban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége, beruházást tartalmazó projekteknél műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés egyetlen OP-val sincs átfedésben, mivel a tanórán kívüli, gazdasági szemléletre és pénzügyi tudatosságra nevelő akciókat és ezek feltételrendszereinek kialakítását egyetlen más intézkedés sem támogatja.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy egyházi jogi személy.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- Reális költségvetés.
- A projekt kizárólag olyan településen valósítható meg, amelyen alapfokú oktatási intézmény működik.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- A kiválasztási eljárás során előnyt élveznek a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.

8. Tervezett forrás:

- a. allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 30 millió Ft.
- b. a támogatás aránya: 100 %
- c. a projektméret korlátai: a projektek maximális összege: 8 millió Ft
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
3 db
 - b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
civil szervezetek: 1 db
önkormányzatok: 2 db
- Eredmény indikátor:
A projekt keretében létrehozott REAL műhelyek száma: 3 db.

X. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak támogatása

2. Specifikus cél:

A térség biodiverzitásának megőrzése

3. Indoklás, alátámasztás:

A vidéki települések többségén mára szinte teljesen megszűnt a háztáji kérődző állattartás. Ezzel együtt közösségi tulajdonban van több olyan, szántóföldi növénytermesztésre alkalmatlan, korábban legelőként használt gyepterület, amelynek sajátos biodiverzitása a legeltetés hiányában gyorsan hanyatlik. Ezen területek legeltetése hozzájárul a környezeti állapot javításához, a biodiverzitás fenntartásához. A közösségi tulajdonú legelő állományok tartásával azokon a településeken is érvényesülhetnek a környezeti szempontok, ahol a gazdasági érdekek miatt jelenleg nincs állattartás.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

GyG 2, GYK 3, GYK 7, LK 1, VK 1, VK 2

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

LHH Községi tulajdonú, tájkarbantartási céllal, extenzíven tartott (legelő) állatállomány beszerzésének és a tartáshoz szükséges épület és eszköz infrastruktúra kialakításának támogatása.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtypusok:

- Ingatlanvásárlás (föld, épület stb.) Max. 2 %
- Terület-előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák stb.) Max. 2 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések (élő állatok és tartásukhoz szükséges eszközök)
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés és a VP között nincs átfedés, mivel a VP nonprofit szervezetek számára nem támogatja sem élő állatok és a tartásukhoz szükséges eszközök beszerzését, sem pedig a kapcsolódó építési beruházások megvalósítását.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy szociális szövetkezet.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- Nincs kizorító vagy helyettesítő hatása.
- Reális költségvetés.
- A beszerzett kérődző állatfajta a környezeti hasznon túl turisztikai vonzerőt is jelenthet (különleges megjelenésű, vagy őshonos fajták).
- A beszerzett állatok egyedszáma és az igazoltan rendelkezésre álló közösségi legelőterület arányban áll egymással.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- A kiválasztási eljárás során előnyt élveznek a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő járásokban vagy komplex programmal fejlesztendő járásokban, vagy a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeken megvalósuló projektek.

51

8. Tervezett forrás:

- a. alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 15 millió Ft.
- b. a támogatás aránya:
A 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján
nem besorolt járásokban: 75%,
kedvezményezett járásokban 85%,
fejlesztendő járásokban 90%
komplex programmal fejlesztendő járásokban 95%;
A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott kedvezményezett településeket illetően a támogatás aránya: 90 %
- c. a projektméret korlátai: a projektek maximális összege: 5 millió Ft
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás, saját teljesítéssel az önerő a projekt értékének 10%-áig kiváltható

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
3 db
 - b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
civil szervezetek: 1 db
önkormányzatok: 2 db
- Eredmény indikátor:
A projekt keretében létrehozott közösségi legelő állományok száma: 3 db.

XI. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

A vízviszataratást és integrált vízgazdálkodást célzó kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása

2. Specifikus cél:

Az integrált térségi vízgazdálkodás előmozdítása

3. Indoklás, alátámasztás:

A klímaváltozás és az intenzív nagyüzemi növénytermesztés miatt rohamosan pusztulnak a kisebb vízfolyásokon kialakult vizes élőhelyek. Ezen területek az esztétikai előnyök mellett a biodiverzitás megőrzéséhez és a helyi vízgazdálkodás javításához is hozzájárulnak, amivel a térség klíma rezilienciáját növelik.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

EK 2, GYK 1, GYK 2, GYK 5, VK 1, VK 3

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Kisebb vízfolyások meder, vagy oldaltározási lehetőségeinek bővítése, kisebb hullámtér szakaszok rehabilitációja, lehetőleg nagyobb, sekély vízfelületek kialakításával az élőhely igényei szerint, a vízviasszartás irányú helyi vízgazdálkodás megteremtése érdekében. Ennek keretében az intézkedés támogatja a szükséges, jelentős költségterhet jelentő tervdokumentációk és a kivitelezési munkálatok elkészítésének költségét.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtypusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége, beruházást tartalmazó projekteknek műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 20 %
- Ingatlanvásárlás (föld, épület stb.) Max. 2 %
- Terület-előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák stb.) Max. 2 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés (átalakítás, bővítés, felújítás),
- Eszközbeszerzések
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés céljait tekintve illeszkedik a KEHOP 1. prioritási tengelyének az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást segítő beruházásokat támogató intézkedéséhez, azonban a célokon kívül nincs átfedés a, mivel a KEHOP a vízügyi igazgatási szervek, mint pályázók nagyobb léptékű projektjeit támogatja, a HACS jelen intézkedése pedig a kisebb vízfolyások esetében támogatja a települési önkormányzatok, civil és egyházi szervezetek helyi léptékű projektjeit.

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyeztetni a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- A kiválasztási eljárás során előnyt élveznek a nagyobb vízfelület kialakítását célzó projektek.
- Előnyt élveznek a Koppányvölgy Natúrpark területén megvalósuló projektek.

8. Tervezett forrás:

- a. allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 20 millió Ft.
- b. a támogatás aránya: 100 %
- c. a projektméret korlátai: a projektek maximális összege: 5 millió Ft
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

53

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
4 db
 - b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
civil szervezetek: 1 db
önkormányzatok: 3 db
- Eredmény indikátor:
A projekt keretében létrehozott, a vízviszataratást és integrált vízgazdálkodást segítő kisebb vizes élőhelyek száma: 3 db.

XII. intézkedés

1. Az intézkedés megnevezése:

Látképi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájlelemek rekonstrukciója

2. Specifikus cél:

A térség biodiverzitásának megőrzése

3. Indoklás, alátámasztás:

A nagyüzemi növénytermesztés és más káros környezeti hatással járó tevékenységek eredményeként eltűntek a fajok populációi közötti kapcsolatot biztosító fás erdősávok és egyéb zöld folyosók. Ezek az élettér csökkenését és ezen keresztül a populációk elkülönülését és degradációját eredményezték. Ezeknek a zonális élőhelyet is jelentő tájlelemeknek a visszaállítása olyan zöld folyosók alakíthatóak ki, amelyek e káros környezeti hatásokat mérsékelni tudják.

Az intézkedés SWOT kapcsolódása:

EK 1, GYK 1, GYK 4, VK 1, VK 2

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Zonális élőhely, ill. zöld folyosó szereppel bíró, látképi szempontból is jelentős, természetközeli élőhely foltokat összekötő növény-sávok, fasorok kialakítása, valamint élőhely fejlesztési szempontból is jelentős löszformációk rehabilitációja.

Az intézkedés keretében a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3. fejezete alapján elszámolható költségtípusok:

- Projekt-előkészítés, tervezés (jogszabályban, illetve felhívásban megkövetelt környezeti, fenntarthatósági hatástanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének költsége,

beruházást tartalmazó projekteknel műszaki, kivitelezési tervek elkészítése, hatósági engedélyek megszerzésének költségei stb.) Max. 5 %

- Ingatlanvásárlás (föld, épület stb.) Max. 2 %
- Műszaki ellenőri szolgáltatás Max. 1 %
- Építés,
- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége, Max 0,5 %

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A tervezett intézkedés céljait tekintve illeszkedik a KEHOP természet és élővilág védelmi intézkedési tengelyéhez, azonban intézkedések szintjén nincs átfedés, mivel a KEHOP az állami szervezetek esetében támogatja az elsősorban kiemelt védettségű területek és NATURA 2000 területek élőhely védelmi fejlesztéseit, míg a jelen intézkedés a települési önkormányzatok és civil szervezetek nem NATURA 2000 területeken, hanem azokhoz kapcsolódó ingatlanokon megvalósuló élőhely fejlesztési projektjeit támogatja.

54

6. A jogosultak köre:

A jelen intézkedés keretében pályázatot nyújthat be a fejlesztés helye szerinti települési önkormányzat, a fejlesztés helye szerinti településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező civil szervezet vagy egyházi jogi személy.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Jogosultsági kritériumok:

- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.

Kötelezettségvállalások:

- A pályázó vállalja, hogy fejlesztési tervét a pályázat benyújtását megelőzően személyes konzultáció keretében egyezteti a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülettel, az erről szóló igazolást csatolja a pályázathoz.

rangsorolás alapjául szolgáló szempontok:

- A kiválasztás során előnyt élveznek a Natura 2000 vagy az ökológiai hálózathoz kapcsolódó, különösen a természetes vízfolyásokkal szomszédos ingatlanokon megvalósuló fejlesztések.
- Előnyt élveznek az élőhely fejlesztés mellett talajvédelmi hatással is járó (szél, vagy vízerózió mérséklő), fejlesztések.

8. Tervezett forrás:

- a. allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 15 millió Ft.
- b. a támogatás aránya: 100 %
- c. a projektméret korlátai: a projektek maximális összege: 4 millió Ft
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

Megvalósítás becsült időszaka: 2017. II. félévétől – 2019. II. félévéig

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db)
4 db

- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)
civil szervezetek: 1 db
önkormányzatok: 3 db
Eredmény indikátor:
A projekt keretében helyreállított tájelemek száma: 4 db

8.2. Együttműködések

55

1. Az együttműködések tervezett tématerületei:

- a.) megújuló energia termelés és hasznosítás
- b.) települési és táji klíma reziliencia fejlesztése
- c.) innovatív mezőgazdasági technológiák
- d.) szolidáris gazdasági megoldások

2. Specifikus cél:

Az a.) tématerülethez kapcsolódó specifikus cél: megújuló energiaforrások közösségi célú hasznosításának segítése

A b.) tématerülethez kapcsolódó specifikus célok: Megújuló energiaforrások közösségi célú hasznosításának segítése, a térség biodiverzitásának megőrzése és az integrált térségi vízgazdálkodás előmozdítása

A c.) tématerülethez kapcsolódó átfogó cél: a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése, különös tekintettel a települések energia és élelmiszer önellátó képességének javítására, a szolidáris gazdaság erősítésére és az innováció lehetőségeinek kihasználására

A d.) tématerülethez kapcsolódó specifikus cél: a helyi szociális szolgáltatások fejlesztése

3. Indoklás, alátámasztás:

Korábbi együttműködéseink eredményeire támaszkodunk (finn/svéd relációjú tőőkológiai innováció transzfer; osztrák/holland/szlovén relációjú megújuló energetikai szakképzési és felnőttképzési fejlesztések), azokat kívánjuk továbbfejleszteni. Lényegében mindegyik tématerület a térség klímarezilienciájának erősítéséhez kapcsolódik, amelynek legfontosabb területei a folyamatos károkat okozó intenzív szántógazdálkodás alternatíváinak megtalálása, kipróbálása (innovatív évelő kultúrák, akvakultúra, feldolgozási technológiák), a települések és a lakosság energiafelhasználásának racionalizációja, a szolidáris gazdaság fogalomkörébe tartozó, közösségi megoldások előmozdítása.

8.3. A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

1. A HACS és munkaszervezetének jogi formája, a megalakulás dátuma, fő tevékenységi körök

A HACS munkaszervezeti feladatait a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, mint a Kaposvári Törvényszéken 14-02-0003601 számon nyilvántartott jogi személyiségű szervezet végzi az egyesület alkalmazásában álló munkavállalókkal. Az egyesület bejegyzéséről szóló határozat 2008.07.05-én emelkedett jogerőre, az azóta többször módosult alapszabályában megfogalmazott feladatait ekkortól kezdődően látja el.

Az egyesület módosított alapító okiratában szereplő céljai és feladatai:

Az Egyesület céljai:

- kulturális tevékenység,
- oktatási tevékenység,

- településfejlesztési tevékenység,
- nemzetközi tevékenység
- egyéb tevékenység keretében a vidéki területeken történő alábbi változások támogatása:
- gazdálkodási tevékenységek nem mezőgazdasági tevékenységek felé történő diverzifikálása;
- a nem mezőgazdasági ágazatok fejlesztése;
- a foglalkoztatás elősegítése;
- az alapszolgáltatások javítása, beleértve az információs és kommunikációs technológiákhoz való helyi hozzáférést;
- a gazdasági-társadalmi visszaesés és a vidék elnéptelenedése felé mutató tendenciák visszafordítása a vidéki területeket vonzóbbá tévő beruházások végrehajtása révén;
- a vidéki gazdaságra vonatkozó egyéb, helyi kezdeményezésen alapuló fejlesztések;
- a vidéki gazdaságra és lakosságra irányuló intézkedések közötti területi koherencia és szinergia megerősítése a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozásán és megvalósításán keresztül.

A célok megvalósítása érdekében az Egyesület fontosabb tevékenységei:

- az érintett területre vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítése, az abban foglaltak megvalósítása;
- a Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésével, az abban foglaltak megvalósításával kapcsolatban folyamatos tájékoztatási tevékenység;
- a Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésében, az abban foglaltak megvalósításában részt vevő helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve projektirányítási képességeik fejlesztését is;
- a helyi köz- és magánszférabeli partnerségek kialakítása;
- a Helyi Fejlesztési Stratégiában foglaltak megvalósítását célzó projektek vonatkozásában a több szektorra kiterjedő együttműködések ösztönzése és támogatása;
- a Helyi Fejlesztési Stratégia sikeres megvalósítását elősegítő tanulmányok készítése;
- a Helyi Fejlesztési Stratégia sikeres megvalósítását elősegítő adminisztrációs tevékenységek ellátása, mint:
 - Pályázati felhívások elkészítése;
 - Támogatási kérelmek befogadása és értékelése;
 - A támogatásról való döntéshez olyan hátrányos megkülönböztetéstől mentes, átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget és biztosítják, hogy a kiválasztás során a szavazatok legalább 50 %-át nem a közszférát képviselő partnerek adják, valamint engedélyezik az írásos kiválasztási eljárás alkalmazását;
 - A támogatásról való döntés során összhang biztosítása a közösségvezérelt Helyi Fejlesztési Stratégiával a projektek az adott stratégiai célkitűzések és célértékek eléréséhez való hozzájárulásuk szerinti rangsorolása révén;
 - A támogatásra javasolt projektek kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése, továbbá – adott esetben – a jóváhagyás előtt a javaslatok benyújtása az Irányító Hatóság részére a támogathatóság végső ellenőrzése céljából;
 - a közösségvezérelt Helyi Fejlesztési Stratégia és a támogatott projektek megvalósításához kapcsolódó monitoring tevékenység és a kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységek végrehajtása;
- az Egyesület működtetésével kapcsolatos adminisztratív feladatok és tevékenységek ellátása;
- az Egyesület tevékenységének népszerűsítése;
- az Egyesület képviselte különböző szakmai tanácskozásokon és eseményeken, belföldi és az európai hálózatok találkozóin;

Az Egyesület céljainak megvalósítása érdekében együttműködik a Miniszterelnökség Irányító Hatóságával és illetékes szervezeti egységeivel, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal illetékes szervezeti egységeivel.

2. A HACS összetétele (elnökség, tagság, munkacsoportok taglistája név/szervezet, a HACS-ban betöltött pozíció és a szakterület megnevezésével)

A Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület döntéshozó egységei - az egyesület közgyűlése és elnöksége, mely utóbbi egyben a bíráló bizottsági feladatokat is ellátja - összetételében mindenben megfelelnek az 1303/2013/EU rendelet 32. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak.

Az egyesület 11 fős elnökségében az önkormányzatokat 5 fő, a civil szervezeteket 2 fő, a vállalkozásokat 3 fő, az egyházakat 1 fő képviseli. Ennek alapján az egyes szektorok képviseleti aránya az egyesület elnökségében, amely egyben a bíráló bizottsági feladatokat is ellátja, %-ban kifejezve az alábbiak szerint alakul: önkormányzati szféra: 45,45 %, civil szféra: 18,18 %, vállalkozói szféra: 27,27 %, egyházi szervezetek: 9,1 %. A vállalkozók arányát szeretnénk volna növelni, de a térség KKV szektora rendkívül gyenge, így kevés alkalmas képviselővel rendelkezik. Vállalkozói képviselőink a térség jellemző tevékenységi területeit – agrárium, élelmiszer feldolgozás, borászat – képviselik. Civil oldalon egy meghatározó vidékfejlesztési és egy kulturális – oktatási szervezet, valamint a református egyház képviseli a szektort. A tagok egyenlő arányban képviselik a Tabi, Siófoki és Balatonföldvári térségeket, valamint egy taggal a Tamási járás két települését.

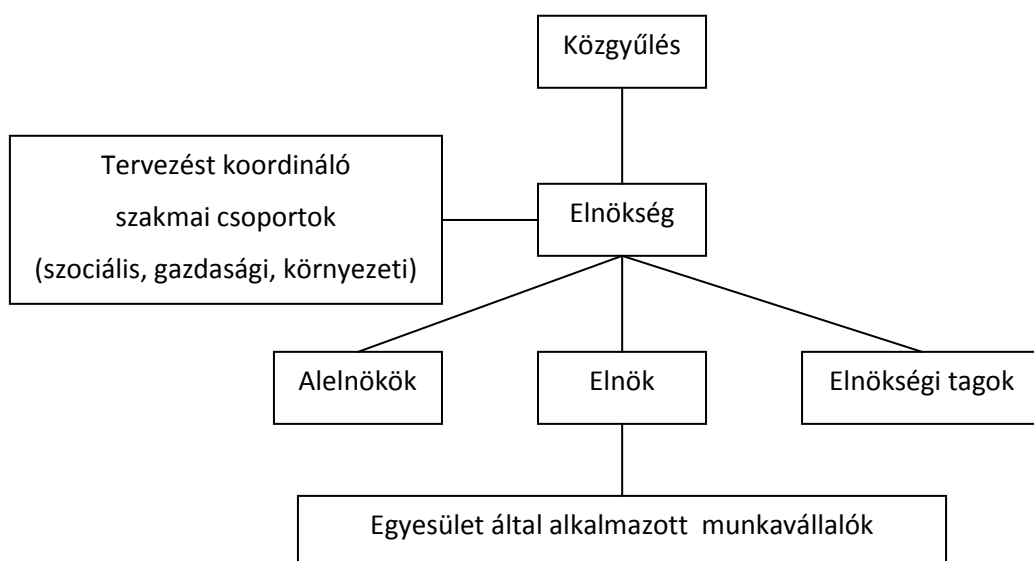
Az elnökség személyi összetétele:

Tisztség	Képviselő neve	Szervezet
Elnök	Gelencsér Géza	Völgy Hangja Fejlesztési Társaság Közhasznú Egyesület
Alelnök	Schmidt Jenő	Tab Város Önkormányzata
Alelnök	Holovits Huba	Balatonföldvár város Önkormányzata
Elnökségi tag	Varga György	Törökkoppány Község Önkormányzata
Elnökségi tag	Paál Gögy	Egyéni Vállalkozó
Elnökségi tag	Pintér Gábor	Koppányszántó Község Önkormányzata
Elnökségi tag	Szatmári Kornélia	Ádánd Község Önkormányzata
Elnökségi tag	Kovács Antal	Tézeus Kft.
Elnökségi tag	Hajdú Zoltán Levente	Szóládi Református Egyházközség
Elnökségi tag	Sósfalvi Ede	"Életmód és Rehabilitációs Ház" Alapítvány
Elnökségi tag	Gutman László	Gutman Pince Kft.

Az egyesület közgyűlését a 38 települési önkormányzat és egy roma önkormányzat, 24 civil szervezet, 18 vállalkozás és 2 egyházi szervezet képviselői alkotják, akik a Koppányvölgyi Helyi Akciócsoport illetékességi területét alkotó 49 települést képviselik. Az egyes szektorok képviseleti aránya az egyesület közgyűlésében %-ban kifejezve az alábbiak szerint alakul: önkormányzati szféra: 46,99 %, civil szféra: 28,92 %, vállalkozói szféra: 21,69 %, egyházi szervezetek: 2,4 %.

Az egyesület tagszervezetei a 4. sz. mellékletben szerepelnek.

3. A HACS tervezett szervezeti felépítésének bemutatása (szerkezeti ábra segíti a megértést)

4. Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása az útmutató 10. mellékletében felsorolt feladatokat figyelembe véve.

Az egyesület legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, amelynek feladatai és jogkörei egyrészt az egyesület működéséhez másrészt a HFS elkészítéséhez és megvalósításához kapcsolódnak.

Az egyesület működésével összefüggésben a közgyűlés ellátja a jogszabályokban előírt feladatait többek közt az alapszabály elfogadásával, módosításával, tagdíj meghatározásával, éves költségvetés elfogadásával kapcsolatos teendőket. Kiemelt feladata az egyesület elnökségének a felügyelő bizottságának megválasztása, velük összefüggésben a munkáltatói jogok gyakorlása.

A HFS elkészítésével és megvalósításával kapcsolatban az egyesület közgyűlésének legfontosabb feladata az elkészített HFS elfogadása, illetve a későbbi felülvizsgálatokat követő jóváhagyása.

A közgyűlés által a tagságból választott 11 fős, 5 éves időtartamra választott elnökség feladatai – a közgyűléshez hasonlóan – egyrészt az egyesület működésével kapcsolatos jogszabályi kötelezettségeket (döntés tagfelvételtől, éves költségvetés és beszámoló elkészítése, közgyűlés elé terjesztése, a közgyűlés által delegált feladatként az SZMSZ elfogadása), másrészt a HFS elkészítésével és megvalósításával kapcsolatosak. Az alapszabály alapján az elnökség választja ki a döntés előkészítő és végrehajtó feladatokat ellátó munkaszervezet vezetőjét.

A stratégia elkészítésével és megvalósításával kapcsolatban az elnökség feladatai közé tartozik, hogy a tervezési folyamatot összefogó és irányító testületként a közgyűlési előterjesztés előtt előzetesen megtárgyalja az egyesület munkaszervezete és a tematikus tervezői csoportok által készített, a fórumok keretében véleményezett HFS-t.

A Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtása során az elnökség dönt a felmerülő feladat ellátási kérdésekben.

Ennek keretében a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben foglalt összeférhetetlenségi szabályok, a holtteher és helyettesítő hatás figyelembevételével kidolgozza a pályázatok kiválasztásának hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható eljárásrendjét.

Megfelelő időtartam biztosításával dönt a pályázati felhívások vagy folyamatban levő projektbenyújtási eljárások előkészítéséről és közzétételéről, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását és súlyozását a HFS-el összhangban.

A Bíráló Bizottsági munka során mérlegeli a támogatás szükségességét (a pályázó ennek hiányában nem lenne képes megvalósítani a projektet), biztosítja, hogy a döntések során a szavazatok 50 %-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szervnek nem minősülő partnerek adják.

Gondoskodik a HFS-nek a támogatott műveletek végrehajtásának eredményeiről rendelkezésre álló adatokat figyelembe vevő monitoringjáról.

A közgyűlés és az elnökség által hozott döntések végrehajtásáért az egyesület elnöke felelős. Feladatai közé tartozik Az Elnökség és a Közgyűlés munkájának szervezése, az ülések összehívása és vezetése, az egyesület gazdasági ügyeinek felügyelete. E mellett munkáltatói jogokat gyakorol az Egyesület Munkaszervezet vezetője felett, valamint képviseli az egyesület a nyilvánosság felé.

Az egyesület döntés előkészítő és végrehajtó operatív feladatait a munkaszervezet látja el, melynek irányításáért a munkaszervezet vezető felelős. A munkaszervezet feladatai közé tartozik a támogatási kérelmek befogadása és értékelése, a támogatási összegek rögzítése, illetve a jóváhagyás előtt a javaslatok benyújtása a KÜ-hez a támogathatóság végső ellenőrzése céljából. E mellett projektgenerálással és tanácsadással segíti a helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási (projektirányítási) tevékenységét.

5. A pályázatok kiválasztásával és a HACCS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása a KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontjának teljesítésével (a folyamatábra segíti a megértést)

Az egyesület alapszabálya a közgyűlési tagok által megválasztott elnökségre delegálja a Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos döntéseket, így a pályázatok kiválasztásával kapcsolatos döntéshozatalt is. Ennek alapján a Koppányvölgyi Egyesület elnöksége látja el a Bíráló Bizottságfeladatokat.

A döntéshozatali folyamat alapelvei:

- A döntés előkészítést az egyesület munkaszervezete végzi a négy szem elv alapján. Az egyesület a saját Helyi Fejlesztési Stratégiája alapján meghirdetésre kerülő pályázatokra vonatkozóan pályázatírást és egyéb más vállalkozási tevékenységet nem végez, a munkaszervezet csupán segítséget nyújt a projektek fejlesztése, pályázatok elkészítése során (javasol, tanácsol, információt szolgáltat), így nem merül fel összeférhetlenség.

- A pályázatokkal kapcsolatos döntést az elnökség az elfogadott HFS, a pályázati felhívások és a vonatkozó jogszabályok alapján többségi szavazással hozza meg. Az alapszabály alapján az elnökség határozatképes, ha a 11 tagból legalább 6 fő jelen van.

- Az elnökség a döntéshozatal során a KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontjával összhangban biztosítja, hogy szavazatok legalább 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják.

- A 272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet VI. fejezet 39. cikkében szereplő összeférhetlenségi szabályok alapján azok az elnökségi tagok, akik részt vettek a projektek kidolgozásában (tartalmának kialakítása, pályázat elkészítése), illetve a pályázó személye okán érintettek, nem vehetnek részt a döntésben. Az érintettséget az elnökségi tagoknak a döntéshozatalt megelőzően jeleznie kell az elnökség felé.

- Az elnökség többségi szavazással dönt a HFS-ben meghatározott pályázatok pontszámáról és az ennek alapján kialakult pályázati rangsorról.

A részletes döntéshozatali eljárásrend a 272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet VI. fejezet 39. cikke alapján, az IH által a későbbiekben kiadott útmutatás alapján kerül meghatározásra.

Az elnökség a tervezett folyamatos pályázatbenyújtási lehetőséget figyelembe véve 3 havonta tart Bíráló Bizottsági ülést, ahol az időközben beérkezett pályázatok kerülnek bírálatra és rangsor állításra.

A döntéssel kapcsolatos tájékoztatási tevékenységet az egyesület munkaszervezete látja el. Ennek keretében az előírt határidőn belül értesíti a pályázót a Bíráló Bizottság döntéséről.

Ezen kívül a nyertes pályázatok nyilvános adatai a pályázók tájékoztatását követően közzétételre kerülnek az egyesület honlapján, továbbá szükség esetén egyéb csatornákon is (helyi újság, tájékoztató fórumok, stb.).

6. A helyi fejlesztési stratégia megvalósítását szolgáló humán erőforrás (képzettség, tapasztalat, készségek) bemutatása az elvégzendő feladatok tükrében

Az egyesület elnöke és munkaszervezet vezetője is alapos térségi ismeretekkel és jelentős vidékfejlesztési tapasztalattal rendelkezik, amelyek megalapozzák a HFS sikeres megvalósítását.

Gelencsér Géza

Az egyesület elnöke, a LEADER+ és a 2007-2013 időszak LEADER programjának előkészítését és megvalósítását vezette. Agrármérnök és angol szakfordító diplomával rendelkezik, tájökológiai PhD minősítése folyamatban van. 6 évig a földművelésügyi tárcánál dolgozott tanácsadóként az EU csatlakozást megelőző időszakban PHARE fejlesztési programok előkészítésén és megvalósításán, majd két éven keresztül a hazai KKV fejlesztési EU program nemzetközi igazgatója volt. Ezt követően a közmédiában az EU csatlakozással kapcsolatos munkákkal, valamint program és projekt fejlesztési szakértői tevékenységgel foglalkozott, majd 2004-től a Külső-Somogyban lévő Koppányvölgy térség közösség-vezérelt helyi fejlesztési tervezését és az így kialakult program megvalósítását irányította. Közreműködik a területfejlesztési tervezésben is, tagja a Somogy-megyei területfejlesztési tervezés koordinációs bizottságnak.

Váczai Korinna

Az egyesület munkaszervezet vezetője 2008-óta, azt megelőzően a LEADER+ munkaszervezet munkatársa. Idegenforgalmi közgazdasági végzettséggel, pénzügyi-számviteli ügyintézői minősítéssel és német felsőfokú nyelvtudással rendelkezik. A LEADER+ program megvalósítása óta vesz részt a térségi vidékfejlesztési munkában, helyismerete, kapcsolatrendszere és szakmai gyakorlati tudása kulcsfontosságú munkatárssá tették a szervezetben.

A HACs munkáját segíti, a térségben LEADER + gesztorszerkezeti feladatokat ellátó, 2004. évben alakult Völgy Hangja Fejlesztési Társaság Közhasznú egyesület is, amely az elmúlt években több, a mélyszegénységben élők felzárkóztatását segítő, térségi kihatású szociális programot valósított meg. A rendelkezésre álló szociális és társadalmi tapasztalatok és ismeretek felhasználásra kerültek a HFS elkészítéséhez és segítik annak sikeres megvalósítását.

7. A működés fizikai feltételeinek bemutatása

A Koppányvölgyi vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület a 2007 – 2013 közti időszakban 56 db, teljes közigazgatási területtel a HACs-hoz tartozó településre vonatkozóan látta el a munkaszervezeti feladatokat, az MVH feladat delegálási szerződésében meghatározott feltételek szerint.

Az egyesület Törökkoppány községben levő, a szükséges bútorzattal jól felszerelt központi irodájában 4 db szélessávú internet elérhetőséggel és nyomtatóval rendelkező számítógépes munkaállomás került kialakításra. A kommunikációt az internetes kapcsolat mellett vezetékes telefon és fax, illetve mobil telefonos előfizetés is biztosítja. Az irodai munkát 2 db laptop mellett 1 db nagy teljesítményű, A3 és A4 lapméretű fénymásoló és szkennerek segíti.

Az irodában lehetőség van külön helyiségben történő ügyfélfogadásra, illetve rendelkezésre áll 1 db 50-60 fő befogadására alkalmas terem, a nagyobb létszámú rendezvények lebonyolítására. A rendezvénytechnikai eszközök (projektor, laptop, vetítővászon) szintén megtalálhatóak az egyesület eszköztárában.

8. A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása.

A Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület részére a működésre rendelkezésre álló összeg 99.300.000 Ft, amelyet a tagdíj bevételek további összesen 2.000.000 Ft-al egészítenek ki a 2014 2020 as időszakra. A működési időszak során 3 fő alkalmazott bér és járulék költségeivel számolunk, amely mintegy 67,4 % át teheti ki a teljes rendelkezésre álló működési költségnek. A további 26,4% tervezett dologi költség (iroda fenntartás, adminisztratív költségek), 6,2% az animációs feladatokra költhető.

8.4. Kommunikációs terv

1. A célcsoport(ok) meghatározása

A HACS kommunikációs tevékenységének célcsoportját a térségi önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezet, illetve egyházak mellett a térségben, különösen a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet kedvezményezett járás és a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet kedvezményezett település területén élő, hátrányos helyzetű, felnőtt korú lakosság alkotja.

A célcsoporttal való kommunikációt megkönnyítette, hogy a szervezetek döntő többsége részt vett a korábbi, 2007 – 2013 közti tervezési időszak stratégiájának elkészítésében, illetve pályázóként kapcsolatba került a HACS munkaszervezetével, vagy más csatornán keresztül ismerte meg a HACS munkáját. Így a program és a tervezési folyamat a többség számára ismerős volt, az elérési e-mail címek bejártattak.

2. A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját

A célcsoportok elérése érdekében - anyagi lehetőségeihez mérten - több kommunikációs eszközt is felhasznál a HACS.

Internet, honlap:

Az internet nyújtotta gyors és olcsó információ közlési lehetőségek kihasználása érdekében a HACS a tervezéssel kapcsolatos információkat (projektötlet gyűjtés, mikrotérségi fórumok időpontjai és helyszínei, stb.) honlapján (www.kvke.hu) is közzétette.

A projektötlet gyűjtés módjáról a tagszervezetek elektronikus levél útján is tájékoztatást kaptak.

A projektötletek kezelhetősége érdekében készített adatlapot a kitöltők a személyes és a postai benyújtás mellett elektronikusan is megküldhették a HACS részére. A beküldők döntő többsége ezt a kommunikációs csatornát választotta.

Fórumok:

Az elkészült HFS-sel kapcsolatos észrevételeiket és javaslatukat a térségi szereplők és a program iránt érdeklődő lakosság a mikrotérségenként szervezett fórumokon oszthatta meg a program készítőivel. A fórumok tapasztalata, hogy elsősorban az önkormányzatok, vállalkozások civil és egyházi szervezetek érdeklődnek a program iránt.

Személyes és telefonos konzultáció:

A HACS székhelyén (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.) munkaidőben állandó telefonos és személyes konzultációs lehetőséget biztosít a térségi szereplők és az érdeklődő lakosok számára, amelyet

rendszeresen igénybe is vesznek. A tervezési időszakban számos térségben működő társas és egyéni vállalkozás képviselője érdeklődött a projektötlet gyűjtéssel, a mikrotérségi fórumok időpontjával és helyszínével, illetve a pályázatok várható megjelenésével kapcsolatban. A tervezéssel kapcsolatos eseményekről, a tervezési folyamat menetéről, illetve a megjelent VP és más operatív program pályázati kiírásaival kapcsolatban az egyesület munkatársai lényegre törően és közérthetően adtak felvilágosítást az egyesülethez fordulóknak számára.

3. A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja

A HFS tervezés menetéről, a HFS tartalmáról az érdeklődők elsősorban a HACS honlapján a mikrotérségi fórumokon kaphattak információt. E mellett a HACS munkaszervezetének dolgozói a székhelyen állandó személyes és telefonos konzultációs lehetőséggel álltak és állnak az érdeklődők rendelkezésére.

A mikrotérségi fórumokon elhangzottakról írásos dokumentáció készült, az elhangzott javaslatokról és észrevételekről, azoknak a HFS-ben való szerepeltetéséről a tervezési folyamatot koordináló elnökség döntött.

A projektötlet gyűjtés eredményeként kapott információk segítették a tematikus tervezési csoportok munkáját, a helyzetfeltárástól az intézkedések kidolgozásig.

4. A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása

A HACS nyilvánosság előtti képviseletére az elnök, Gelencsér Géza jogosult. A kommunikációs feladatok szervezési feladatait a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület munkaszervezet vezetője, Váczi Korinna látja el.

Gelencsér Géza megalakulása óta látja el a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület elnöki feladatait. E mellett több más szervezetben is vezető tisztséget tölt be. Hazai és nemzetközi szinten is elismert szakember, megbízással számos alkalommal képviselte a Magyarország állami szervezeteit az Európai Unió brüsszeli központjában.

Váczi Korinna közgazdász idegenforgalmi diplomával, e mellett hazai és nemzetközi turisztikai tapasztalattal is rendelkezik. Jártas a rendezvényszervezéssel és programszervezéssel kapcsolatos szervezési és kommunikációs feladatokban, a HACS korábbi rendezvényeinek fő szervezője, (pl: Nemzetközi környezet és tájvédelmi konferencia – Siófok, 2010., Vidékfejlesztés 2014-2020 Konferencia – Siófok, 2014.; LEADER Egyesületek Szövetségének közgyűlése – Tab, 2015.)

5. A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve

2015. IV. negyedév:

- HFS tervezési folyamat menetéről szóló tájékoztatás
- Kommunikáció eszköze: HACS honlap, email az egyesület tagjainak, a beérkezett észrevételek rendszerezése és továbbítása az elnökség részére
- HFS tematikus tervezési csoportok felállítása
- Projektterv gyűjtés elindítása, a beérkezett ötletek értékelése

Kommunikáció eszköze: HACS honlap, email az egyesület tagjainak, a beérkezett észrevételek rendszerezése és továbbítása az elnökség részére

Folyamatos személyes email-es és telefonos konzultációs lehetőség biztosítása az egyesület székhelyén: 7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66., munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu; 84/377-542

2016. I. negyedév:

- Mikrotérségi fórumok (Ádánd, Tab, Kőröshegy), illetve tematikus területi fórumok (Értény: Leghátrányosabb helyzetű, roma kisebbség által sűrűn lakott települések fejlesztési lehetőségei; Törökkoppány- Koppányvölgy Natúrpark)
- Kommunikáció eszköze: HACS honlap, a fórumokon tett észrevételek rendszerezése és továbbítása az elnökség részére
- HFS elnökségi elfogadása, közgyűlés elé terjesztése
- HFS közgyűlési elfogadása
- Kommunikáció eszköze: HACS honlap,
- HFS előzetes jóváhagyásra való beterjesztése

Kommunikáció eszköze: HACS honlap, a beérkezett észrevételek rendszerezése és továbbítása az elnökség részére

Folyamatos személyes email-es és telefonos konzultációs lehetőség biztosítása az egyesület székhelyén

2016. II. negyedév:

- HFS draft-tal kapcsolatos észrevételek alapján a HFS végső verziójának elkészítése
- Kommunikáció eszköze: HACS honlap, a beérkezett észrevételek rendszerezése és továbbítása az elnökség részére, tematikus csoport ülések,
- HFS közgyűlési elfogadása

Kommunikáció eszköze: HACS honlap

Folyamatos személyes email-es és telefonos konzultációs lehetőség biztosítása az egyesület székhelyén

2016 III. és IV. negyedévében:

- HFS alapján a pályázati felhívások kidolgozása, kiírása

Kommunikáció eszköze: HACS honlap

Folyamatos személyes email-es és telefonos konzultációs lehetőség biztosítása az egyesület székhelyén

6. A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve

Időszak	Tervezett kommunikációs költség
2015. IV. negyedév	50.000
2016. I. negyedév	50.000
2016. II. negyedév	50.000

8.5. Monitoring és értékelési terv

Az Egyesület a HFS specifikus céljaihoz megfelelő eredmény indikátorokat, a célok elérését segítő intézkedésekhez pedig kimeneti indikátorokat határozott meg.

A pályázók a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségükről, a szükséges igazoló dokumentumokról több alkalommal és módon is tájékoztatást kapnak. Elsőként a pályázat benyújtását megelőzően, a kötelező konzultációk alkalmával kerülnek áttekintésre és megbeszélésre az egyes pályázatokra vonatkozó indikátorok és az ezek megvalósulását igazoló dokumentumok. Később az egyesület által szervezett tájékoztatók alkalmával személyesen, valamint elektronikus módon (honlap, email)

kapnak információkat a pályázók. Ezen kívül az egyesület által a pályázók számára biztosított személyes és telefonos konzultációs lehetőség a pályázatok benyújtásával és megvalósításával kapcsolatos kérdéseken kívül kiterjed a monitoring adatszolgáltatásra is.

A minél szélesebb körű tájékoztatás érdekében az egyesület (a nyilvános adatok körére vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével) honlapján is közzéteszi a pályázók által elnyert támogatásra, valamint a HFS eredmény indikátoraira vonatkozó monitoring adatokat

A pályázóknak az egyes eredmény indikátorokra vonatkozóan tett vállalásaikat szerepeltetniük kell a benyújtott pályázati dokumentációban. Az Egyesület munkatársai – az MVH-val egyeztetve, a tőlük megkért adatok alapján - ezekből kiemelik és saját nyilvántartásukban rögzítik az egyes pályázók esetében érvényes indikátor értékeket, majd ezeket összesítve évente tájékoztatót készítenek az egyesület elnöksége számára.

A támogatást nyert és megvalósult fejlesztésekről a pályázóknak a fenntartási időszakban is adatokat kell szolgáltatnia az egyesület felé a pályázati felhívásokban rögzített kötelezettség alapján. Ennek célja, hogy a fenntartási időszakban is ellenőrizhető legyen a pályázatban vállalt indikátor értékek teljesítésülése. A fenntartási időszakban a pályázók által megküldött adatok alapján az egyesület munkatársai összesítést készítenek az egyes indikátorok HFS-ben szereplő célértékeinek teljesüléséről, amelyet az egyesület elnöksége elé terjesztenek. A közgyűlés az így kapott adatok alapján dönt a szükséges beavatkozásokról, a HFS esetleges módosításáról.

A kimeneti illetve eredményindikátorok vizsgálatán túl a HACS minden HFS felülvizsgálatkor és a HFS megvalósításának végső elemzésekor önértékelést fog végrehajtani. Ennek során a felülvizsgálatot végző HACS munkacsoport megvizsgálja a forrás-felhasználást, a LEADER programon belüli és kívüli egyéb pályázatok adatait, a munkaszervezet szakmai teljesítményét. Ehhez a legfontosabb adatforrás az Egyesület által minden év lezárását közgyűlés elé terjesztett szakmai és pénzügyi beszámoló lesz, amelyet az Egyesület honlapján is megjelentet.

9. Indikatív pénzügyi terv

A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

		Forrás: EMVA LEADER 19.2 alintézkedés						
Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	%
1	Térségi és települési közösségi termelő, ill. feldolgozó kapacitások létrehozása, fejlesztése		24	110	24		158	33,16
2	A helyi turisztikai törekvéseket is támogató, mikrovállalkozói, helyi termék fejlesztő termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységek támogatása		25	50,68	25		100,68	21,13
3	A Koppányvölgy Natúrpark szolgáltatásainak fejlesztése		5	19	3,7		27,7	5,81
4	Innovatív turisztikai szolgáltatások segítése		13	25	12		50	10,5
5	A helyi biomassza közösségi energetikai hasznosításának támogatása		6	28	6		40	8,4
6	Konkrét további forrásbevonást megalapozó vizsgálatok, tervek elkészítése közösségi projektek számára		0	0	0		0	0
7	A hátrányos helyzetű mikrotérségek animációját, pályázati részvételét segítő humán erőforrás fejlesztés		3	14	3		20	4,2
8	<u>A mélyszegénységben élők reintegrációjának elősegítése a terepi és iskolai szociális munka megerősítésével (EFOP 1.7)</u>		<u>25</u>	<u>25</u>	<u>25</u>	<u>25</u>	<u>100</u>	
9	REAL iskolai műhelyek fejlesztése		5	21	4		30	6,3
10	A tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak támogatása		2,25	10,5	2,25		15	3,15
11	A vízviszataratást és integrált vízgazdálkodást célzó kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása		3	14	3		20	4,2
12	Látképi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájelemek rekonstrukciója		2	11	2		15	3,15
	Összesen (EFOP 1.7 nélkül)		88,25	303,18	84,95		476,38	100

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	Forrás: EMVA LEADER 19.4 alintézkedés					
	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
Működési költségek	8,32	22,68	24,18	17,19	17,19	89,56
Animációs költségek	0	0,5	0,5	0,34	0,34	1,68
Egyéb tervezett bevételek ⁴	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	2
Összesen	8,72	23,58	25,08	17,93	17,93	93,24

⁴ Pl. tagdíj, önkormányzati hozzájárulás stb.

Mellékletek

- 1. sz. melléklet:** **A véleményezési folyamat címlistája**
- 2. sz. melléklet:** **A tematikus tervezői csoportokban és a települési fórumokon a SWOT analízissel és az intézkedésekkel kapcsolatban tett javaslatok és**
- 3. sz. melléklet:** **A tematikus csoport megbeszélések és a tervezési fórumok részletezése**
- 4. sz. melléklet:** **A Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület tagszervezetei**

1. sz. Melléklet

A véleményezési folyamat címlistája

Önkormányzatok:

Sorszám	Szervezet neve	Képviselője	Elérhetősége
1.	Ádánd Község Önkormányzata	Szatmári Kornélia, polgármester	polgarmester@adand.hu
2.	Andocs Község Önkormányzata	Törőcsik Ferencné, polgármester	andocsph@t-online.hu
3.	Bábonymegyer Község Önkormányzata	Kiss Sándorné, polgármester	babaonymegyer@somogy.hu
4.	Balatonendréd Község Önkormányzata	Késmárki Tibor	polgarmester@balatonendred.hu
5.	Balatonföldvár Város Önkormányzata	Holovits Huba	pgmh@balatonfoldvar.hu
6.	Balatonőszöd Község Önkormányzata	Antal János, polgármester	antaljani64@gmail.com
7.	Balatonszabadi Község Önkormányzata	Király Kálmán	polgarmester@balatonszabadi.hu
8.	Balatonszárszó Község Önkormányzata	Dorogi Sándor, polgármester	balatonszarszo@dravanet.hu
9.	Balatonszemes Község Önkormányzata	Takács József, polgármester	polgarmester@balatonszemes.hu
10.	Balatonvilágos Község Önkormányzata	Fekete Barnabás	bvilagos.polg@invitel.hu
11.	Bálványos Község Önkormányzata	Sebestyén Gyula	balvanos@enternet.hu
12.	Bedegker Község Önkormányzata	Steinbacher Jenő	bedegker@t-online.hu bedegkeronkormanyzat@gmail.com
13.	Bonnya Község Önkormányzata	Króthné Gelencsér Ildikó	bonnyaonkormanyzat@gmail.com
14.	Értény Község Önkormányzata	Gománné Szabó Zsuzsanna	erteny@tolna.net
15.	Értény Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Orsós László	erteny@tolna.net
16.	Fiad Község Önkormányzata	Gyurik Attila	fiadert@gmail.com
17.	Kánya Község Önkormányzata	Léner Ferenc	lenerferenc@t-online.hu
18.	Kapoly Község Önkormányzata	Vidus Lajos	kapolypm@gmail.com
19.	Kára Község Önkormányzata	Hoffmann Ferenc	hivatal.tk@gmail.com
20.	Kereki Község Önkormányzata	Csicsai László	csicsailaszlo74@gmail.com
21.	Kisbárapáti Község Önkormányzata	Kiss Jánosné	janosne.kiss2@freemail.hu
22.	Koppányszántó Község Önkormányzata	Pintér Gábor	kopszanto@tolna.net
23.	Kőröshegy Község Önkormányzata	Marczali Tamás	polgarmester@koroshegy.hu

	Önkormányzata		
24.	Kötcse Község Önkormányzata	Dr Feledy Gyula	kotcse@enternet.hu
25.	Lulla Község Önkormányzata	Kleiber Jenőné	tab@somogy.hu
26.	Miklósi Község Önkormányzata	Kristóf Györgyi	gyorgyike6@gmail.com
27.	Nágocs Község Önkormányzata	Kiss Szilveszter	nagocs.onkormanyzat@gmail.com
28.	Nagyberény Község Önkormányzata	Tóth András Károly	nbereny@enternet.hu
29.	Nagycsepely Község Önkormányzata	Máj Károly József	onkormncsepely@gmail.com
30.	Nyim Község Önkormányzata	Pistár Péter	nyimipolgarmester@gmail.com
31.	Pusztaszemes Község Önkormányzata	Mecseki Péterné	puszemes@t-online.hu
32.	Ságvár Község Önkormányzata	Kecskés Gábor	hivatal@sagvar.hu
33.	Sérsekszőlős Község Önkormányzata	Teleki Ákos Zoltán	akosteleki@freemail.hu
34.	Siójut Község Önkormányzata	Krisztin Endre	siojutikirendeltseg@siofok.hu
35.	Som Község Önkormányzata	Lenkey Tibor	lenkey.tibor@akvaplast.hu
36.	Somogyacsa Község Önkormányzata	Harkány Sándor	harkany.sandor@gmail.com
37.	Somogydöröcske Község Önkormányzata	Zoltán Péter	hivatal.tk@gmail.com
38.	Somogyegres Község Önkormányzata	Lakatos Zsoltné	kanya11@t-online.hu
39.	Somogymeggyes Község Önkormányzata	Weisz József	smeggyes@freemail.hu
40.	Szántód Község Önkormányzata	Vízvári Attila	szantod@enternet.hu
41.	Szólád Község Önkormányzata	Rózsás Elemér, polgármester	pgmh.szolad@gmail.com
42.	Szorosad Község Önkormányzata	Simonics Ervin Gyula	somogycsemete@gmail.com
43.	Tab Város Önkormányzata	Schmidt Jenő	polgarmester@tab-ph.hu
44.	Teleki Község Önkormányzata	Hári László István	postmaster@telekipm.t-online.hu
45.	Tengőd Község Önkormányzata	Lakos János	lakoskat@t-online.hu
46.	Torvaj Község Önkormányzata	Léner Péter	lenerpeter67@gmail.com
47.	Törökkoppány Község Önkormányzata	Ifj. Varga György	pmtorokkoppany@gmail.com
48.	Zala Község Önkormányzata	Kadlicskó György	kadlicsko_gyorgy@freemail.hu
49.	Zamárdi Város Önkormányzata	Csákovics Gyula	zamardipmh@t-online.hu

50.	Zics Község Önkormányzata	Nagy Jenő Józsefné	onkormanyzatrics@gmail.com
-----	---------------------------	--------------------	--

Civil és egyházi szervezetek:

Sorszám	Település	Szervezet neve	Képviselője	Elérhetősége
1.	Andocs	Andocs Községi Gazdaköri Egyesület	Kovács János	andocsgazdak@freemail.hu
2.	Bábonymegyer	Bábonymegyer Községért Közalapítvány	Keszeg Béla	keszegebela@gmail.com
3.	Balatonszabadi	Együtt Balatonszabadiért Egyesület	Molnár Árpád	molnar.arpad@freemail.hu
4.	Balatonszabadi	Kossuth Művelődési Kör Egyesület	Krisztin Róbert	kossuthkor@vipmail.hu krisztinrobert@supraktv.hu
5.	Bonnya	Csodák Völgye Alapítvány	Gálné Farkas Eleonóra	csodakvolgye@gmail.com
6.	Értény	Értényi Ifjúságért Egyesület	Hetzer Gábor	hetzerg@tolna.net
7.	Fiad	Fiadért-Somogyért Egyesület	Gyurik Attila	fiadert@gmail.com
8.	Kisbárapáti	Kisbárapátiért Kulturális, Ifjúsági, Szabadidő és Polgárőr Egyesület	Haboliné Süle Rita	haboline.rita@gmail.com
9.	Kisbárapáti	Kisbárapáti Szülőfalukért Alapítvány	Kiss Jánosné	janosne.kiss2@freemail.hu
10.	Koppányszántó	Koppányszántó Jövőjéért Egyesület	Dávidné Nagy Tímea	kopszanto@tolna.net
11.	Kőröshegy	"Életmód és Rehabilitációs Ház" Alapítvány	Sósfalvi Zoltán	eletmodcentrum@gmail.com
12.	Kőröshegy	Kőröshegyi Római Katolikus Egyházközség	Varga Péter	peteratya@gmail.com
13.	Lulla	Lulla Községi Gazdakör Egyesület	Wolf Béláné	wolf.belane@gmail.com
14.	Miklósi	Miklósi Ifjúsági Egyesület	Schneider Tünde Klaudia	miklosiegyesulet@gmail.com
15.	Nyim	Felkelő Nap	Nagy Kornélia	nagy_kornelia@yahoo.de

		Közhasznú Egyesület		
16.	Nyim	Nyimi Hagyományőrző és Kulturális Egyesület	Pistár Péter	pistar@visualnet.hu
17.	Pusztaszemes	Pusztaszemesi Gyermekekért Közalapítvány	Pintér Zoltánné	puszemes@t-online.hu
18.	Ságvár	Junior Sportegyesület Ságvár	Szarka Norbert	juniorse.sagvar@gmail.com
19.	Ságvár	Ságvárért Egyesület	Kovács Béla	kovacscsoki@freemail.hu
20.	Ságvár	Ságvári Református Egyházközség	Bozsoki Sólyom János	ref.egyhazkozseg@gmail.com
21.	Sérsekszőlős	Sérsekszőlőseért Egyesület	Bíró Boglárka	bodajka@freemail.hu
22.	Siójut	Siójutért Faluszépítő Egyesület	Berta László	blacijut@gmail.com
23.	Som	Som Községért Alapítvány	Récsei Gábor	tfejleszt@som.hu
24.	Somogydöröcske	Völgy Hangja FTKE	Gelencsér Géza	voxvallis@voxvallis.t-online.hu
25.	Somogydöröcske	Somogydöröcskei Értékmegőrző és Fejl. Kh. E.	Pongráczné Szinec Angéla	szinekangi@gmail.com
26.	Szólád	Szóládi Fiatalokért Egyesület	Szitas Szabina	szitas.szabina@gmail.com
27.	Szólád	Szóládi Ref. Egyházközség	Hajdú Zoltán Levente	hajdu.zoltan.levente@gmail.com
28.	Szorosad	Szorosad Községért Alapítvány	Kendi Tibor	kendi.tibor1@t-online.hu
29.	Tab	Tabi Fúvószenekari Egyesület	Sternóczky László	laszlosternoczky@gmail.com
30.	Tab	Tab és Környéke Evangélikus Egyházközség	Arató János Lóránt	arato.lorand@gmail.com
31.	Tengőd	Tengődért Közhasznú Közalapítvány	Czéh Árpádné	arpadne.czeh@gmail.com
32.	Törökkoppány	Törökkoppány Községért Közalapítvány	Kuruczné Forró Katalin	forroka@freemail.hu
33.	Törökkoppány	T.koppányi	Kurucz Tibor	iskola@koppany.sulinet.hu

		Szabadidő és Tömegsport Egyesület		
34.	Zamárdi	"Történeti Park és Erdei iskola" Alapítvány	Sósfalvi Ede	tortenetipark@gmail.com

Vállalkozások:

Sorszám	Település	Szervezet neve	Képviselője	Elérhetősége
1.	Andocs	Andocsi Kossuth Mg. Kft.	Huszár Vendel	vendel.h@gmail.com
2.	Ádánd	Tézeus Kft.	Kovács Antal	ovonestkft@gmail.com
3.	Bábonymegyer	Mezőgazdasági Vállalkozó	Ágh Tamás	aghtomi78@gmail.com
4.	Bábonymegyer	Rotab Kft.	Kiss Sándor	rotabkft@t-online.hu
5.	Balatonföldvár	Ramiép Kft.	Herold Marianna	ramiepkft@gmail.com
6.	Balatonföldvár	Egyéni vállalkozó	Lehoczky Zsolt	lehoczkyzs@gmail.com
7.	Balatonőszöd	Egyéni vállalkozó	Androsics Ferenc	androsics.ferenc@androbau.hu
8.	Balatonszárszó	Royal Kft.	Bérczy Róbert	royalkft@royalkft.hu
9.	Bonnya	Egyéni vállalkozó	Udvaros Zoltánné	udvarostanya@gmail.com
10.	Értény	Witzl Építész Stúdió Kft.	Witzl Zsolt	epiteszstudio@witzl.hu
11.	Kapoly	Mangal Ilona Sertéshízlalda Kft.	Moldován András	mangold@mangold.hu
12.	Kára	Defker Bt.	Füzesi Dániel	dani.fuzesi@gmail.com
13.	Kötcse	Boden-Vin Kft.	Bogáromi János	bodenvinkft@sysdsl.hu
14.	Kötcse	Gutman Pince Kft.	Gutman László	info@gutman.hu
15.	Nagyecsepely	Oli-Jagd Kft.	Mónos Zoltán	olijagd@gmail.com
16.	Ságvár	Atti-Sió Kft.	Kökény Attiláné	kokenya@freemail.hu
17.	Ságvár	Egyéni vállalkozó	Kolma Józsefné	kolmajozsefne@freemail.hu
18.	Ságvár	Tricciana Zrt.	Szente Mihály	tricciana@mail.datanet.hu
19.	Sérsekszőlős	Éffer Kft	Kubányi Zoltán	kubanyi@ax.hu
20.	Siójut	Kelet Autóbontó Kft.	Viszló Ferencné	info@autobonto.eu

21.	Somogyacsa	Egyéni Vállalkozó	Mészáros József	meszarosjozsef2013@gmail.com
22.	Somogyacsa	Egyéni Vállalkozó	Lengyel Ferenc	lengyelferenc72@freemail.hu
23.	Somogydöröcske	Egyéni vállalkozó	Dr. Mertz Katalin	mertzkatalin@gmail.com
24.	Somogydöröcske	Egyéni Vállalkozó	Pongrácz János	pongracz.janos@mail.datanet.hu
25.	Somogydöröcske	G & V Quest Bt.	Varga Viktória	varvika@gmail.com
26.	Somogyegres	Egyéni Vállalkozó	Berta János	bertajanos3@gmail.com
27.	Szántód	Evergreen Energy Kft.	Barkóczy Zsolt	evergreenenergy.kft@gmail.com
28.	Szántód	Rév-Gastro Bt.	Bartos Csaba	reicherttamas@freemail.hu
29.	Szorosad	Somogyerdő Kft.	Simonics Ervin Gyula	somogycsemete@gmail.com
30.	Szorosad	SZOVISZ Nonprogit Kft.	Geigerné Szabó Ildikó	szoviszkft@gmail.com

2. sz. Melléklet

A tematikus tervezői csoportokban és a települési fórumokon a SWOT analízissel és az intézkedésekkel kapcsolatban tett javaslatok és megállapítások

Szociális terület

A szociális témacsoport résztvevőinek első ülésén a SWOT elemzéssel kapcsolatban tett, a csoport által elfogadott megállapítások:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	A SWOT elemzés társadalmi részének megállapításai közé beépült megállapítások kódszáma
Pinczési Ferenc	Rudnay Gyula Szakközépiskola, igazgató helyettes	- ET 1., ET3., ET5., - GYT 2., GYT 3., GYT 8., - LT 1., LT 3, - VT 1.,
Schellné Csuti Renáta	Törökkoppányi Közös Önkormányzati Hivatal, családsegítő	- GYT 1., GYT 4.,
Kiss Szilveszter	Nágocs község polgármestere és a Reménység Alapítvány képviselője	- ET 4.,
Varga Andrea	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Törökkoppányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, igazgató	- VT 2.,

A szociális témacsoport résztvevőinek második ülésén a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	Javasolt intézkedések
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, elnök	- a mélyszegénységben élők reintegrációjának elősegítése a terepi és iskolai szociális munka megerősítésével és egy mikro támogatást nyújtó "ernyő-alappal"
Varga Andrea	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Törökkoppányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, igazgató	- REAL iskolai műhelyek fejlesztése

A szociális témacsoport résztvevőinek harmadik ülésén a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	Javasolt intézkedések
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, elnök	- Youth-check típusú ernyő projekt

A tematikus tervezői csoport által elkészített, társadalmi szemléletű SWOT analízis, valamint a célkitűzések és a tervezett intézkedések a mikrotérégi fórumok keretében szélesebb körben is

megtárgyalásra kerültek. A fórumokon az alábbi javaslatok érkeztek a HFS SWOT analízisével kapcsolatban.

Fórum helyszíne	Fórum térségi jellege	Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	A SWOT elemzés társadalmi részének megállapításai közé beépült megállapítások kódszáma
Értény Község Polgármesteri Hivatala	290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján komplex programmal fejlesztendő járáshoz tartozó és a jelentős számú roma kisebbséghez tartozó lakossal érintett települések fóruma	Gománné Szabó Zsuzsanna	Értény Község Önkormányzata, polgármester	- GYT 7.,
Idősek Klubja – Ádánd	A korábbi Siófoki kistérség területét érintő mikrotérségi fórum	Lenkey Tibor	Som Község Önkormányzata, polgármester	- ET 2.,
Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala	A Koppányvölgy Natúroparkhoz tartozó településeket érintő mikrotérségi fórum	Varga György	Törökkoppány Község Önkormányzata, polgármester	- LT 4., - VT 3.,
Zichy Mihály Művelődési Központ, Tab	A Tabi kistérséghez tartozó településeket érintő mikrotérségi fórum	Nagy Jenőné	Zics Község Önkormányzata, polgármester, e mellett gyakorló pedagógus	- GYT 5., GYT 6., - VT 4.,
A Falu Háza – Kőröshegy, IKSZT	A korábbi Balatonföldvári kistérség területét érintő mikrotérségi fórum	Marczali Tamás	Kőröshegy Község Önkormányzata, polgármester	- LT 2.,

A települési fórumokon a tervezői csoport által javasolt intézkedésekkel kapcsolatban módosítási javaslat nem érkezett, a jelenlevők támogatták a tervezett célkitűzéseket és intézkedéseket.

Gazdasági terület

A gazdasági témacsoport résztvevőinek első ülésén a SWOT elemzéssel kapcsolatban tett, a csoport által elfogadott megállapítások:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	A SWOT elemzés társadalmi részének megállapításai közé beépült megállapítások kódszáma
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, elnök	- EG 6., - GYG 5., GYG 10., - LG 3., - VG 1.,
Pongráczné Szinek Angéla	Szállásadással foglalkozó vállalkozó	- EG 3., - LG 4.,
Lakos János	Mezőgazdasági vállalkozó, Tengőd Község polgármestere	- EG 2., EG 5.,
Ősz Nándor	NAK tanácsadó	- GYG 1., GYG3.,
Varga György	Mezőgazdasági vállalkozó, Törökkoppány Község polgármestere	- EG 1., EG 7. - GYG 2., GYG 4., - VG 2.,
Paál György	Mezőgazdasági vállalkozó	- LG2., - VG 4.,

A gazdasági témacsoport résztvevőinek második ülésén a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	Javasolt intézkedések
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, elnök	- Térségi és települési közösségi termelő, ill. feldolgozó kapacitások létrehozása, fejlesztése - A helyi turisztikai törekvéseket is támogató, mikrovállalkozói, helyi termék fejlesztő, termelő, feldolgozó és piacra jutást segítő tevékenységek támogatása
Pongráczné Szinek Angéla	Szállásadással foglalkozó vállalkozó	-- A Koppányvölgyi Natúrpark szolgáltatásainak fejlesztése - Innovatív turisztikai szolgáltatások segítése

A gazdasági témacsoport résztvevőinek harmadik ülésén a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	Javasolt intézkedések
Lakos János	Mezőgazdasági vállalkozó, Tengőd Község polgármestere	- Konkrét további forrásbevonást megalapozó vizsgálatok, tervek elkészítése közösségi projektek számára
Paál György	Mezőgazdasági vállalkozó	- A helyi biomasz közösségi energetikai hasznosításának támogatása

A tematikus tervezői csoport által elkészített, gazdasági szemléletű SWOT analízis, valamint a célkitűzések és a tervezett intézkedések a mikrotérségi fórumok keretében szélesebb körben is megtárgyalásra kerültek. A fórumokon az alábbi javaslatok érkeztek a HFS SWOT analízisével kapcsolatban.

Fórum helyszíne	Fórum térségi jellege	Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	A SWOT elemzés társadalmi részének megállapításai közé beépült megállapítások kódszáma
Idősek Klubja – Ádánd	A korábbi Siófoki kistérség területét érintő mikrotérségi fórum	Lenkey Tibor	Som Község Önkormányzata, polgármester	- GYG 9.,
		Pistár Péter	Nyim Község Önkormányzata, polgármester	- LG 1.,
Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala	A Koppányvölgy Natúroparkhoz tartozó településeket érintő mikrotérségi fórum	Gyurik Attila	Koppány-völgye Szociális Szövetkezet, elnök	- EG 4.,
Zichy Mihály Művelődési Központ, Tab	A Tabi kistérséghez tartozó településeket érintő mikrotérségi fórum	Paál György	Mezőgazdasági vállalkozó	- GYG 6.,
		Léner Ferenc	Kánya Község Önkormányzata, polgármester	- GYG 8.,
		Nagy Jenőné	Zics Község Önkormányzata, polgármester, e mellett gyakorló pedagógus	- GYG 7.,
A Falu Háza – Kőröshegy, IKSZT	A korábbi Balatonföldvári kistérség területét érintő mikrotérségi fórum	Marczali Tamás	Kőröshegy Község Önkormányzata, polgármester	- VG 3.,

A települési fórumokon a tervezői csoport által javasolt intézkedésekkel kapcsolatban módosítási javaslat nem érkezett, a jelenlevők támogatták a tervezett célkitűzéseket és intézkedéseket.

Környezeti tématerület

A környezeti témacsoport résztvevőinek első ülésén a SWOT elemzéssel kapcsolatban tett, a csoport által elfogadott megállapítások:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	A SWOT elemzés társadalmi részének megállapításai közé beépült megállapítások kódszáma
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, elnök	- EK 1., EK 2.,
Dr. Vona Márton	Geo-Sivo Kft., Ügyvezető	- GYK 3., GYK 4.,
Weiperth András	MSC biológus, az MTA Ökológiai Kutató Központ, Duna-kutató Intézet munkatársa	- GYK 2., GYK 5.,
Pók Zóra	hidrogeológus	VK 1., VK 2., VK 3., VK 4.,
Enyingi Tibor	a térség biomassa és megújuló energia hasznosítását célzó fejlesztéseit előkészítő dokumentumok elkészítésében közreműködő szakértő	- GYK 1., GYK 6., GYK 7., - LK 1., LK 2.,

A környezeti témacsoport résztvevőinek második ülésén a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	Javasolt intézkedések
Gelencsér Géza	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, elnök	- lát képi, turisztikai vagy természeti erőforrás megőrzési szempontból jelentős tájélemek rekonstrukciója
Weiperth András	MSC biológus, az MTA Ökológiai Kutató Központ, Duna-kutató Intézet munkatársa	a tájkarbantartási célú extenzív állattartás közösségi formáinak támogatása

A környezeti témacsoport résztvevőinek harmadik ülésén a HFS társadalmi célkitűzésével és intézkedéseivel kapcsolatban a csoport által elfogadott javaslatok:

Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	Javasolt intézkedések
Dr. Vona Márton	Geo-Sivo Kft., Ügyvezető	- A vízviszataratást és integrált vízgazdálkodást célzó kisebb helyi, vízkormányzást segítő kísérleti fejlesztések támogatása

A tematikus tervezői csoport által elkészített, környezeti szemléletű SWOT analízis, valamint a célkitűzések és a tervezett intézkedések a mikrotérségi fórumok keretében szélesebb körben is megtárgyalásra kerültek. A fórumokon az alábbi javaslatok érkeztek a HFS SWOT analízisével kapcsolatban.

Fórum helyszíne	Fórum térségi jellege	Észrevételt tevő személy neve	Szervezet, beosztás	A SWOT elemzés társadalmi részének megállapításai közé beépült megállapítások kódszáma
Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala	A Koppányvölgy Natúroparkhoz tartozó településeket érintő mikrotérségi fórum	Kiss Jánosné	Kisbárapáti Szülőfalúért Alapítvány, elnök	- EK 3.,

3. sz. Melléklet

A tematikus csoport megbeszélések és a tervezési fórumok részletezése

Tematikus csoport megbeszélések

Időpont: 2015. december 09. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztvevők száma: 8 fő
A rendezvény összefoglalója: A szociális témacsoport első ülésén a csoport tagjai a HFS helyzetfeltáró részét tekintették át és megtárgyalták a SWOT elemzés társadalmi területre vonatkozó megállapításait.

Időpont: 2015. december 10. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztvevők száma: 11 fő
A rendezvény összefoglalója: A gazdasági témacsoport első ülésén a csoport tagjai a HFS helyzetfeltáró részét tekintették át és megtárgyalták a SWOT elemzés gazdasági területre vonatkozó megállapításait.

Időpont: 2015. december 11. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztvevők száma: 6 fő
A rendezvény összefoglalója: A környezeti témacsoport első ülésén a csoport tagjai a HFS helyzetfeltáró részét tekintették át és megtárgyalták a SWOT elemzés környezeti területre vonatkozó megállapításait.

Időpont: 2015. december 15. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztvevők száma: 8 fő
A rendezvény összefoglalója: A szociális témacsoport második ülésén a csoport tagjai a HFS helyzetfeltáró részére épülően megtárgyalták a társadalmi célkitűzéseket és intézkedéseket.

Időpont: 2015. december 16. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztvevők száma: 11 fő
A rendezvény összefoglalója: A gazdasági témacsoport második ülésén a csoport tagjai a HFS helyzetfeltáró részére épülően megtárgyalták a gazdasági célkitűzéseket és intézkedéseket.

Időpont: 2015. december 17. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztvevők száma: 6 fő

A rendezvény összefoglalója: A környezeti témacsoport második ülésén a csoport tagjai a HFS helyzetfeltáró részére épülően megtárgyalták a környezeti célkitűzéseket és intézkedéseket.
Időpont: 2016. január 06. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztevők száma: 7 fő
A rendezvény összefoglalója: A szociális témacsoport harmadik ülésén a csoport tagjai megtárgyalták és véglegesítették a társadalmi célkitűzéseket és intézkedéseket.

Időpont: 2016. január 07. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztevők száma: 10 fő
A rendezvény összefoglalója: A gazdasági témacsoport harmadik ülésén a csoport tagjai megtárgyalták és véglegesítették a gazdasági célkitűzéseket és intézkedéseket.

Időpont: 2016. január 08. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztevők száma: 5 fő
A rendezvény összefoglalója: A környezeti témacsoport harmadik ülésén a csoport tagjai megtárgyalták és véglegesítették a környezeti célkitűzéseket és intézkedéseket.

Időpont: 2016. január 20. 14:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztevők száma: 22 fő
A rendezvény összefoglalója: A szociális, gazdasági és környezeti témacsoportok negyedik, együttes ülésén a csoportok tagjai megtárgyalták a mikrotéségi tervezői fórumokon a helyzetfeltárással kapcsolatban elhangzott javaslatokat és észrevételeket, majd elfogadták a HFS –t és javasolták annak elnökség és közgyűlés elé terjesztését, illetve elfogadását.

HFS tervezési fórumok:

Időpont: 2016. január 07. 10:00 óra
Helyszín: Értény Község Polgármesteri Hivatala (Értény, Béke tér 325.)
Résztevők száma: 10 fő
A rendezvény összefoglalója: A HACS tervezési területén Értény községben a legmagasabb a roma lakosság aránya a települési összlakosságszámhoz viszonyítva (a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a lakosság 27,2 %-a tartozik a roma kisebbséghez), e mellett a szomszédos Koppányszántó községgel együtt a HACS 49 települése közül egyedüliekként tartoznak a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján komplex programmal fejlesztendő Tamási járáshoz. Mindezek alapján a hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozóknak a tervezési folyamatba történő minél nagyobb fokú bevonása érdekében Értény községben is sor került egy külön HFS tervezési fórum megrendezésére a települési önkormányzat, a CKÖ és civilek szervezetek képviselőinek részvételével. A rendezvényen megbeszélésre kerültek a települési adottságok, a HFS helyzetfeltárását összefoglaló SWOT elemzés legfontosabb megállapításai, a fejlesztési célok és az ezek megvalósítását szolgáló, tervezett intézkedések, különösen a szociális területhez kapcsolódva.

Időpont: 2016. január 13. 16:30 óra
Helyszín: Idősek Klubja – Ádánd (Ádánd, Kossuth L. u. 36.)
Résztevők száma: 11 fő
A rendezvény összefoglalója: A HACS tervezési területéhez tartozik a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján nem besorolt járásk közé tartozó Siófoki járás teljes közigazgatási területe. Ez a korábbi Siófoki és Balatonföldvári kistérségek összevonásával került kialakításra. A települések közti kapcsolatok (körjegyzőségek, stb.) azonban megmaradtak a korábbi kistérségi határokon belül, így a járás keleti és nyugati feléhez tartozó településekre – a korábbi kistérségre – külön- külön tervezési fórum került összehívásra a siófoki járás keleti mikro térségének településeiről érkezett önkormányzati, civil és egyházi szervezetek képviselőinek részvételével. A fórum keretében áttekintésre kerültek a HFS helyzetfeltáró megállapításai és a tervezett intézkedések. A mikro térségből beérkezett és a fórum keretében elhangzott fejlesztési javaslatok egy része a Vidékfejlesztési Program központi kiírásaiból lesz támogatható, másik részük pedig az igényelt forrás mértéke miatt nem illeszthető a HFS keretei közé. A LEADER program keretében támogatható fejlesztési javaslatok döntően a közfoglalkoztatási programokat kiegészítő feldolgozó kapacitásokra és turisztikai fejlesztésekre vonatkoztak.

Időpont: 2016. január 14. 10:00 óra
Helyszín: Törökkoppány Község Polgármesteri Hivatala (Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.)
Résztevők száma: 10 fő
A rendezvény összefoglalója: A HACS tervezési területén belül 2014 évben 10 település teljes közigazgatási területére kiterjedően alakult meg a Koppányvölgy Natúrpark. Az alapító települési önkormányzatok és a területen működő civil szervezetek vezetőinek részvételével sor került a HFS és a Natúrpark fejlesztési elképzeléseinek egyeztetésére. A megbeszélésen áttekintésre kerültek a HFS helyzetfeltáró részében tett megállapítások,

valamint a tervezett intézkedések különös tekintettel a környezeti dimenziókra. E mellett a Natúrparkhoz tartozó települések projektterv gyűjtés keretében megküldött fejlesztési tervei kerültek megtárgyalásra, összevetve a HFS célkitűzéseivel és intézkedéseivel.

Időpont: 2016. január 14. 14:00 óra

Helyszín: Zichy Mihály művelődési Központ (Tab, Kossuth L. u. 86.)

Résztevők száma: 20 fő

A rendezvény összefoglalója:

A 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján fejlesztendő kategóriába sorolt Tabi járás teljes területe a HACS illetékességi területéhez tartozik. A külön fórum megtartását indokolta, hogy a HACS legnagyobb, döntően hasonló problémákkal küzdő településcsoportja. A rendezvényen részt vettek a tabi járás területéről érkezett önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek képviselői.

A fórum keretében áttekintésre kerültek a HFS helyzetfeltáró megállapításai, valamint a célok és a tervezett intézkedések. A résztvevők elsősorban a településfejlesztés területén foglalmaztak meg észrevételeket.

Időpont: 2016. január 14. 16:30 óra

Helyszín: A Falu Háza – Kőröshegy, IKSZT (Kőröshegy, Kozma Sándor tér 1.)

Résztevők száma: 12 fő

A rendezvény összefoglalója:

A HACS tervezési területéhez tartozik a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján nem besorolt járasok közé tartozó Siófoki járás teljes közigazgatási területe. Ez a korábbi Siófoki és Balatonföldvári kistérségek összevonásával került kialakításra. A települések közti kapcsolatok (körjegyzőségek, stb.) azonban megmaradtak a korábbi kistérségi határokon belül, így a járás keleti és nyugati feléhez tartozó településekre – a korábbi kistérségre – külön- külön tervezési fórum került összehívásra a siófoki járás nyugati mikro térségének településeiről érkezett önkormányzati, civil és gazdasági szervezetek képviselőinek részvételével.

A fórum keretében áttekintésre kerültek a HFS helyzetfeltáró megállapításai és a tervezett intézkedések. A résztvevők a helyi termék előállító infrastruktúra fejlesztésével és a helyi szociális munka szükségességével kapcsolatban foglalmaztak meg észrevételeket.

4. sz. Melléklet

A Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület tagszervezetei

	Település	Név	Szervezet
1.	Balatonszemes	Takács József	Balatonszemes Község Önkormányzata
2.	Balatonőszöd	Antal János	Balatonőszöd Község Önkormányzata
3.	Balatonszárszó	Dorogi Sándor	Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata
4.	Szólád	Hajdú Zoltán Levente	Szóládi Református Egyházközség
5.	Szólád	Rózsás Elemér	Szólád Község Önkormányzata
6.	Nagycsepely	Máj Károly József	Nagycsepely Község Önkormányzata
7.	Nagycsepely	Mónos Zoltán	Oli-Jagd Kft.
8.	Teleki	Hári László István	Teleki Község Önkormányzata
9.	Kötcse	Dr Feledy Gyula	Kötcse Község Önkormányzata
10.	Kötcse	Gutman László	Gutman Pince Kft.
11.	Balatonföldvár	Holovits Huba	Balatonföldvár Város Önkormányzata
12.	Balatonföldvár	Herold Marianna	Ramiép Kft.
13.	Balatonföldvár	Szabó Attila	Egyéni Vállalkozó
14.	Kőröshegy	Marczali Tamás	Kőröshegy Község Önkormányzata
15.	Kőröshegy	Sósfalvi Zoltán	"Életmód és Rehabilitációs Ház" Alapítvány
16.	Szántód	Vízvári Attila	Szántód Község Önkormányzata
17.	Kereki	Csicsai László	Kereki Község Önkormányzata
18.	Bálványos	Sebestyén Gyula	Bálványos Község Önkormányzata
19.	Pusztaszemes	Mecseki Péterné	Pusztaszemes Község Önkormányzata
20.	Pusztaszemes	Pintér Zoltánné	Pusztaszemesi Gyermekért Közalapítvány
21.	Zamárdi	Csákovics Gyula	Zamárdi Város Önkormányzata
22.	Zamárdi	Pach Gábor	Pálinkatanoda Kft.
23.	Zamárdi	Sósfalvi Ede	"Történeti Park és Erdei iskola" Alapítvány
24.	Balatonendréd	Késmárki Tibor	Balatonendréd Község Önkormányzata
25.	Ságvár	Szente Mihály	Tricciana Zrt.
26.	Ságvár	Kovács Béláné	Ságvárért Egyesület
27.	Ságvár	Szarka Norbert	Junior Sportegyesület Ságvár
28.	Som	Lenkey Tibor	Som Község Önkormányzata
29.	Nagyberény	Tóth András Károly	Nagyberény Község Önkormányzata
30.	Balatonszabadi	Király Kálmán	Balatonszabadi Község Önkormányzata
31.	Balatonszabadi	Molnár Árpád	Együtt Balatonszabadiért Egyesület
32.	Balatonszabadi	Krisztin Róbert	Kossuth Művelődési Kör Egyesület
33.	Balatonvilágos	Fekete Barnabás	Balatonvilágos Község Önkormányzata
34.	Ádánd	Szatmári Kornélia	Ádánd Község Önkormányzata
35.	Ádánd	Kovács Antal	Tézeus Kft.
36.	Nyim	Pistár Péter	Nyim Község Önkormányzata
37.	Nyim	Nagy Kornélia	Felkelő Nap Közhasznú Egyesület
38.	Siójut	Krisztin Endre	Siójut Község Önkormányzata
39.	Siójut	Berta László	Siójutért Faluszépítő Egyesület
40.	Koppányszántó	Pintér Gábor	Koppányszántó Község Önkormányzata
41.	Koppányszántó	Dávidné Nagy Tímea	Koppányszántó Jövőjéért Egyesület

42.	Értény	Gománné Szabó Zsuzsanna	Értény Község Önkormányzata
43.	Értény	Orsós László	Értény Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat
44.	Tab	Schmidt Jenő	Tab Város Önkormányzata
45.	Tab	Paál György	Egyéni Vállalkozó
46.	Tab	Arató János Lóránt	Tab és Környéke Evangélikus Egyházközség
47.	Bábonymegyer	Kiss Sándorné	Bábonymegyer Község Önkormányzata
48.	Bábonymegyer	Keszeg Béla	Bábonymegyer Községért Közalapítvány
49.	Kisbárapáti	Kiss Jánosné	Kisbárapáti Község Önkormányzata
50.	Kisbárapáti	Haboliné Süle Rita	Kisbárapátiért Kulturális, Ifjúsági, Szabadidő és Polgárőr Egyesület
51.	Kisbárapáti	Kiss Jánosné	Kisbárapáti Szülőfalúért Alapítvány
52.	Fiad	Gyurik Attila	Fiadért-Somogyért Egyesület
53.	Bonnya	Gálné Farkas Eleonóra	Csodák Völgye Alapítvány
54.	Somogyacsa	Mészáros József	Egyéni Vállalkozó
55.	Somogyacsa	Lengyel Ferenc	Egyéni Vállalkozó
56.	Somogydöröcske	Gelencsér Géza	Völgy Hangja FTKE
57.	Somogydöröcske	Varga Viktória	G & V Quest Bt.
58.	Somogydöröcske	Pongráczné Szinek Angéla	Somogydöröcskei Értékmegőrző és Fejl. Kh. E.
59.	Szorosad	Simonics Ervin Gyula	Somogyerdő Kft.
60.	Szorosad	Kendi Tibor	Szorosad Községért Alapítvány
61.	Törökkoppány	Ifj. Varga György	Törökkoppány Község Önkormányzata
62.	Törökkoppány	Zana István	Multicoop Kft.
63.	Törökkoppány	Kurucz Tibor	T.koppányi Szabadidő és Tömegsport Egyesület
64.	Törökkoppány	Dr Koissné Dr Zana Szilvia	Koppányvölgye Nonprofit Kft.
65.	Törökkoppány	Kuruczné Forró Katalin	Törökkoppány Községért Közalapítvány
66.	Kára	Füzesi Dániel	Defker Bt.
67.	Miklósi	Schneider Tünde Klaudia	Miklósi Ifjúsági Egyesület
68.	Zics	Nagy Jenő Józsefné	Zics Község Önkormányzata
69.	Nágocs	Kiss Szilveszter	Nágocs Község Önkormányzata
70.	Andocs	Kovács János	Andocs Községi Gazdaköri Egyesület
71.	Andocs	Huszár Vendel	Andocsi Kossuth Mg. Kft.
72.	Andocs	Törőcsik Ferencné	Andocs Község Önkormányzata
73.	Somogyeggyes	Weisz József	Somogyeggyes Község Önkormányzata
74.	Kapoly	Vidus Lajos	Kapoly Község Önkormányzata
75.	Zala	Kadlicskó György	Egyéni Vállalkozó
76.	Kánya	Léner Ferenc	Kánya Község Önkormányzata
77.	Tengőd	Lakos János	Tengőd Község Önkormányzata
78.	Tengőd	Czéh Árpádné	Tengődért Közhasznú Közalapítvány
79.	Sérsekszőlős	Teleki Ákos Zoltán	Sérsekszőlős Község Önkormányzata
80.	Torvaj	Léner Péter	Torvaj Község Önkormányzata
81.	Lulla	Wolf Béláné	Lulla Községi Gazdakör Egyesület
82.	Somogyegres	Berta János	Egyéni Vállalkozó
83.	Bedegkér	Steinbacher Jenő	Bedegkér Község Önkormányzata